

Dosarul nr.1-146/23

Număr atribuit prin PIGD 1-19135669-21-1-19082019-2

S E N T I N Ţ A

În numele Legii

30 ianuarie 2026

or. Cimişlia

Judecătoria Cimişlia

Instanţa compusă din :

Preşedintele şedinţei, judecător

Sofia Ghidirim

grefier

Ana-Daniela Ghindaru, Alexandra Damaschin, Anastasia Oboroceanu

cu participarea :

procurorilor

Radu Palencu, Iurie Oboroceanu

apărătorilor

Andrei Coadă, Vladimir Zahariuc, Alexandr Curtev, Iurie Cuşnir

a examinat în şedinţa judiciară publică cauza penală după acuzarea lui
RĂCILĂ Sergiu Lazăr, IDNP *****, născut la *****, domiciliat în***** activează în calitate de
primar al *****, studii superioare, căsătorit, la întreţinere trei copii minori, nesupus militar, la
evidenţa medicului narcolog şi psihiatru nu se află, cetăţean al Republicii Moldova, în comiterea
infracţiunii prevăzute de art. art. 332 alin. (2) lit. b), art. art. 327 alin. (2) lit.b), b¹), art. art. 190
alin. (2) lit. b), d) Cod penal şi,

RĂCILĂ Natalia Gheorghe, IDNP ***** născută la *****, *****, administrator al Gospodăriei
Ţărăneşti „Răcilă Natalia Gheorghe”, cu sediul în *****, studii medii, căsătorită, trei copii
minori la întreţinere, la evidenţa medicului narcolog şi psihiatru nu se află,
posesoare a buletinului de identitate A42232988 eliberat la 05.03.2012, cetăţeană a Republicii
Moldova, în comiterea infracţiunii prevăzute de de art. 42, 332 alin.(1), art. 190 alin. (2) lit. b)
Cod penal şi,

CATANĂ Maria Vasile, IDNP *****, născută la *****, domiciliată în ***** activează în
calitate de consilier al consiliului local Carabetovca, r-l Basarabeasca, studii medii, căsătorită,
nesupusă militar, la evidenţa medicului narcolog şi psihiatru nu se află, posesoare a buletinului
de identitate A45010744 eliberat la 25.07.2000, cetăţeană al Republicii Moldova, în comiterea
infracţiunii prevăzute de art. 332 alin. (1), art. art. 327 alin. (2) lit.b¹), art. art. 42, 190 alin. (2)
lit. b), d) Cod penal şi,

CATANĂ Ana Mihail, IDNP *****, posesoare a buletinului de identitate seria ***** eliberat la
*****, domiciliată în *****, activează în calitate de specialist în reglementarea regimului funciar
al primăriei s. Carabetovca, r-l Basarabeasca, studii medii speciale, căsătorită, la evidenţa
medicului narcolog şi psihiatru nu se află, cetăţeană a Republicii Moldova în comiterea
infracţiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal

(cauza a fost judecată în prima instanţă de la 28 mai 2025 până la 30 ianuarie 2026).

Cauza judecată în procedură generală

Procedura de citare legală executată.

Sentinţa pronunţată publică la 30 ianuarie 2026

cu referire la materialele cauzei penale şi a probelor administrate, instanţa de judecată,

a c o n s t a t a t:

Potrivit rechizitoriului, Răcilă Sergiu Lazăr, activând în calitate de primar al satului Carabetovca, raionul Basarabeasca, persoană cu funcție de demnitate publică în sensul art. 123 Cod penal, ar fi acționat coordonat cu: Catana Ana Mihail – specialist în reglementarea regimului funciar al primăriei, Catana Maria Vasile – consilier local, Răcilă Natalia Gheorghe – administrator al GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” și soția sa, urmărind scopul falsificării actelor publice pentru ca acestea să producă consecințe juridice, inclusiv în interesul gospodăriei menționate.

Acuzarea susține că, în perioada martie–octombrie 2017, aflându-se în s. Carabetovca, inculpatul ar fi încălcat prevederile: Hotărârii Guvernului nr. 705/1995 privind modul de casare și defrișare a plantațiilor perene, Hotărârii Guvernului nr. 455/2017 privind modul de acordare a subvențiilor, art. 12 alin. (4) din Legea viei și vinului nr. 57/2006, întrucât ar fi dispus întocmirea și ar fi semnat acte de casare și defrișare fără: acordul proprietarilor terenurilor, inspectarea reală a plantațiilor, aprobarea prin decizie a consiliului local. Potrivit rechizitoriului, inculpatul ar fi confecționat și ar fi introdus date considerate de acuzare ca fiind vădit false în: actul de casare din 10.03.2017 (33,8339 ha), actul de defrișare din 20.10.2017 (33,8339 ha), actul de casare din 07.09.2017 (3,2429 ha), actul de defrișare din 20.10.2017 (3,2429 ha), confirmând prin semnătură și aplicarea ștampilei primăriei că pe aceste terenuri exista plantație de viță-de-vie defrișată de GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, care ar fi suportat cheltuieli de 296.000 lei.

Acuzarea mai susține că, în realitate, o suprafață totală de 10,0489 ha, compusă din numeroase loturi cu numere cadastrale distincte aparținând mai multor persoane fizice din s. Carabetovca, ar fi fost defrișată anterior de proprietarii acestora.

În consecință, potrivit rechizitoriului, aceste acte ar fi permis GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” să obțină subvenții de la AIPA în sumă de 100.489 lei, fapt calificat drept prejudiciu material.

Prin aceste acțiuni, acuzarea a apreciat că Răcilă Sergiu Lazăr ar fi săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal – fals în acte publice comis de o persoană cu funcție de demnitate publică din interes material.

De asemenea, potrivit rechizitoriului, inculpatul Răcilă Sergiu Lazăr, activând în calitate de primar al***** persoană cu funcție de demnitate publică, ar fi săvârșit un abuz de serviciu, înțelegând și conștientizând caracterul pretins ilegal al acțiunilor sale.

Acuzarea susține că, în perioada martie–octombrie 2017, aflându-se în s. Carabetovca, inculpatul ar fi încălcat prevederile: art. 29 lit. f), g), t) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, art. 3 alin. (2) și art. 10 alin. (1)–(2) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, prevederile Regulamentului aprobat prin HG nr. 705/1995 privind casarea și defrișarea plantațiilor perene, prevederile Regulamentului aprobat prin HG nr. 455/2017 privind acordarea subvențiilor, art. 12 alin. (4) din Legea viei și vinului nr. 57/2006.

Conform rechizitoriului, inculpatul, folosindu-se intenționat de funcția sa, în interesul unei terțe persoane — Răcilă Natalia Gheorghe, administrator al GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” (soția sa) — ar fi urmărit ca aceasta să obțină dreptul de a beneficia de subvenții la defrișarea plantației viticole.

În acest scop, potrivit acuzării, inculpatul ar fi întocmit și semnat, aplicând semnătura personală și ștampila primăriei, actele de casare și defrișare menționate în rechizitoriu (din 10.03.2017, 07.09.2017 și 20.10.2017), deși ar fi știut cu certitudine că o parte din terenurile indicate ar fi fost defrișate anterior de locuitori ai s. Carabetovca. Prin aceasta, acuzarea susține că a fost cauzată AIPA o daună considerabilă în sumă de 100.489 lei.

În consecință, rechizitoriul califică acțiunile inculpatului potrivit art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) Cod penal, ca folosirea intenționată a situației de serviciu de către o persoană cu funcție de demnitate

publică, în interes material și în interesul unei terțe persoane, acțiuni care au cauzat daune drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale unei persoane juridice.

Prin urmare, potrivit rechizitoriului, inculpatul Răcilă Sergiu Lazăr, acționând coordonat cu Răcilă Natalia Gheorghe (soție) și Catana Maria Vasile (cumetră), ar fi urmărit dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a autorității competente.

Acuzarea susține că, în perioada martie–octombrie 2017, aflându-se în***** inculpatul: ar fi întocmit și ar fi introdus date apreciate de organul de urmărire penală ca fiind vădit false în actele de casare și defrișare a plantațiilor viticole din 10.03.2017, 07.09.2017 și 20.10.2017, consemnând că pe terenurile respective exista plantație de viță-de-vie defrișată de Gospodăria Țărănească „Răcilă Natalia Gheorghe” și că ar fi fost suportate cheltuieli în sumă de 296.000 lei, ar fi eliberat aceste acte lui Răcilă Natalia Gheorghe, care, potrivit rechizitoriului, le-ar fi prezentat ulterior către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) în vederea obținerii subvențiilor.

Rechizitoriul mai reține că, în urma utilizării acestor acte, la data de 27.12.2017, Gospodăria Țărănească „Răcilă Natalia Gheorghe” ar fi beneficiat de subvenții din fondul de subvenționare gestionat de AIPA, în sumă de 100.489 lei, sumă considerată de acuzare drept prejudiciu cauzat instituției, pe care inculpații și-ar fi însușit-o. În baza acestor împrejurări, acuzarea a încadrat faptele în prevederile art. 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, ca escrocherie săvârșită de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, soldată cu daune considerabile.

Situația de fapt reținută în rechizitoriu cu privire la inculpata Răcilă Natalia Gheorghe, în calitate de administrator al Gospodăriei Țărănești „Răcilă Natalia Gheorghe”, cu sediul în***** fondată și înregistrată la data de 03.01.2017, este precum că, ar fi acționat în calitate de instigator și complice la întocmirea unor acte oficiale considerate de acuzare ca fiind false, în scopul obținerii unor beneficii materiale. Totodată, potrivit acuzării, inculpata ar fi fost și membru al comisiei privind casarea și defrișarea plantațiilor perene din cadrul Primăriei s. Carabetovca, acționând coordonat cu: primarul Răcilă Sergiu Lazăr, specialistul funciar Catana Ana Mihail, consilierul local Catana Maria Vasile, urmărind falsificarea actelor oficiale pentru a produce consecințe juridice în interes propriu.

Rechizitoriul reține că, în perioada martie–octombrie 2017, aflându-se în s. Carabetovca, inculpata ar fi încălcat prevederile Regulamentului aprobat prin HG nr. 705/1995, ale Regulamentului aprobat prin HG nr. 455/2017 și ale art. 12 alin. (4) din Legea viei și vinului nr. 57/2006, întrucât: ar fi participat la întocmirea actelor de casare și defrișare în lipsa acordurilor proprietarilor terenurilor, fără inspectarea reală a plantațiilor, fără evaluarea stării acestora, și fără aprobarea actelor prin decizie a consiliului local.

Potrivit tezei acuzării, inculpata ar fi contribuit la confecționarea și introducerea de date apreciate ca fiind vădit false în: actul de casare din 10.03.2017 (33,8339 ha), actul de defrișare din 20.10.2017 (33,8339 ha), actul de casare din 07.09.2017 (3,2429 ha), actul de defrișare din 20.10.2017 (3,2429 ha), în care s-ar fi consemnat că pe aceste terenuri exista plantație de viță-de-vie defrișată de GT „Răcilă Natalia Gheorghe” și că au fost suportate cheltuieli de 296.000 lei.

Rechizitoriul mai susține că, în realitate, o suprafață totală de 10,0489 ha, compusă din numeroase terenuri cu numere cadastrale distincte aparținând mai multor persoane fizice din s. Carabetovca, ar fi fost defrișată anterior de proprietarii acestora.

Prin urmare, potrivit acuzării, aceste acte ar fi permis inculpatei, în calitate de administrator al GT „Răcilă Natalia Gheorghe”, să obțină de la AIPA subvenții în sumă de 100.489 lei, reprezentând 10.000 lei per hectar.

În baza acestor împrejurări, acuzarea a încadrat faptele în prevederile art. 42 raportat la art. 332 alin. (1) Cod penal, ca instigare și complicitate la fals în acte publice săvârșit din interes material. Situația de fapt reținută în rechizitoriu cu privire la inculpata Catana Maria Vasile, este deosebită, în calitate de consilier al Consiliului local Carabetovca, r-l Basarabeasca, precum și membru al comisiei privind casarea și defrișarea plantațiilor perene din cadrul primăriei s. Carabetovca, având calitatea de persoană publică în sensul art. 123 Cod penal, ar fi acționat coordonat cu: primarul Răcilă Sergiu Lazăr, specialistul funciar Catana Ana Mihail, administratorul GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, Răcilă Natalia Gheorghe, urmărind, potrivit acuzării, falsificarea unor acte oficiale pentru a produce consecințe juridice în interesul Gospodăriei Țărănești „Răcilă Natalia Gheorghe”, cu care avea relații apropiate de familie.

Rechizitoriul reține că, în perioada martie–octombrie 2017, aflându-se în s. Carabetovca, inculpata ar fi încălcat prevederile Regulamentului aprobat prin HG nr. 705/1995, ale Regulamentului aprobat prin HG nr. 455/2017 și ale art. 12 alin. (4) din Legea viei și vinului nr. 57/2006, întrucât ar fi participat la întocmirea actelor de casare și defrișare: fără acordul proprietarilor terenurilor, fără inspectarea efectivă a plantațiilor, fără evaluarea stării acestora, și fără aprobarea actelor prin decizie a consiliului local.

Potrivit tezei acuzării, inculpata ar fi contribuit la confecționarea și introducerea de date apreciate ca fiind vădit false în actele de casare și defrișare din 10.03.2017, 07.09.2017 și 20.10.2017, în care s-ar fi consemnat că pe terenurile respective exista plantație de viță-de-vie defrișată de GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” și că au fost suportate cheltuieli în sumă de 296.000 lei.

Rechizitoriul mai arată că, în realitate, o suprafață totală de 10,0489 ha, formată din numeroase terenuri cu numere cadastrale distincte aparținând locuitorilor s. Carabetovca, fusese defrișată anterior de proprietarii acestora.

Potrivit acuzării, întocmirea acestor acte ar fi permis GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” să obțină de la AIPA subvenții în sumă de 100.489 lei.

În baza acestor împrejurări, faptele au fost încadrate de acuzare în prevederile art. 332 alin. (1) Cod penal, ca înscriere de către o persoană publică în documente oficiale a unor date vădit false și falsificarea unor asemenea documente, săvârșite din interes material și din alte interese personale.

Prin urmare, potrivit rechizitoriului, Catana Maria Vasile, în calitate de consilier al Consiliului local Carabetovca, r-l Basarabeasca, precum și membru al comisiei privind casarea și defrișarea plantațiilor perene din cadrul primăriei s. Carabetovca, având calitatea de persoană publică în sensul art. 123 Cod penal, ar fi comis un abuz de serviciu.

Acuzarea reține că inculpata, în perioada martie–octombrie 2017, aflându-se în s. Carabetovca, ar fi încălcat prevederile: art. 82 alin. (1) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, art. 3 alin. (2) și art. 10 alin. (1)–(2) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, Regulamentului aprobat prin HG nr. 705/1995 privind casarea și defrișarea plantațiilor perene, Regulamentului aprobat prin HG nr. 455/2017 privind acordarea subvențiilor, art. 12 alin. (4) din Legea viei și vinului nr. 57/2006.

Potrivit tezei acuzării, inculpata, folosindu-se intenționat de situația de serviciu, în interesul unei terțe persoane – Răcilă Natalia Gheorghe, administrator al GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, cu care se afla în relații apropiate – ar fi urmărit ca aceasta să obțină dreptul de a beneficia de subvenții pentru defrișarea plantațiilor viticole.

În acest context, rechizitoriul susține că inculpata, cunoscând lipsa acordurilor proprietarilor, lipsa inspectării plantațiilor și lipsa aprobării actelor prin decizie a consiliului local, ar fi aplicat semnătura sa în calitate de membru al comisiei pe: actul de casare din 10.03.2017 (33,8339 ha),

actul de defrișare din 20.10.2017 (33,8339 ha), actul de casare din 07.09.2017 (3,2429 ha), actul de defrișare din 20.10.2017 (3,2429 ha), în care s-ar fi consemnat că plantațiile au fost defrișate de GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” și că au fost suportate cheltuieli de 296.000 lei, deși o suprafață totală de 10,0489 ha fusese defrișată anterior de proprietarii terenurilor.

Potrivit acușării, aceste acțiuni ar fi permis Gospodăriei Țărănești „Răcilă Natalia Gheorghe” să beneficieze ilegal de subvenții din fondurile AIPA în sumă de 100.489 lei, cauzând astfel daune considerabile acestei instituții.

În baza acestor împrejurări, faptele au fost încadrate de acușare în prevederile art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal, ca folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu în interesul unei terțe persoane, soldată cu daune în proporții considerabile.

De asemenea, potrivit rechizitoriului, Catana Maria Vasile, în calitate de consilier al Consiliului local Carabetovca, r-l Basarabeasca, ar fi acționat prin complicitate cu primarul Răcilă Sergiu Lazăr și cu administratorul Gospodăriei Țărănești „Răcilă Natalia Gheorghe”, Răcilă Natalia Gheorghe, urmărind dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a autorității competente.

Acușarea susține că inculpata, folosindu-se de situația sa de serviciu și acționând în interesul unei terțe persoane – Răcilă Natalia Gheorghe, cu care avea relații apropiate – ar fi contribuit la realizarea acțiunilor ce au stat la baza obținerii subvențiilor.

Potrivit rechizitoriului, inculpata ar fi aplicat semnătura sa în calitate de membru al comisiei pe: actul de casare a plantației viticole din 10.03.2017 (33,8339 ha), actul de defrișare din 20.10.2017 (33,8339 ha), actul de casare din 07.09.2017 (3,2429 ha), actul de defrișare din 20.10.2017 (3,2429 ha), în care s-ar fi consemnat că plantațiile au fost defrișate de GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” și că au fost suportate cheltuieli în sumă de 296.000 lei, deși, potrivit acușării, o suprafață totală de 10,0489 ha fusese defrișată anterior de proprietarii terenurilor din s. Carabetovca.

Rechizitoriul mai arată că aceste acte ar fi fost ulterior prezentate către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) de către administratorul GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, iar la data de 27.12.2017 gospodăria ar fi beneficiat de subvenții în sumă de 100.489 lei, sumă considerată de acușare drept prejudiciu cauzat AIPA.

În baza acestor împrejurări, faptele au fost încadrate de acușare în prevederile art. 42 raportat la art. 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, ca complicitate la escrocherie, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, soldată cu daune considerabile.

Situația de fapt reținută în rechizitoriu cu privire la inculpata Catană Ana Mihail – capătul de acușare privind falsul în acte publice, activând în funcția de specialist în reglementarea regimului funciar al Primăriei***** precum și în calitate de membru al comisiei privind casarea și defrișarea plantațiilor perene, având calitatea de persoană publică în sensul art. 123 Cod penal, ar fi acționat coordonat cu primarul Răcilă Sergiu Lazăr, consilierul local Catana Maria Vasile și administratorul GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, Răcilă Natalia Gheorghe.

Rechizitoriul reține că inculpata ar fi urmărit falsificarea unor acte oficiale pentru a produce consecințe juridice, acționând, potrivit acușării, din alte interese personale, manifestate prin dorința de a-și păstra funcția deținută.

Se susține că, în perioada martie–octombrie 2017, aflându-se în s. Carabetovca, inculpata ar fi încălcat prevederile Regulamentului aprobat prin HG nr. 705/1995, ale Regulamentului aprobat prin HG nr. 455/2017 și ale art. 12 alin. (4) din Legea viei și vinului nr. 57/2006, întrucât ar fi participat la întocmirea actelor de casare și defrișare: fără acordul proprietarilor terenurilor, fără

inspectarea efectivă a plantațiilor, fără evaluarea stării acestora, și fără aprobarea actelor prin decizie a consiliului local.

Potrivit tezei acuzării, inculpata ar fi contribuit la confecționarea și introducerea de date apreciate ca fiind vădit false în: actul de casare din 10.03.2017 (33,8339 ha), actul de defrișare din 20.10.2017 (33,8339 ha), actul de casare din 07.09.2017 (3,2429 ha), actul de defrișare din 20.10.2017 (3,2429 ha), în care s-ar fi consemnat că plantațiile au fost defrișate de GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” și că au fost suportate cheltuieli în sumă de 296.000 lei.

Rechizitoriul mai arată că, în realitate, o suprafață totală de 10,0489 ha, formată din terenuri cu numere cadastrale distincte aparținând locuitorilor s. Carabetovca, fusese defrișată anterior de proprietarii acestora, iar actele întocmite ar fi permis obținerea de la AIPA a subvențiilor în sumă de 100.489 lei de către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

În baza acestor împrejurări, faptele au fost încadrate de acuzare în prevederile art. 332 alin. (1) Cod penal, ca înscriere de către o persoană publică în documente oficiale a unor date vădit false și falsificarea unor asemenea documente, săvârșite din alte interese personale.

Fiind audiat în ședință de judecată, inculpatul Răcilă Sergiu Lazăr nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor imputate și a declarat că învinuirile sunt neîntemeiate, iar probele administrate nu demonstrează vinovăția sa.

Inculpatul a arătat că, în perioada relevantă, a avut relații tensionate cu Catană Ana Mihail, specialist în reglementarea regimului funciar, pe fondul divergențelor politice, fapt confirmat, potrivit afirmațiilor sale, și de participarea acesteia la alegerile locale din anul 2019 în calitate de candidat la funcția de primar. Totodată, a susținut că, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, aceasta a avut deplină libertate de acțiune și nu a fost constrânsă să semneze acte sau să întreprindă acțiuni contrare legii. Inculpatul a menționat că nu a fost sesizat de aceasta sau de alte persoane despre vreo pretinsă presiune exercitată de el, nici către consiliul local, nici către autoritățile ierarhic superioare.

Acesta a mai declarat că dosarul penal ar fi fost intentat cu scopul de a-i afecta imaginea și de a-i periclita mandatul de primar, susținând că o parte din probele administrate ar fi rezultat din provocări. A arătat că înregistrările audio și video au fost inițiate de Catană Ana, inclusiv una realizată la domiciliul acesteia, unde s-a deplasat la solicitarea ei, în afara orelor de program, deoarece aceasta i-ar fi comunicat că este supusă presiunilor din partea organelor de urmărire penală. Inculpatul a declarat că a încercat doar să o încurajeze și să o liniștească, afirmând că nu a săvârșit nimic ilegal și sugerându-i că, la nevoie, poate beneficia de un avocat din oficiu.

Referitor la actele de casare și defrișare, inculpatul a susținut că acestea nu sunt emise de primărie, ci sunt întocmite de agenții economici și de comisiile de specialitate, rolul primăriei fiind unul de evidență a schimbării destinației terenurilor în registrul funciar. A arătat că primăria nu verifică lucrările efectuate în teren și nici cheltuielile suportate de agenții economici, ci doar consemnează situația de fapt rezultată. A menționat că actele respective au fost aprobate de consiliul local și nu au fost contestate de către autoritățile de control al legalității.

Inculpatul a declarat că nu își amintește cu exactitate componența comisiilor formate în acea perioadă și nici dacă a făcut parte personal din acestea, având în vedere timpul scurs. A arătat că, de regulă, contractele de arendă între persoane fizice și juridice erau înregistrate la primărie, iar acordurile privind defrișarea plantațiilor erau anexate la acestea. Nu și-a amintit dacă au fost efectuate inspecții în teren de către comisie.

Cu privire la relația cu Răcilă Natalia Gheorghe, inculpatul a confirmat că aceasta îi este soție și că au o gospodărie comună, iar veniturile gospodăriei contribuiau la situația materială a familiei, însă a susținut că nu a fost interesat direct de activitatea economică a gospodăriei și că a încercat

să evite situațiile de conflict de interese, invocând inclusiv un litigiu anterior cu o autoritate de integritate în care a avut câștig de cauză.

Acesta a declarat că nu a urmărit să favorizeze Gospodăria Țărănească „Răcilă Natalia Gheorghe”, nu a impus pe nimeni să semneze acte și consideră că semnătura sa pe anumite documente a avut doar rol de avizare formală. A mai arătat că actele emise sau avizate de el în calitate de primar nu au fost anulate sau contestate de autoritățile competente, iar documentele depuse la AIPA au fost verificate de această instituție. La final, inculpatul a reiterat că se consideră nevinovat.

Declarațiile inculpatului Răcilă Sergiu Lazăr la urmărirea penală / Volumul-III, f. d. 108-110, Volumul-V, f. d. 170/.

Fiind audiat în calitate de învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 332 alin. (2) lit. b), art. 327 alin. (2) lit. b), b1) și art. 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, Răcilă Sergiu Lazăr a declarat că nu își recunoaște vina pe niciun capăt de acuzare și a susținut că declarațiile sale anterioare corespund realității. Acesta a arătat că, în anul 2017, Gospodăria Țărănească „Răcilă Natalia Gheorghe”, administrată de soția sa, a depus la primăria s. Carabetovca un număr mare de contracte de arendă a terenurilor agricole ocupate cu viță-de-vie pârloagă, încheiate cu locuitorii satului. Contractele, fiind încheiate pe termene mai mari de un an, au fost prezentate pentru înregistrare obligatorie la primărie, în conformitate cu Legea nr. 198/2003, fiind depuse, potrivit afirmațiilor sale, aproximativ 283 de contracte.

Inculpatul a declarat că verificarea conținutului contractelor a fost realizată de specialistul în reglementarea regimului funciar din cadrul primăriei, Catana Ana, care le-a înregistrat, iar el, în calitate de primar, nu a intervenit în conținutul acestora.

Referitor la actele de casare și defrișare a plantațiilor viticole din 10.03.2017, 07.09.2017 și 20.10.2017, inculpatul a declarat că acestea au fost prezentate la primărie de către administratorul GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, fiind întocmite de către agentul economic. A menționat că, în urma consultării unor specialiști de la ACSA Basarabeasca și AIPA Comrat, i s-ar fi comunicat că agentul economic întocmește actele, iar primăria are competența de a le aproba prin semnătura primarului și aplicarea ștampilei.

Potrivit declarațiilor sale, în competența primarului intra doar verificarea formală a actului, existența agentului economic, a dreptului de folosință asupra terenurilor și a semnăturilor membrilor comisiei indicate în act. El a declarat că a vizat actele prin semnătură și ștampilă, considerând că acestea întruneau condițiile legale, fără a interveni în conținutul lor și fără a discuta sau influența membrii comisiei.

Inculpatul a negat că ar fi folosit intenționat funcția sa pentru a favoriza gospodăria soției sale, menționând că primăria este obligată să înregistreze și să examineze cererile depuse de cetățeni și agenți economici, iar actele prezentate întruneau condițiile prevăzute de lege.

Cu privire la învinuirea de escrocherie, acesta a declarat că subvențiile acordate de AIPA au fost aprobate exclusiv de funcționarii acestei instituții, fără intervenția sa sau a rudelor sale, menționând că pentru o parte din suprafața solicitată (aproximativ 6,6 ha) gospodăria a primit refuz. De asemenea, a arătat că specialiștii AIPA au efectuat verificări la fața locului și la primărie, inclusiv asupra contractelor de arendă și a evidențelor funciare, înainte de aprobarea subvențiilor.

Poziția inculpatei Răcilă Natalia Gheorghe față de învinuire, fiind audiată în ședință de judecată, inculpata Răcilă Natalia Gheorghe nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor imputate, declarând că nu a încălcat legea și că a desfășurat activitatea Gospodăriei Țărănești „Răcilă Natalia Gheorghe” în conformitate cu cerințele legale.

Inculpata a arătat că este administratoarea GT „Răcilă Natalia Gheorghe”, gospodărie înregistrată în anul 2017, fără a-și aminti data exactă a înregistrării. A declarat că genul de activitate al gospodăriei îl constituie cultivarea și comercializarea cerealelor, precum și prestarea serviciilor agricole. În mare parte, activitatea era gestionată de ea personal, iar soțul său, Răcilă Sergiu Lazăr, potrivit afirmațiilor sale, nu era implicat în activitatea gospodăriei, nici în calitate de soț, nici în calitate de primar. Aceasta a menționat că, în relațiile cu primăria s. Carabetovca, ea reprezenta gospodăria și că a depus cereri pentru a beneficia de suport financiar prin intermediul AIPA, fără a-și aminti suma exactă, estimând că ar fi fost „aproximativ 300 și ceva de mii de lei”. Referitor la procedura de casare și defrișare, inculpata a declarat că nu își amintește cu exactitate câte terenuri au fost vizate și nici perioada în care au fost efectuate lucrările de defrișare. De asemenea, nu și-a amintit componența comisiei constituite pentru examinarea cererilor și nici dacă anumite persoane, precum Catană Ana sau Catana Maria, au făcut parte din aceasta.

Cu privire la documentele depuse la AIPA, inculpata a declarat că nu își amintește exact ce acte au fost prezentate, menționând totodată că, dacă semnătura de pe anumite documente îi aparține, înseamnă că le-a semnat, iar aceste acte au fost transmise instituției pentru obținerea subvențiilor. Referitor la suma de 100.000 și ceva de lei primită cu titlu de subvenție, inculpata a declarat că aceasta a fost restituită benevol către AIPA, din inițiativa gospodăriei, pentru a nu avea probleme cu legea. A precizat că nu a fost somată de AIPA să restituie suma, însă, având în vedere că organele de urmărire penală s-au interesat de caz, a considerat oportună returnarea banilor. A mai declarat că soțul său nu a participat la primirea banilor și că, în calitate de administrator, ea semna actele necesare.

Inculpata a mai arătat că nu a deținut niciodată funcția de consilier local în s. Carabetovca și că nu își amintește dacă, în calitate de administrator al gospodăriei, a făcut parte din vreo comisie constituită de primărie pentru casarea sau defrișarea plantațiilor. La final, inculpata a reiterat că se consideră absolut nevinovată pe toate capetele de acuzare.

Declarațiile inculpatei Răcilă Natalia Gheorghe la urmărirea penală/ Volumul-III, f. d. 45-47, Volumul-V, f. d. 159/.

Fiind audiată în calitate de învinuită în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 raportat la art. 332 alin. (1) Cod penal și art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, Răcilă Natalia Gheorghe a declarat că nu își recunoaște vina și a susținut declarațiile date anterior.

Aceasta a arătat că, în anul 2017, în calitate de administrator al GT „Răcilă Natalia Gheorghe”, a încheiat contracte de arendă pentru aproximativ 37 ha de terenuri ocupate cu viță-de-vie pârlăoagă, aflate într-o stare avansată de degradare, nefiind îngrijite de mai mulți ani. Contractele au fost înregistrate la primărie, iar ulterior a început lucrările de defrișare a plantațiilor, utilizând tehnică proprie și arendată, precum și muncitori sezonieri.

După efectuarea defrișărilor, cunoscând despre posibilitatea obținerii unui suport financiar pentru astfel de lucrări, a început să depună documente la AIPA, completând în repetate rânduri dosarul la solicitarea funcționarilor instituției, până când acesta a fost acceptat în noiembrie 2017.

Inculpata a declarat că actele de casare și defrișare din 10.03.2017, 07.09.2017 și 20.10.2017 au fost întocmite personal de ea, pe baza modelelor-tip identificate pe site-ul AIPA. A arătat că a constituit o comisie formată din ea, Catana Maria (consilier local) și Lungu Teodor (angajat al primăriei), care au cunoscut starea terenurilor, efectuând anterior deplasări la fața locului.

Actele au fost prezentate primarului pentru semnare și aplicarea ștampilei, după care au fost depuse la AIPA. A declarat că membrii comisiei au semnat actele benevol, fără a fi influențați de ea sau de soțul său.

Referitor la subvenții, a declarat că toate actele au fost întocmite conform legii, că inspectorii AIPA au efectuat verificări în teren în toamna anului 2017 și că, la momentul controlului, toate terenurile erau deja defrișate și arate. Suma de 305.817 lei a fost primită prin transfer în contul gospodăriei la începutul anului 2018. A susținut că a suportat cheltuieli pentru defrișare și că a prezentat actele confirmative la AIPA. A mai declarat că la semnarea actelor a aplicat semnătura și Catana Ana, angajată a primăriei.

Fiind audiată în calitate de inculpată, Catana Maria Vasile a declarat că se folosește de dreptul de a nu face declarații, prevăzut de lege, însă a menționat că nu își recunoaște vinovăția în faptele imputate.

Declarațiile inculpatei Catană Maria Vasile la urmărirea penală / Volumul-II, f. d. 240, Volumul-V, f. d. 150-152/

Fiind audiată în calitate de învinuită în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal RM și art. 42, 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal RM, Catana Maria Vasile a declarat că în anul 2017 a activat în calitate de consilier în consiliul s. Carabetovca, r-l Basarabeasca. Actele indicate în ordonanța de punere sub învinuire și anume din 10.03.2017 pentru suprafața utilă de 33,8339 ha, actul de defrișare a plantației viticole din 20.10.2017 pentru aceeași suprafață, actul de casare a plantației viticole din 07.09.2017 pentru suprafața utilă de 3,2429 ha, actul de defrișare a plantației viticole din 20.10.2017 pentru aceeași suprafață sunt semnate de ea în calitate de membru al comisiei despre care nu ține minte cum se numește exact, probabil funciară. Nu-și amintește de către cine a fost instituită comisia. Referitor la semnarea actului din 10.03.2017 își amintește că a ieșit la fața locului cu inginerul cadastral Ana Catana, Racila Natalia în calitate de șef de gospodărie țărănească, nu-ți amintește dacă a mai fost cineva la fața locului. La fața locului au stabilit starea terenului, dacă este crescută vie, erau piloni, erau creșcuți tufari, unde au constatat că erau creșcuți tufari, copaci, vie, piloni iar defrișate din acele terenuri erau doar 1-2. Nu-și amintește dacă la acel moment Racila Sergiu a fost la inspectarea terenurilor, iar toate terenurile inspectate se află într-o zonă a satului. La fața locului în componența comisiei menționate supra nu ține minte cât timp s-a aflat. Actul din 10.03.2017, reieșind din perioada îndelungată de timp nu-și amintește unde a fost el întocmit, sigur la Primărie însă nu-și amintește persoanele care au participat la întocmirea actului. Cu referire la actul de defrișare a plantației viticole din 20.10.2017 pentru suprafața utilă de 33,8339 ha, a menționat că membrii comisiei au ieșit în teren, au inspectat terenurile ca să stabilească ce se află pe teren, nu-și amintește care era starea terenurilor la acel moment. Cu privire la actul de defrișare a plantației viticole din 20.10.2017 pentru aceeași suprafață, actul de casare a plantației viticole din 07.09.2017 pentru suprafața utilă de 3,2429 ha, actul de defrișare a plantației viticole din 20.10.2017 pentru aceeași suprafață a fost procedat în mod analogic. A relatat că în acea perioadă când au fost întocmite actele de casare a fost inclusă pentru prima dată în comisie, pe celelalte persoane din comisie nu le cunoaște. Cu Catana Ana sunt consăteni, cu Racila Natalia și Racila Sergiu sunt cumetri. Nu-și amintește ce date sunt incluse în actul de casare și nici în cel de defrișare și nu cunoaște dacă aceste acte sunt semnate fie aprobate de alte persoane decât membrii comisiei. Când în cadrul consiliului s-a format comisia nu-și amintește dacă ea a făcut cunoștință cu faptul că este inclusă în acea comisie. Scopul întocmirii actelor de casare și defrișare a plantațiilor viticole era ca să fie scoasă via și eliberat terenul pentru a fi prelucrat. Nu cunoștea despre faptul că producătorii agricoli beneficiază de careva subvenții de la stat. Nu a discutat cu Racila Natalia despre faptul pentru ce îi sunt necesare actele în perioada anului 2017. Pe parcursul anului 2017-2019 nici Racila Natalia și nici Racila Sergiu nu i-au comunicat că ar fi primit careva subvenții de la stat.

Fiind audiată în ședința de judecată în calitate de inculpată, Catana Ana Mihail nu a recunoscut vinovăția în infracțiunile imputate conform calificării juridice reținute de acuzare, însă a confirmat că a aplicat semnătura pe actele de casare și defrișare a plantațiilor viticole vizate în prezenta cauză.

Inculpata a declarat că, în anul 2017, activa în funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar în cadrul Primăriei s. Carabetovca și că actele respective i-au fost prezentate spre semnare de către primarul Răcilă Sergiu Lazăr în timpul programului de lucru, într-o manieră grăbită, fără a i se permite să examineze conținutul acestora. Potrivit declarațiilor sale, primarul i-ar fi comunicat că se grăbește să prezinte actele la AIPA și ar fi exercitat presiuni asupra sa, sugerându-i că refuzul de a semna ar putea avea consecințe asupra menținerii sale în funcție. Catana Ana a susținut că, la momentul semnării, nu a cunoscut conținutul detaliat al actelor, nu a verificat numerele cadastrale indicate și nu a avut cunoștință despre sumele de bani menționate ulterior în actele de defrișare. Ea a menționat că nu a participat la ieșiri în teren în cadrul comisiei pentru examinarea plantațiilor respective și că, în anul 2017, terenurile indicate erau, potrivit cunoștințelor sale anterioare și imaginilor ortofotoplan, deja defrișate în mare parte. Inculpata a declarat că, după ce a obținut ulterior un exemplar al actelor și a analizat conținutul acestora, și-a dat seama că a comis o greșeală prin semnare, întrucât comisia nu s-a deplasat la fața locului, iar actele conțineau mențiuni privind cheltuieli și defrișări pe care ea nu le-a verificat. În acest context, a sesizat organele de drept, adresându-se Centrului Național Anticorupție, inițial pentru informare, iar ulterior a depus un autodenunț după ce a aflat despre acordarea subvențiilor către GT „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Totodată, Catana Ana a relatat că, în anul 2018, ar fi refuzat să semneze alte acte similare, invocând necesitatea verificării în teren, fapt ce ar fi generat conflicte cu primarul și, ulterior, aplicarea unor sancțiuni disciplinare și eliberarea sa din funcție, măsuri pe care le-a contestat în instanță.

Inculpata a precizat că nu a urmărit obținerea vreunui folos material, nu a avut interes personal în semnarea actelor și că a acționat sub presiunea exercitată de superiorul ierarhic, temându-se pentru locul său de muncă.

Declarațiile inculpatei Catană Ana Mihail la urmărirea penală /Vol. II, f.d. 172–177; Vol. V, f.d. 141/.

Fiind audiată în calitate de învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod penal, Catana Ana Mihail a declarat că își menține integral declarațiile date anterior în calitate de bănuită. A indicat că activează din anul 2005 în funcția de specialist în reglementarea regimului funciar al Primăriei s. Carabetovca, iar din 2015 primar activează Răcilă Sergiu Lazăr.

Potrivit declarațiilor sale, în anul 2017 a fost inclusă, prin dispoziția primarului, în comisia pentru casarea și defrișarea plantațiilor perene, împreună cu consilierul Catana Maria Vasile și administratorul GT „Răcilă Natalia Gheorghe”, Răcilă Natalia (soția primarului).

A relatat că, în perioada martie–octombrie 2017, aflându-se în biroul său de serviciu, primarul i-ar fi prezentat spre semnare actele privind casarea și defrișarea plantației viticole (actul de casare din 10.03.2017 pentru 33,8339 ha, actul de casare din 07.09.2017 pentru 3,2429 ha și actele de defrișare din 20.10.2017), în care se indica inclusiv suportarea cheltuielilor în sumă de 296 000 lei.

Invinuita a declarat că inițial a refuzat să semneze, motivând că comisia nu s-a întrunit și nu a ieșit la fața locului pentru verificarea situației de facto a terenurilor și a existenței plantațiilor, însă primarul ar fi amenințat-o cu eliberarea din funcție și imposibilitatea de a se angaja ulterior,

iar din teama pierderii locului de muncă a semnat actele, confirmând că semnăturile din dreptul rubricii „Catana Ana” îi aparțin.

Totodată, a susținut că actele ar conține date necorespunzătoare realității, arătând că o parte dintre terenurile incluse (menționând în declarațiile sale o suprafață totală de circa 6,0125 ha și ulterior circa 14 ha) ar fi fost defrișate anterior de proprietari și, la momentul încheierii contractelor de arendă cu GT „Răcilă Natalia Gheorghe”, erau deja terenuri arabile, fără a fi reflectate corespunzător în evidențele primăriei. Pentru restul terenurilor a indicat că nu poate afirma cu certitudine situația la momentul încheierii contractelor, întrucât nu i s-ar fi permis verificarea în teren.

A mai declarat că, la momentul când i-au fost prezentate actele, acestea ar fi conținut deja semnăturile și ștampilele administratorului GT, semnătura consilierului Catana Maria Vasile și semnătura primarului, fără ca ea să cunoască în ce circumstanțe au fost întocmite și semnate de aceștia.

A indicat că nu a primit vreo recompensă și nu a avut interes personal, semnarea fiind determinată de presiuni. A mai relatat că, ulterior, a sesizat organele de drept (CNA), invocând că actele ar fi stat la baza solicitării și acordării de subvenții către GT „Răcilă Natalia Gheorghe”. Suplimentar, Catana Ana Mihail a relatat că, în anul 2018, ar fi identificat în mod repetat acte similare lăsate pe masa sa spre semnare (acte din 26.01.2018 și 27.02.2018 pentru 5,9693 ha), care ar fi conținut deja semnături/ștampile ale altor persoane și ar fi refuzat să le semneze, invocând lipsa verificării în teren. A susținut că a efectuat copii ale actelor și că le-a transmis organelor competente, menționând totodată că nu au fost operate modificări în evidențele primăriei privind schimbarea modului de folosință a terenurilor respective. De asemenea, a relatat despre o discuție ulterioară cu primarul, în cadrul căreia acesta ar fi sugerat ce anume ar trebui să declare în fața organului de urmărire penală.

Instanța reține că pozițiile inculpaților sunt divergente sub aspectul modului de întocmire a actelor, al efectuării verificărilor în teren și al existenței unor presiuni în cadrul comisiei, aspecte ce urmează a fi clarificate prin coroborarea declarațiilor cu înscrisurile și celelalte probe administrate.

Fiind audiat în ședință de judecată în calitate de reprezentant al părții vătămate – Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, Sandu Veaceslav a declarat că, în linii generale, cunoaște situația privind dosarele de subvenționare depuse de Gospodăria Țărănească „Răcilă Natalia Gheorghe”.

A explicat că dosarele de subvenționare parcurg mai multe etape de examinare, inițial la oficiul teritorial AIPA (în speță – Oficiul Comrat), unde se verifică actele depuse și se efectuează verificări în teren privind realizarea fizică a investițiilor. Ulterior, o parte dintre dosare sunt selectate pentru verificări suplimentare la nivel central.

Dosarul GT „Răcilă Natalia Gheorghe” aferent defrișării plantațiilor a fost selectat pentru verificări suplimentare, fiind transmis Direcției de verificări, care a efectuat o verificare fizică în teren. În urma controlului au fost constatate anumite neconformități ce țineau de dreptul de posesie asupra unor terenuri și de perioadele indicate în acte, motiv pentru care o parte din suprafețe au fost excluse din calculul subvenției.

Ca urmare, din suma solicitată de GT „Răcilă Natalia Gheorghe” pentru defrișare în anul 2017, în cuantum de 426.383 lei, a fost aprobată și achitată suma de 305.817 lei, diferența fiind diminuată în urma verificărilor.

Martorul a menționat că, în cadrul procedurii obișnuite de examinare a cererilor, reprezentanții AIPA verifică terenurile deja defrișate, identificând eventualele suprafețe care nu corespund și

excluzându-le din calcul. Actele privind casarea și defrișarea sunt întocmite de comisii locale, AIPA neavând competența de a le anula, ci doar de a le lua în considerare în procesul de autorizare a plăților.

A mai declarat că, în urma constatărilor organelor de urmărire penală, GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” a restituit benevol sumele primite cu titlu de subvenții, prejudiciul fiind reparat. Instituția pe care o reprezintă nu înaintează pretenții civile în prezenta cauză.

Totodată, a precizat că la momentul audierii sale anterioare în faza de urmărire penală nu cunoștea despre restituirea sumelor, această informație fiindu-i comunicată ulterior.

Declarațiile reprezentantului părții vătămate – AIPA la urmărirea penală / Volumul V, f.d. 58–59 /

Fiind audiat în ședință de judecată în calitate de reprezentant al părții vătămate – Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), Sandu Veaceslav Pavel a declarat că activează în calitate de șef al Direcției verificări pe teren din cadrul AIPA, fiind numit în funcție conform Ordinului AIPA nr. „09-P” din 10.08.2017. Potrivit fișei postului, atribuțiile sale de serviciu includ supravegherea respectării de către producătorii agricoli a cerințelor pentru beneficierea de ajutor financiar nerambursabil din fondul de subvenționare, efectuarea verificărilor pe teren a obiectelor investiției declarate în cererile de sprijin în vederea constatării realizării și implementării acestora conform condițiilor de eligibilitate, precum și monitorizarea îndeplinirii angajamentelor dintre beneficiarii de subvenții și Agenție.

A relatat că AIPA funcționează în temeiul HG nr. 521 din 05.07.2017 ca instituție publică subordonată administrativ Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, având rolul de gestionare a resurselor financiare destinate susținerii producătorilor agricoli, examinarea solicitărilor de subvenții, verificarea eligibilității solicitanților și efectuarea verificărilor pe teren ale proiectelor supuse sprijinului financiar, atât înainte, cât și după aprobarea acestora.

Cu privire la procesul de subvenționare a comunicat că, anual, prin Legea bugetului de stat se aprobă mărimea fondului de subvenționare, iar prin hotărâre de guvern se stabilesc măsurile de sprijin și procedura de gestionare și alocare a subvențiilor. A indicat că HG nr. 455 din 21.06.2017 aprobă Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, care stabilește măsurile de sprijin, condițiile obligatorii, criteriile de eligibilitate, cuantumul sprijinului, precum și modalitățile de autorizare și executare a plăților.

A explicat că producătorii agricoli depun cereri de solicitare a sprijinului financiar la oficiile teritoriale ale AIPA, anexând actele obligatorii și suplimentare prevăzute de Regulament. La recepționare, oficiile teritoriale verifică autenticitatea documentelor prezentate, corespunderea cu originalele, precum și investiția declarată, inclusiv identificarea/verificarea vizuală a obiectului investiției și corespunderea acestora documentelor prezentate. Ulterior verificării preliminare, dosarele sunt transmise la oficiul central, recepționarea fiind efectuată de Direcția aprobarea și administrarea proiectelor în baza actelor de predare-primire. Direcția menționată efectuează și un control administrativ automat, constând în verificarea corectitudinii și completitudinii datelor din dosarele fizice cu baza de date a Agenției.

A mai declarat că dosarele de subvenționare cu valoare ce depășește 400.000 lei sunt remise Direcției verificări pe teren pentru organizarea inspecțiilor suplimentare, iar verificări suplimentare pot fi dispuse și pentru cereri sub pragul de 400.000 lei în anumite situații prevăzute de Regulament (inclusiv pentru submăsura 1.2 peste 100.000 lei, în caz de dubii privind corespunderea obiectivelor măsurii, sesizări privind eventuale încălcări sau neconformități constatate anterior). A precizat că verificările suplimentare includ, în structură,

verificarea fizică în teren, controlul juridic al actelor și controlul economico-financiar al tranzacțiilor ce țin de obiectul investiției, fiind realizate până la etapa autorizării plății.

Referitor la dosarul depus de GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, a comunicat că, în temeiul ordinului Agenției nr. 154 din 07.04.2017 privind aprobarea graficului de inspecție, au fost inițiate verificări la mai mulți solicitanți, inclusiv asupra dosarului de subvenționare nr. 1.2-D/1710BS3699, depus de GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” la submăsura 1.2-D (defrișarea plantațiilor multianuale viticole), prevăzută de Regulamentul aprobat prin HG nr. 455 din 21.06.2017.

În cadrul verificărilor, grupul de lucru s-a deplasat în***** unde au fost constatate unele iregularități privind defrișarea plantației multianuale viticole de către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”. A arătat că, potrivit actelor privind casarea plantației viticole din 10.03.2017 și 07.09.2017, precum și actelor de defrișare din 20.10.2017, gospodăria a declarat defrișarea unei suprafețe totale de 37,0768 ha. Reprezentanții AIPA au verificat corespunderea suprafeței defrișate cu numerele cadastrale indicate în cererea de solicitare, constatând defrișarea pe numerele cadastrale menționate, cu suprafața totală de 37,0768 ha, menționând că AIPA nu verifică terenurile înainte de defrișare, ci verifică terenurile ulterior, în raport cu actele prezentate de beneficiar.

A mai declarat că, în cadrul verificărilor, gospodăria a prezentat contracte de arendă pentru loturile de teren cu suprafața de 30,5817 ha, iar pentru anumite loturi au fost prezentate acte suplimentare (confirmări ale primăriei privind schimbarea numelui de familie, acte privind schimbarea proprietarului, testament). În aceste condiții, sprijinul financiar a fost calculat pentru suprafața de 30,5817 ha, considerată defrișată și justificată prin drept de posesie și acordul posesorilor pentru defrișare.

A relatat că, urmare a inițierii de către organul de urmărire penală (DGT Sud a CNA) a unei cauze penale pe fapte de fals în acte publice, abuz în serviciu și escrocherie presupus comise de către primarul s. Carabetovca în comun cu administratorul GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” și alte persoane, directorul AIPA a emis procura nr. 10 din 23.05.2019 pentru reprezentarea intereselor Agenției în cauza penală nr. 2018970028. A indicat că a fost informat de organul de urmărire penală că, la faza urmăririi penale, s-a stabilit că din suprafața totală de 30,5817 ha acceptată de AIPA, suprafața de 10,0489 ha ar fi fost defrișată anterior de deținători, iar gospodăria nu ar fi suportat cheltuieli pentru defrișarea acestei suprafețe. În raport cu cuantumul subvenției de 10.000 lei/ha prevăzut pentru defrișare, pentru suprafața de 10,0489 ha s-a estimat un prejudiciu de 100.489 lei. A precizat că, în această calitate, a depus cerere privind aplicarea sechestrului pe bunurile învinuiților în scopul restituirii către AIPA a sumei de 100.489 lei, prejudiciu constatat de organul de urmărire penală.

Coroborând declarațiile reprezentantului părții vătămate cu declarațiile inculpaților audiați în cauză, instanța reține că versiunea privind procedura de examinare a dosarului de subvenționare depus de GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” este prezentată din perspective diferite, dar cu elemente factuale care se intersectează.

Astfel, reprezentantul AIPA a confirmat că, în baza actelor prezentate, Agenția a verificat în teren existența defrișării plantațiilor viticole și a calculat sprijinul financiar pentru suprafața de 30,5817 ha, considerată justificată prin acte de posesie și acorduri ale deținătorilor. Totodată, acesta a menționat că AIPA nu verifică situația terenurilor anterior defrișării, ci examinează documentele prezentate de solicitant și situația din teren la momentul inspecției.

Pe de altă parte, inculpații Răcilă Sergiu și Răcilă Natalia au susținut că actele privind casarea și defrișarea plantațiilor viticole au fost întocmite și prezentate conform procedurii cunoscute de ei,

iar subvențiile au fost acordate în urma verificărilor efectuate de AIPA, fără intervenții ilegale din partea lor. În opoziție, inculpata Catana Ana a declarat că nu a participat la verificări în teren și că a semnat actele la solicitarea primarului, fără a verifica personal corespunderea situației de facto a terenurilor cu datele înscrise în acte.

În acest context, instanța urmează să analizeze în continuare dacă actele privind casarea și defrișarea plantațiilor viticole au reflectat situația reală din teren la momentul întocmirii lor, dacă membrii comisiei au acționat în limitele atribuțiilor legale și dacă, prin prezentarea acestor acte către AIPA, s-a produs inducerea în eroare a instituției finanțatoare cu consecința acordării nejustificate a subvențiilor.

În vederea elucidării circumstanțelor cauzei, instanța a procedat la audierea martorilor propuși de acuzare și apărare, declarațiile acestora fiind apreciate în coroborare cu celelalte probe administrate în cauză.

Coroborând declarațiile reprezentantului părții vătămate cu cele ale inculpaților, instanța reține că părțile confirmă existența unei proceduri de verificare desfășurate de AIPA și faptul că dosarul GT „Răcilă Natalia Gheorghe” a fost supus unor verificări în teren, în urma cărora subvenția a fost diminuată prin excluderea unor suprafețe. Divergențele se referă la modul de întocmire și veridicitatea actelor de casare/defrișare, precum și la măsura în care aceste acte reflectau situația reală din teren la momentul întocmirii.

În continuare, instanța va analiza dacă actele privind casarea și defrișarea plantațiilor viticole au reflectat situația reală la momentul întocmirii, dacă membrii comisiei au acționat în limitele atribuțiilor legale și dacă prezentarea actelor către AIPA a determinat inducerea în eroare a instituției finanțatoare cu consecința acordării nejustificate a subvențiilor.

Instanța menționează că în prezenta cauză cuantumul prejudiciului imputat penal este de 100.489 lei, reprezentând partea din sprijinul financiar considerată nejustificată de acuzare, distinct de suma totală solicitată și de suma totală autorizată la plată de AIPA.

În condițiile în care părțile oferă explicații divergente privind existența plantațiilor viticole la momentul pretinselor defrișări, efectuarea sau neefectuarea verificărilor în teren și rolul concret al membrilor comisiei, simpla analiză a înscrisurilor nu este suficientă pentru stabilirea situației de fapt.

Pentru clarificarea acestor împrejurări, instanța a procedat la audierea martorilor indicați de acuzare și apărare, declarațiile acestora fiind de natură să elucideze starea terenurilor, modul de desfășurare a activității comisiei și contextul întocmirii actelor contestate.

Martorii audiați au relatat împrejurări referitoare la: starea plantațiilor viticole de pe terenurile vizate, modul de constituire și activitate a comisiei privind casarea și defrișarea plantațiilor perene, procedura de întocmire și semnare a actelor de casare și defrișare, precum și relațiile de serviciu dintre inculpați în perioada relevantă.

O parte dintre martori – proprietari ai terenurilor incluse în actele de casare și defrișare – au fost audiați în legătură cu existența sau inexistența plantațiilor viticole pe terenurile ce le aparțineau la momentul transmiterii acestora în arendă, cu acordul lor privind defrișarea și cu implicarea GT „Răcilă Natalia Gheorghe” în lucrările efectuate.

Alți martori, angajați ai primăriei sau persoane care au avut atribuții în domeniul evidenței funciare, au fost audiați cu privire la practica existentă la nivelul primăriei s. Carabetovca referitoare la înregistrarea contractelor de arendă, formarea comisiilor pentru casarea și defrișarea plantațiilor perene, precum și la modul de circulație a actelor în cadrul instituției.

Instanța reține că declarațiile martorilor nu sunt în totalitate concordante, existând diferențe de percepție și de memorie asupra unor fapte petrecute cu mai mulți ani în urmă. În consecință,

veridicitatea acestora urmează a fi apreciată prin prisma coerenței interne, a concordanței cu alte mijloace de probă administrate și a poziției procesuale a fiecărui martor.

În continuare, instanța va reda, în mod succint, conținutul declarațiilor martorilor audiați, în măsura în care acestea prezintă relevanță pentru stabilirea situației de fapt.

Instanța reține că, în faza de urmărire penală, a fost audiată și martora Conțulescu Diana Dionisie, specialist superior în cadrul Direcției verificări pe teren a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, care a oferit explicații privind procedura de examinare a dosarelor de subvenționare și verificările efectuate de AIPA în cazul GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

În cadrul cercetării judecătorești, însă, procurorul a renunțat la audierea acestei martore, iar instanța a admis cererea respectivă. Totodată, nici partea apărării nu a solicitat administrarea acestei probe. În aceste condiții, declarațiile date de martoră în faza de urmărire penală nu au fost supuse nemijlocit, oral și contradictoriu examinării în ședință de judecată, motiv pentru care nu pot fi valorificate ca probă la stabilirea situației de fapt și a vinovăției inculpaților, urmând a fi avute în vedere doar sub aspectul desfășurării urmăririi penale.

Declarațiile martorului Catană Tatiana, fiind audiată în ședință de judecată în calitate de martor, Catană Tatiana a declarat că anterior deținea, împreună cu soțul său, cote de teren amplasate în***** pe care erau plantate vii. A precizat că terenurile au fost ulterior transmise fiilor, iar înainte de arendare plantația de viță-de-vie fusese scoasă. Martora a arătat că familia sa a suportat cheltuielile pentru scoaterea viței-de-vie, estimând suma la aproximativ 3.000 lei. Aceasta a menționat că, la momentul transmiterii terenului în arendă, a comunicat că via și spalierii au fost scoși, însă a precizat că mai erau lucrări de efectuat pe teren. A explicat că prin „defrișare” înțelege eliberarea pământului, arătând că au fost scoși butucii și stâlpii, însă nu au fost scoase rădăcinile arborilor, nu s-au scos trunchiurile și nu a fost efectuată arătura adâncă. Totodată, a indicat că pe teren mai creșteau copaci. Martora a declarat că personal nu a efectuat lucrările, acestea fiind realizate de soțul și fiul său. A precizat că pentru arenda terenului a primit bani de la primar, însă nu a primit bani pentru defrișare. Nu își amintește dacă a semnat acte privind defrișarea și a menționat că inculpata Catană Ana nu a contactat-o pentru a semna careva acte. De asemenea, nu își amintește anul încheierii contractului de arendă.

Cu privire la declarațiile martorei Catană Tatiana Andrei din faza de urmărire penală, instanța reține că aceasta a oferit detalii suplimentare referitoare la suprafața terenurilor și la momentul defrișării plantației viticole. Astfel, martora a declarat că soțul său, Catană Nicolae, și fiul său, Catană Oleg, dețin cote de teren cu viță-de-vie cu numerele cadastrale 1212113010 și 1212113011, cu o suprafață totală de 0,1625 ha, pe care erau plantate vii. Din lipsă de resurse financiare, familia ar fi decis defrișarea acestora, iar aproximativ în anul 2015 ar fi fost scoși stâlpii din beton și tăiați butucii, suportând cheltuieli de aproximativ 7.000 lei. Potrivit declarației, terenurile ar fi fost curățate și pregătite pentru a fi prelucrate ca teren arabil. Martora a mai declarat că la data de 25.01.2017 a fost invitată la primărie de către primarul Răcilă Sergiu, unde au avut loc discuții privind transmiterea în arendă a terenurilor, fiind încheiat contractul de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”. La momentul încheierii contractului, plantația de viță-de-vie era deja defrișată. Pentru arenda terenului, aceasta a declarat că a primit de la Răcilă Sergiu suma de 400 lei, menționând că nu a mai primit alte sume de bani. Instanța constată că aceste declarații diferă parțial de cele date în ședință de judecată, în special sub aspectul: anului defrișării (indicat aproximativ ca fiind 2015 în faza de urmărire penală, fără a fi precizat în instanță), gradului de pregătire a terenului, unde în faza de urmărire penală s-a arătat că terenul era „curățat și gata de a fi prelucrat ca teren arabil”, iar în ședință martora a menționat că nu au fost scoase rădăcinile, nu a fost efectuată arătură adâncă și mai existau copaci pe teren.

Aceste neconcordanțe urmează a fi analizate de instanță la aprecierea consecvenței și credibilității martorei, în coroborare cu celelalte probe administrate în cauză.

Declarațiile martorei Achiruș Liuba, fiind audiată în ședință de judecată în calitate de martor, Achiruș Liuba a declarat că a deținut terenuri plantate cu viță-de-vie, iar în perioada anilor 2016–2017 viță-de-vie de pe aceste terenuri a fost scoasă de către soțul său, terenul fiind curățat, astfel încât ulterior puteau fi plantate alte culturi agricole. Martora a arătat că ulterior terenul a fost transmis în arendă, menționând că a încheiat contracte de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”. Potrivit declarației, la momentul încheierii contractului terenul era „curat” și arat. Aceasta a precizat că nu a primit careva sume de bani pentru defrișarea terenului și că, la semnarea contractului de arendă, nu a participat personal, fiind reprezentată de soțul său.

La întrebările apărării, martora a arătat că personal nu a efectuat lucrări pe teren, acestea fiind realizate de soțul său, care ar fi efectuat lucrări de scoatere a viței-de-vie, scoaterea spalierilor și lucrări de arătură adâncă. Totodată, a menționat că nu a fost prezentă la efectuarea acestor lucrări și nu a văzut nemijlocit starea terenului, cunoștințele sale fiind bazate pe cele relatate de soț. A arătat că cunoaște în general noțiunea de arătură adâncă, însă nu cunoaște noțiunea de „arătură de plantație”.

Cu privire la declarațiile martorei Achiruș Liuba Andrei din faza de urmărire penală, instanța reține că aceasta a oferit precizări referitoare la documentele de arendă și la starea terenului la momentul transmiterii acestuia.

Martora a declarat că, la data de 26.01.2017, a încheiat contractul de arendă nr. 132 cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, pentru suprafața de 0,1620 ha, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie, confirmând că semnătura din dreptul rubricii „Arendatorul” din contract îi aparține. Totodată, a menționat că semnătura din actul de predare-primire a terenurilor agricole arendate, aferent aceleiași suprafețe, nu îi aparține și nu a semnat un astfel de act, iar semnătura din rubrica „Arendator” din acordul adițional din 03.11.2017 aparține soțului său, Achiruș Tudor.

Cu privire la starea terenului, martora a declarat că, la momentul transmiterii în arendă, viță-de-vie era deja defrișată, iar terenul era gata de a fi prelucrat pentru semănat. Aceasta a mai menționat că nu a primit careva sume de bani de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la primarul Răcilă Sergiu, în afară de suma de 200 lei, reprezentând plata de arendă.

Instanța constată că aceste declarații urmează a fi analizate în coroborare cu cele date de martoră în ședință de judecată, în special sub aspectul: stării terenului la momentul arendării, implicării soțului în semnarea unor acte, precum și autenticității semnăturilor de pe documentele anexate la dosarul de subvenționare. Aceste elemente prezintă relevanță pentru stabilirea modului de perfectare a actelor de arendă și a întinderii acordului proprietarilor asupra utilizării terenurilor. Prin urmare, neconcordanțele urmează a fi analizate de instanță la aprecierea consecvenței și credibilității martorei, în coroborare cu celelalte probe administrate în cauză.

Declarațiile martorului Achiruș Tudor Petru, fiind audiat în ședință de judecată în calitate de martor, Achiruș Tudor Petru a declarat că deține terenuri cu viță-de-vie în satul Carabetovca, r-nul Basarabeasca. Acesta a relatat că în anul 2016 a efectuat lucrări pe teren, constând în scoaterea viței-de-vie, menționând că nu își amintește cu exactitate dacă lucrările au avut loc în 2016 sau 2017. A arătat că a scos via, spalierii, sârma, butucii și a chemat un tractor pentru a ara terenul. Arătura a fost efectuată cu plug simplu, la o adâncime de aproximativ 20–25 cm, iar în pământ au rămas rădăcini.

Martorul a mai declarat că s-a înțeles inițial cu o persoană pe nume Vrabie Vladimir pentru a da terenul în prelucrare, iar ulterior a înțeles că terenul a fost preluat de primar. A menționat că GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” nu îi este cunoscută. În primăvara anului 2018 a încheiat un contract

cu primarul, fără a-și aminti dacă a citit documentul înainte de semnare. Pentru lucrările efectuate pe teren nu a primit sume de bani.

La întrebările apărării, martorul a precizat că, după transmiterea terenului în arendă, nu a mai mers la fața locului și nu cunoaște ce lucrări au fost efectuate ulterior. A arătat că nu cunoaște ce culturi urmau a fi plantate pe teren, dar că a primit ceea ce trebuia să primească în primăvara acelui an. A mai menționat că a fost audiat la domiciliu în faza de urmărire penală și că nu a avut loc o deplasare la teren în cadrul acelei audieri. Totodată, martorul a declarat că o cunoaște pe Catană Ana ca fiind din sat, însă aceasta nu l-a abordat pentru a semna careva acte.

Cu privire la declarațiile martorului Achiruș Tudor Petru din faza de urmărire penală, instanța reține că, în faza de urmărire penală, martorul a declarat că deține, împreună cu soția sa, terenuri agricole situate în s. Carabetovca, r-nul Basarabeasca, cu o suprafață totală de aproximativ 0,1620 ha, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie. Din lipsa posibilităților financiare de a întreține plantația, în anul 2016 ar fi decis, împreună cu soția, să scoată butucii de viță-de-vie, suportând cheltuieli în acest scop, după care terenul a rămas eliberat de plantația viticolă.

Martorul a arătat că ulterior a purtat discuții cu primarul Răcilă Sergiu privind transmiterea terenului în arendă, iar la data de 26.01.2017 a fost încheiat contractul de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, pe un termen de 3 ani, menționând că semnătura sa se regăsește pe contractul de arendă și pe actul de predare-primire a terenului. Acesta a mai declarat că, la momentul transmiterii în arendă, plantația de viță-de-vie era deja scoasă, iar terenul era pregătit pentru a fi lucrat. Pentru arendarea terenului a primit suma de 200 lei drept plată de arendă și a precizat că nu a primit alte sume de bani de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la primarul Răcilă Sergiu.

Instanța va analiza aceste declarații în coroborare cu celelalte probe administrate, având în vedere că ele provin din faza de urmărire penală și urmează a fi apreciate prin prisma principiului nemijlocirii și a modului în care martorul a fost audiat în ședință de judecată, dacă este cazul.

Declarațiile martorului Răcilă Victor, fiind audiat în ședință de judecată în calitate de martor, Răcilă Victor a declarat că a dat în arendă un teren agricol situat în satul Carabetovca lui Răcilă Sergiu. Martorul a arătat că pe acel teren fusese plantată viță-de-vie, însă terenul se afla în stare de pârloagă timp de aproximativ 2–3 ani înainte de arendare. Acesta a menționat că nu își amintește anul exact în care a transmis terenul în arendă, însă a precizat că anterior a prelucrat personal terenul timp de aproximativ doi ani, după care a scos spalierii.

Martorul a declarat că, la momentul transmiterii terenului, vița-de-vie era deja tăiată, fiind efectuate doar lucrări de tăiere a viței-de-vie și scoaterea spalierilor, iar terenul necesita în continuare lucrări de curățare și prelucrare. Potrivit declarației, Răcilă Sergiu urma să curețe terenul de culturi și rădăcini pentru a putea cultiva cereale. Martorul a arătat că a suportat cheltuieli pentru defrișare și scoaterea spalierilor, în special pentru lucrările cu tractorul, și că nu a primit bani pentru aceste lucrări. Acesta a mai declarat că nu a încheiat contracte de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, ci doar cu Răcilă Sergiu, menționând că au încheiat contract în formă scrisă și că îl prelungesc anual. A precizat că la semnarea contractului l-a citit și că Răcilă Sergiu a fost prezent. Martorul a arătat că GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” nu îi este cunoscută.

La întrebările apărării, martorul a declarat că aducerea terenului în stare corespunzătoare pentru cultivare era responsabilitatea lui Răcilă Sergiu. De asemenea, a menționat că a purtat discuții privind arendarea doar cu acesta.

La întrebările apărării și ale inculpatei Catană Ana, martorul a arătat că este angajat în cadrul primăriei în calitate de paznic de aproximativ 3 ani.

Cu privire la declarațiile martorului Răcilă Victor Vladimir din faza de urmărire penală, instanța reține că, în faza de urmărire penală, martorul Răcilă Victor Vladimir a declarat că este locuitor al***** și că deține, împreună cu soția sa, cote de teren cu viță-de-vie, fiecare cu suprafața de 0,1625 ha, cu numerele cadastrale 1212113008 și 1212113009.

Potrivit declarației, cu aproximativ 4–5 ani înainte de audiere, ar fi defrișat personal plantația de viță-de-vie, scoțând stâlpii din beton, motivând că plantația era îmbătrânită și nu mai dădea roadă. Martorul a arătat că toate cheltuielile pentru aceste lucrări au fost suportate din bugetul familiei. Acesta a declarat că la data de 25.01.2017 a încheiat cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” contracte de arendă pentru terenurile menționate, precizând că a semnat personal atât contractele de arendă, cât și actele adiționale. La momentul transmiterii în arendă, vița-de-vie era deja defrișată.

Martorul a mai arătat că pentru arenda terenurilor a primit de la primarul Răcilă Sergiu suma de 400 lei pentru fiecare contract, menționând că nu a primit alte sume de bani nici el, nici membrii familiei sale, de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu.

Instanța va analiza aceste declarații în coroborare cu cele date de martor în ședință de judecată, în special sub aspectul: momentului defrișării plantației, stării terenului la data arendării, relației contractuale dintre proprietar și GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Declarațiile martorei Berestean Tatiana, fiind audiată în ședință de judecată în calitate de martor, Berestean Tatiana a declarat că, împreună cu soțul său, Berestean Constantin, deține cote de teren în***** pe care anterior a fost plantată viță-de-vie. Martora a arătat că vița-de-vie de pe aceste terenuri a fost scoasă de către ea și soțul său cu mai mulți ani în urmă, fără a-și aminti anul exact. Potrivit declarației, au fost scoși spalierii și butucii, însă butucii au fost doar tăiați de la suprafața solului, rădăcinile rămânând în pământ. De asemenea, pe teren au rămas tufari și alte vegetații, fiind necesare lucrări suplimentare pentru a putea fi arat.

Martora a relatat că ulterior a dat terenul în arendă, menționând că a aflat că primarul ia terenuri în arendă și a depus cerere în acest sens. Nu își amintește anul în care a transmis terenul în arendă și nici intervalul exact dintre scoaterea viței-de-vie și încheierea contractului, estimând că ar fi trecut aproximativ doi ani, perioadă în care terenul a rămas pârloagă. Contractul de arendă a fost semnat la primărie, martora menționând că documentul a fost întocmit pe loc de primar și semnat de ea fără a-l citi în detaliu. Aceasta a declarat că a transmis în arendă două suprafețe de teren către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, arătând că a defrișat personal vița-de-vie de pe ambele suprafețe. În temeiul contractului, a primit produse agricole (grâu, orz) în calitate de plată a arende, fără a primi sume de bani sau alte plăți suplimentare. Martora a precizat că nu cunoaște dacă GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” a beneficiat de subvenții de la stat și că nu are pretenții, fiind mulțumită de modul în care este prelucrat terenul.

La întrebările apărării, martora a reiterat că terenul nu a fost prelucrat după scoaterea butucilor și a spalierilor, rămânând pârloagă până la transmiterea în arendă, și că lucrările ulterioare pe teren au fost efectuate de arendaș. De asemenea, a declarat că a încheiat contractul de arendă cu primarul, fără a o cunoaște personal pe Natalia Răcilă și fără a se interesa de legătura acesteia cu primarul.

Cu privire la declarațiile martorei Berestean Tatiana Vasile din faza de urmărire penală, instanța reține că, în faza de urmărire penală, martora Berestean Tatiana Vasile a declarat că soțul său, Berestean Constantin Alexandru, deține un teren cu suprafața de 0,1625 ha, cu nr. cadastral 1212113013, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie. Martora a arătat că soțul său este persoană cu dizabilitate severă (nevăzător și cu deficiențe de auz), iar ea este tutorele și reprezentantul acestuia în relațiile juridice.

Potrivit declarației, până în anul 2014 pe terenurile menționate a fost plantată viță-de-vie, însă din cauza lipsei de productivitate, în anul 2014 martora, împreună cu membrii familiei, a procedat la defrișarea plantației. Aceasta a mai indicat că deține și alte două terenuri, cu numerele cadastrale 1212113048 și 1212113081, pe care, de asemenea, le-ar fi defrișat în anul 2014, scoțând parii de beton și tăind vița-de-vie.

Ulterior, martora a declarat că a aflat de la consilieri locali despre posibilitatea dării în arendă a terenurilor pe care anterior au fost plantate vii, iar la data de 25.01.2017 a transmis în arendă către GT „Răcilă Natalia Gheorghe” cele două parcele cu nr. cadastrale 1212113048 și 1212113081, cu o suprafață totală de 0,3251 ha, pe un termen de 3 ani. De asemenea, la data de 05.01.2017, în baza contractului nr. 51, a transmis în arendă și terenul ce aparține soțului său, cu nr. cadastral 1212113013, cu suprafața de 0,1625 ha.

Martora a declarat că până la momentul audierii nu a primit sume de bani cu titlu de arendă nici de la Răcilă Sergiu, nici de la Răcilă Natalia Gheorghe, și nici alte sume de bani. Contractele de arendă nr. 51 și nr. 52 au fost semnate în biroul primarului Răcilă Sergiu, fiind deja întocmite, martora declarând că nu cunoaște cine le-a completat.

Instanța va analiza aceste declarații în coroborare cu cele date de martoră în ședință de judecată, în special sub aspectul: momentului defrișării plantațiilor (indicarea expresă a anului 2014), stării terenurilor la data arendării, modalității de perfectare a contractelor de arendă.

Declarațiile martorei Cazacu Maria, fiind audiată în ședință de judecată în calitate de martor, Cazacu Maria a declarat că este locuitoare a satului Carabetovca și că familia sa deține cote de teren care au fost date în arendă unui „lider” din localitate, fără a putea preciza exact cui, menționând numele Petru Vasile. Martora a arătat că personal deține o cotă de aproximativ 0,16 ha, care, de asemenea, a fost dată în arendă, fără a-și aminti anul în care a avut loc acest fapt.

Cu privire la plantația de viță-de-vie, martora a declarat că pe terenul său a existat viță-de-vie, însă aceasta a fost scoasă de soțul său, care a adus spalierii acasă, restul rămânând pe teren. Martora a precizat că la momentul respectiv se afla internată în spital, iar de lucrări s-a ocupat soțul său. Nu a putut indica dacă au fost suportate cheltuieli pentru aceste lucrări și nici anul exact al scoaterii viței-de-vie.

Referitor la transmiterea terenului în arendă, martora a declarat că nu își amintește dacă a încheiat personal vreun contract și că nu își amintește dacă primarul Răcilă Sergiu s-a apropiat de ea pentru a propune arendarea terenului, menționând că este posibil ca discuțiile să fi avut loc doar cu soțul său, Grigori Cazacu. De asemenea, a arătat că nu își amintește cine era primar în anul 2017.

La întrebările apărării, martora a declarat că nu își amintește până în ce an a fost prelucrat terenul de familie și că, după scoaterea spalierilor, nu a mai fost adusă roadă. A descris terenul ca fiind în stare de dezordine, cu mult de lucru de efectuat, menționând existența tufarilor și faptul că terenul era pârloagă.

Totodată, martora a arătat că nu cunoaște detalii despre eventuale subvenții, nu a purtat discuții directe cu Răcilă Sergiu privind arendarea și nu poate oferi detalii concrete despre actele întocmite, întrucât de aceste chestiuni s-a ocupat soțul său.

Cu privire la declarațiile martorei Cazacu Maria Ion din faza de urmărire penală, din declarațiile date în cursul urmăririi penale, instanța reține că martora Cazacu Maria Ion a comunicat că este proprietara unui lot de teren cu suprafața de 0,1657 ha, cu nr. cadastral 1212113270, iar soțul său deține un alt lot cu suprafața de 0,1658 ha, nr. cadastral 1212113269.

Pe aceste suprafețe a fost plantată anterior viță-de-vie, însă, potrivit martorei, cu aproximativ 7–8 ani înainte de audiere, ea și membrii familiei au defrișat de sine stătător plantația, suportând

cheltuielile din mijloace proprii. Martora a indicat că o situație similară a existat și în cazul fratelui soțului său, Cazacu Pavel Ion, care deținea o suprafață de aproximativ 0,1657 ha, unde, de asemenea, viță-de-vie ar fi fost scoasă în aceeași perioadă.

Martora a declarat că, după defrișare, terenurile nu au mai fost prelucrate o perioadă îndelungată, iar ulterior primarul satului Carabetovca, Răcilă Sergiu, s-a apropiat de ei și le-a propus să dea terenurile în arendă. Aceasta a arătat că, în vara anului 2017, Răcilă Sergiu a venit la domiciliul lor cu contractele deja întocmite, încheiate pe un termen de 3 ani, iar ea a semnat contractele nr. 270 și 271 din 28.08.2017.

Totodată, martora a declarat că nu cunoaște dacă, în urma arendării acestor terenuri, Răcilă Sergiu sau alte persoane ar fi beneficiat de subvenții de la stat.

Declarațiile martorului Răcilă Anatolie, fiind audiat în ședință de judecată în calitate de martor, Răcilă Anatolie a declarat că este locuitor al satului Carabetovca și deținea cote de teren ce aparțineau anterior părinților săi, cu o suprafață totală de aproximativ 0,32 ha (câte aproximativ 0,16 ha fiecare). La momentul audierii, pe aceste terenuri nu mai exista plantație de viță-de-vie.

Martorul a relatat că în anul 2014 a scos de pe teren spalierii și a tăiat butucii de viță-de-vie, suportând personal cheltuielile pentru aceste lucrări. Ulterior, în anii 2014–2015, a mai prelucrat terenul, însă a menționat că în sol au rămas rădăcini, deoarece nu dispunea de tehnica necesară pentru a le extrage complet. A arătat că pe teren mai existau și copaci, iar lucrările efectuate de el au constatat în tăierea vegetației de la suprafață și arătura terenului.

După această perioadă, a aflat că Natalia Răcilă dorea să ia terenul în arendă, iar în anul 2017 a hotărât să îl dea în arendă. Martorul a declarat că a purtat discuții atât cu Natalia Răcilă, cât și cu Serghei Răcilă, în calitate de vecini, și că a semnat două contracte de arendă, unul pe numele său și unul pe numele mamei sale, Răcilă Elizaveta, contractele fiind semnate în prezența lui Serghei Răcilă.

Cu privire la starea terenului la momentul arendării, martorul a precizat că mai erau rădăcini în pământ, pe care el nu le-a putut scoate. După transmiterea în arendă, a observat că gospodăria țărănească a efectuat unele lucrări suplimentare, inclusiv scoaterea unor rădăcini, iar calitatea producției de pe teren s-a îmbunătățit ulterior.

Martorul a declarat că pentru arendarea terenului a primit plata prevăzută de contract (inițial bani, ulterior cereale), însă nu a primit alte sume de bani de la GTJ „Răcilă Natalia” și nu cunoaște dacă gospodăria a beneficiat de subvenții.

Cu privire la declarațiile martorului Răcilă Anatolie din faza de urmărire penală, instanța reține că, în cursul urmăririi penale, martorul Răcilă Anatolie a declarat că deține un teren cu nr. cadastral 1212113007, cu suprafața de 0,1625 ha, iar mama sa, Răcilă Elizaveta, deține un alt teren cu nr. cadastral 1212113006, cu aceeași suprafață de 0,1625 ha.

Potrivit declarației, pe aceste suprafețe a existat anterior plantație de viță-de-vie, însă în jurul anului 2014 ar fi fost efectuate lucrări de defrișare, după care terenurile au continuat să fie prelucrate. Ulterior, în contextul în care mai mulți vecini au decis să transmită terenurile în arendă, martorul și mama sa au acceptat aceeași soluție.

Martorul a arătat că, în iarna anului 2017, s-a prezentat la primarul satului Carabetovca, Răcilă Sergiu, unde a discutat condițiile arendării, înțelegând că, potrivit contractului, urma să primească anual suma de 200 lei pentru fiecare teren. Acesta a declarat că a semnat contractele de arendă atât în nume propriu, cât și în numele mamei sale, Răcilă Elizaveta, iar pentru contractele încheiate a primit în total suma de 400 lei.

Totodată, martorul a precizat că, la momentul semnării contractelor, Răcilă Natalia nu se afla în birou și că nu a primit alte sume de bani, inclusiv subvenții, nici de la Răcilă Sergiu, nici de la Răcilă Natalia.

Cu privire la declarațiile martorei Codiță Agrepina Nicolae din faza de urmărire penală, instanța reține că, în cursul urmăririi penale, martora Codiță Agrepina Nicolae a declarat că deține un teren cu nr. cadastral 1212113198, cu suprafața de 0,1610 ha, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie. Potrivit declarației, ulterior, împreună cu soțul său, Codiță Iacob, au decis să defrișeze plantația viticolă.

Martora a arătat că, după defrișare, în iarna anului 2017, Răcilă Sergiu s-a apropiat de ei cu contractele de arendă deja completate, iar ei au semnat atât contractele de arendă, cât și actele de predare-primire, încheiate pe o perioadă de 3 ani. Conform înțelegerii contractuale, GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” urma să achite arenda în produse agricole (cereale), însă, potrivit martorei, până la momentul audierii nu și-ar fi îndeplinit obligațiile contractuale.

Totodată, martora a declarat că nu a primit careva sume de bani cu titlu de subvenții de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Declarațiile martorului Codiță Iacob din faza de urmărire penală, instanța reține că martorul Codiță Iacob a fost audiat în faza de urmărire penală, însă nu a putut fi audiat nemijlocit în ședință de judecată, întrucât între timp a decedat. În aceste condiții, în temeiul art. 370 alin. (2) pct. 2) COD PENALP, instanța a dispus darea citirii declarațiilor acestuia din faza de urmărire penală, părțile neavând obiecții asupra acestui mod de administrare a probei.

Din conținutul declarațiilor rezultă că martorul deținea, împreună cu soția sa, un teren cu nr. cadastral 1212113198, cu suprafața de 0,1610 ha, pe care anterior fusese plantată viță-de-vie. Acesta a declarat că, împreună cu soția sa, a procedat la defrișarea plantației viticole, fără a indica anul exact al efectuării lucrărilor.

Martorul a mai arătat că, ulterior defrișării, în iarna anului 2017, primarul satului Carabetovca, Răcilă Sergiu, s-a prezentat la domiciliul lor cu contractele de arendă deja completate, iar el și soția sa au semnat contractele de arendă și actele de predare-primire, încheiate pe o perioadă de 3 ani. Potrivit înțelegerii, arenda urma să fie achitată în produse agricole, însă a menționat că obligațiile nu ar fi fost executate. De asemenea, martorul a declarat că nu a primit careva sume de bani cu titlu de subvenții de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Instanța reține că declarațiile martorului Codiță Iacob au fost administrate în lipsa posibilității audierii nemijlocite, din cauza decesului acestuia, ceea ce limitează posibilitatea verificării prin confruntare și observarea comportamentului martorului. Totuși, aceste declarații pot fi valorificate în măsura în care se coroborează cu alte mijloace de probă administrate în cauză. Sub acest aspect, instanța observă că afirmațiile martorului privind: existența anterioară a plantației de viță-de-vie, efectuarea defrișării de către proprietari, transmiterea terenului în arendă în anul 2017, se înscriu în același tipar factual descris și de alți proprietari de terenuri audiați în cauză.

Declarațiile martorului Topadă Vasile, fiind audiat în ședință de judecată în calitate de martor, Topadă Vasile a declarat că anterior a deținut cote de teren în s. Carabetovca în perioada 2015–2019 și a fondat întreprinderea „Agrodecoplant” S.R.L., având activitate în domeniul agriculturii, inclusiv lucrări de arat și semănat, dispunând de două tractoare. Martorul a arătat că a prestat servicii agricole pentru diverse persoane fizice, inclusiv lucrări de defrișare a tufarilor și a viței-de-vie abandonate, însă nu își amintește concret pentru cine și pe ce terenuri a efectuat aceste lucrări. Acesta a declarat că a efectuat lucrări de defrișare pe o suprafață de aproximativ 10 hectare, o parte dintre terenuri fiind deja parțial defrișate de proprietari. După efectuarea lucrărilor, a arat terenurile și le-a folosit timp de aproximativ 4 ani. Martorul a menționat că

aceste terenuri se aflau în arenda sa în acea perioadă și că nu a defrișat alte terenuri în afara celor menționate.

Martorul a precizat că terenurile pe care le-a prelucrat el nu erau în apropierea celor prelucrate de GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” și că nu a prestat servicii de defrișare pentru terenurile gestionate de această gospodărie. A menționat că exista o înțelegere între persoanele care efectuau astfel de lucrări de a nu interveni pe terenurile arendate de alții. Totodată, a arătat că GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” desfășura, la rândul său, lucrări de prelucrare a terenurilor și de defrișare a viilor lăsate pârloagă, însă nu cunoaște dacă aceasta a beneficiat de subvenții.

La întrebările procurorului, martorul a indicat că cunoaște numele unor proprietari de terenuri din zonă (printre care Catană, Achiruș, Grebinet, Lungu, Stratilă), însă a precizat că nu el a defrișat terenurile acestora, arătând că respectivele persoane și-ar fi defrișat singure terenurile și că nu a avut cu ele contracte de arendă. Ulterior, martorul a făcut afirmații contradictorii, menționând că persoanele respective ar fi fost rudele sale și că își amintește că le-a prelucrat terenurile, dar fără a putea indica concret ce lucrări și pe ce terenuri.

În mai multe rânduri, martorul a arătat că nu își amintește circumstanțele concrete, că nu mai ține minte ce declarații a dat la urmărirea penală și că nu poate indica exact ce informații deținea la momentul audierii anterioare. A menționat că informații despre numere cadastrale și proprietari le-ar fi obținut de la primărie, în contextul interesului de a lua terenuri în arendă.

Instanța reține că, în faza de urmărire penală, martorul Topadă Vasili Vladimir a declarat că este fondator și administrator al SRL „Agro-decupant”, întreprindere care desfășoară activități agricole, inclusiv lucrări de prelucrare a terenurilor viticole și arabile, precum și servicii de arat, cultivat și semănat terenuri din localitate.

Martorul a indicat că a efectuat lucrări de defrișare a plantațiilor viticole în perioada anilor 2015–2016 pentru mai mulți proprietari de terenuri, menționând în mod expres următoarele persoane și numere cadastrale: Catană Constantin Vasile – teren nr. cadastral 1212113082, Achiruș Ana Zinovie – teren nr. cadastral 1212113117, Achiruș Gheorghe Petru – teren nr. cadastral 1212113099, Gribineț Tudor Savelii – teren nr. cadastral 1212113243, suprafața 0,1575 ha, Lungu Eudochia Andrei – teren nr. cadastral 1212113092, suprafața 0,1624 ha, Strătilă Sergiu Ion – terenuri cu nr. cadastrale 1212113095 (0,1193 ha) și 1212113096 (0,0428 ha), Lungu Ilie Cozmici – teren nr. cadastral 1212113093, suprafața 0,1626 ha, Buzdugan Martin – teren nr. cadastral 1212113094, suprafața 0,1624 ha, Lungu Eudochia Andrei – teren nr. cadastral 1212113089, suprafața 0,1624 ha.

Potrivit declarației, aceste terenuri ar fi fost defrișate de el încă în anul 2015, iar ulterior ar fi fost luate în arendă de GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, reprezentată de Răcilă Sergiu. Martorul a mai susținut că, deși viile erau deja defrișate, Răcilă Sergiu ar fi beneficiat ilegal, prin intermediul GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, de subvenții din partea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

Instanța constată că declarațiile date de martor în faza de urmărire penală au un caracter detaliat și acuzator, însă acestea urmează a fi analizate prin prisma celor declarate de același martor în ședință de judecată.

În acest sens, instanța observă că, în fața instanței, martorul Topadă Vasili Vladimir: a manifestat lipsă de memorie asupra aspectelor concrete, a făcut afirmații vagi și parțial contradictorii cu privire la persoanele și terenurile pentru care ar fi prestat lucrări, nu a putut confirma în mod ferm lucrările de defrișare pentru terenurile vizate în prezenta cauză.

Prin urmare, în condițiile în care depoziția din instanță nu a confirmat în mod clar cele susținute în faza de urmărire penală, iar martorul nu a putut explica diferențele, instanța apreciază că

declarațiile din faza de urmărire penală nu pot fi valorificate izolat, ci doar în măsura în care se coroborează cu alte mijloace de probă administrate în cauză.

Declarațiile martorului Catană Elena în ședință de judecată, fiind audiată în ședință de judecată în calitate de martor, Catană Elena a declarat că deține, împreună cu familia sa, două cote de teren în extravilanul satului Carabetovca, pe care anterior au existat plantații de viță-de-vie, cu o suprafață totală de aproximativ 0,32 ha.

Martorul a relatat că vița-de-vie a fost scoasă de pe aceste terenuri de către copiii săi, fără cheltuieli semnificative, în afara lucrărilor mecanizate cu tractorul. Aceasta a precizat că au fost scoși butucii de viță-de-vie, însă nu își amintește dacă au fost scoase și rădăcinile, menționând că butucii au fost tăiați la nivelul solului și că nu cunoaște cine ar fi scos ulterior rădăcinile.

După defrișare, terenurile nu au mai fost prelucrate timp de aproximativ 3 ani, perioadă în care, potrivit martorului, au crescut vegetație spontană și tufăriș, terenul fiind „sălbăticit”.

Ulterior, terenurile au fost transmise în arendă lui Răcilă Sergiu, martorul menționând că nu își amintește exact anul încheierii contractului și nici cu cine anume a semnat actele. A declarat că pentru curățarea terenurilor nu a primit careva sume de bani, iar în prezent primește produse (pâine, cereale) în contul arendei.

Martorul a mai arătat că decizia de a da terenurile în arendă a fost luată în contextul în care mai mulți vecini au procedat în același mod.

Cu privire la declarațiile martorei Catană Elena Ion din faza de urmărire penală, instanța reține că, în cursul urmăririi penale, martora Catană Elena Ion a declarat că deține două terenuri cu nr. cadastrale 1212113320 și 1212113321, fiecare cu suprafața de 0,1625 ha, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie. Potrivit declarațiilor sale, în anul 2016 a procedat, din cont propriu, la defrișarea plantațiilor viticole, terenurile fiind ulterior pregătite pentru lucrări agricole.

Martora a mai arătat că, la începutul anului 2017, s-a întâlnit cu Răcilă Sergiu, care i-a propus să dea terenurile în arendă, iar ea a fost de acord. Ulterior, a fost încheiat un contract de arendă cu GT „Răcilă Natalia Gheorghe”. Totodată, martora a precizat că, deși a făcut cunoștință cu contractul de arendă nr. 198 din 26.01.2017, semnătura din rubrica „arendașul” nu îi aparține. De asemenea, a declarat că nu îi aparține nici semnătura din actul de predare-primire a terenului. Martora a menționat că nu a primit careva sume de bani de la Răcilă Sergiu sau de la GT „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Declarațiile martorei Mursa Alexandra în ședință de judecată, fiind audiată în ședință de judecată în calitate de martor, Mursa Alexandra a declarat că este locuitoare a satului Carabetovca și că nu deține personal cote de teren, însă a indicat că un teren ar aparține proprietarei Furtuna Liuba. Martora a arătat că pe acel teren a existat anterior viță-de-vie și că, în jurul anului 2008, împreună cu stăpâna casei, au început să scoată vița-de-vie, menționând că în acea perioadă mai mulți localnici procedau la fel. Nu a putut indica suprafața terenului și a precizat că soțul său cunoaște detaliile. Aceasta a declarat că, după scoaterea viței-de-vie, terenul nu a mai fost prelucrat, fiind lăsat în starea în care a rămas. Martora a menționat că nu a fost personal la fața locului, iar informațiile privind scoaterea spalierilor, sârmei și a rădăcinilor le cunoaște din cele relatate de soțul său, fără a-și aminti exact detaliile.

Referitor la arendare, martora a arătat că, după câțiva ani de la scoaterea viței-de-vie, terenul a fost dat în arendă. A relatat că inițial un anume Petru Vasile a manifestat interes pentru teren, iar ulterior i-a comunicat că nu îl mai dorește și i-ar fi propus să îl dea în arendă lui Sergiu Răcilă. Martora nu a putut indica anul exact al încheierii contractului și a menționat că nu cunoaște ce lucrări au fost efectuate pe teren după darea lui în arendă.

Martora a mai declarat că nu cunoaște dacă Răcilă Lazăr are gospodărie țărăneasă, că în sat mai multe persoane se ocupă de terenuri agricole (menționând numele Răcilă Sergiu, Petru Vasile și Vrabie) și că, la momentul audierii, terenul s-ar afla în arenda lui Răcilă Sergiu. De asemenea, a reiterat că nu își amintește detalii privind eventuale lucrări ulterioare pe teren.

Instanța constată că declarațiile martorei Mursa Alexandra au un caracter preponderent indirect, fiind bazate în mare parte pe cele relatate de soțul acesteia și pe informații auzite de la vecini. Martora nu a participat personal la majoritatea faptelor descrise și nu a putut oferi date concrete privind suprafața terenului, momentul exact al defrișării sau al arendării.

Depoziția are relevanță doar în sensul că indică faptul că în zonă existau practici de scoatere a viței-de-vie cu mulți ani înainte de perioada vizată de actele de casare și defrișare din dosar, însă nu oferă date certe cu privire la starea concretă a terenurilor la momentul relevant cauzei.

Declarațiile martorei Mursa Alexandra Dumitru din faza de urmărire penală, instanța reține că, în cursul urmăririi penale, martora Mursa Alexandra Dumitru a declarat că deține un teren cu nr. cadastral 1212113329, cu suprafața de 0,1625 ha, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie.

Potrivit declarației sale, în anul 2015, din cont propriu, a procedat la defrișarea plantației viticole de pe acest teren. Martora a arătat că, la momentul transmiterii în arendă, terenul era deja defrișat și curățat, pregătit pentru a fi arat și prelucrat agricol.

Aceasta a mai declarat că, la data de 27.01.2017, a încheiat contract de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, semnând personal contractul. Martora a precizat că nu a primit careva sume de bani de la Răcilă Sergiu sau de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” pentru compensarea cheltuielilor de defrișare.

Declarațiile martorului Plop Ion în ședință de judecată, fiind audiat în ședință de judecată în calitate de martor, Plop Ion a declarat că a gestionat anterior cotele de teren ale părinților săi, una dintre suprafețe fiind teren arabil, iar pe alta fusese plantată viță-de-vie. Martorul a arătat că a decis personal să defrișeze plantația viticolă, întrucât vița-de-vie era uscată. Acesta a declarat că el însuși a scos butucii, a curățat terenul și l-a lăsat liber de culturi.

Martorul a menționat că, după aproximativ un an de la defrișare, primarul satului Carabetovca, pe nume Serghei Răcilă, s-a apropiat de el și i-a propus să dea terenul în arendă, propunere pe care a acceptat-o. A arătat că a transmis terenul în arendă lui Răcilă și că nu a încheiat careva contracte cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”. Contractul a fost semnat la domiciliul său, unde s-a prezentat primarul.

Cu privire la starea terenului la momentul arendării, martorul a declarat că acesta era fără viță-de-vie și fără alte culturi, fiind lăsat liber și fără rădăcinile butucilor. A precizat că, la scoaterea butucilor, a săpat la o adâncime de aproximativ două hârlețe, însă nu a efectuat arături adânci și nu a mai revenit ulterior pe teren. A mai arătat că nu au existat rădăcini de copaci pe teren și că aducerea terenului la o stare corespunzătoare pentru prelucrare revenea arendașului.

Martorul a declarat că pentru lucrările de defrișare nu a primit bani și că nu a avut discuții cu Catană Ana privind contracte sau plăți. A menționat că nu poate spune cu certitudine dacă au mai rămas rădăcini în sol, întrucât nu a mai vizitat terenul după darea în arendă. De asemenea, a arătat că, până la darea în arendă, pe teren nu au fost cultivate porumb sau floarea-soarelui.

Cu privire la declarațiile martorului Plop Ion Iacob din faza de urmărire penală, instanța reține că, în cursul urmăririi penale, martorul Plop Ion Iacob a declarat că la data de 27.01.2017 a încheiat un contract de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, din numele lui Răcilă Sergiu, contract pe care l-a semnat personal, fiind prezentat spre semnare chiar de către primarul Răcilă Sergiu.

Martorul a arătat că terenurile cu nr. cadastrale 1212113327 și 1212113328 aparțineau în fapt părinților săi, însă aceștia erau decedați, iar el nu perfectase actele de moștenire asupra acestor cote de teren.

Potrivit declarației, în anul 2015 a procedat, din cont propriu, la defrișarea plantațiilor viticole de pe aceste suprafețe, scoțând stâlpii din beton și sârma, după care terenurile erau gata pentru a fi prelucrate agricol.

Martorul a mai declarat că nu a primit careva sume de bani de la primarul Răcilă Sergiu sau de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” drept recompensă pentru cheltuielile suportate la defrișare.

Declarațiile martorului Vrabie Vladimir în ședință de judecată, fiind audiat în ședință de judecată în calitate de martor, Vrabie Vladimir a declarat că a deținut în proprietate un teren de aproximativ 0,16 ha plantat cu viță-de-vie și că un alt teren, cu suprafață similară, aparținea mamei sale. Martorul a arătat că el personal a defrișat viță-de-vie de pe ambele terenuri, scoțând butucii, sârma și spalierii, suportând cheltuielile aferente lucrărilor.

După defrișare, a efectuat lucrări agricole pe teren, arând și semănând porumb. Martorul a indicat că la momentul transmiterii terenurilor în arendă acestea erau terenuri agricole fără culturi perene, fiind eliberate de plantația viticolă. A menționat că a dat terenurile în arendă GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, încheind contracte de arendă, însă nu își amintește durata acestora.

Martorul a declarat că nu a primit careva sume de bani pentru defrișarea terenurilor și că nu a cunoscut despre eventuale subvenții acordate pentru aceste terenuri. A arătat că nu s-a interesat de acest aspect, considerând că, odată date în arendă, nu era de competența sa.

Referitor la momentul defrișării, martorul a avut ezitări, indicând că lucrările ar fi avut loc în jurul anilor 2015–2016, dar a admis și posibilitatea ca acestea să fi fost efectuate mai devreme, fără a-și aminti exact. A mai menționat că este posibil să fi rămas rădăcini în sol, însă a apreciat că acestea erau putrezite și nu mai constituiau o plantație viticolă în sens agricol.

Cu privire la declarațiile martorului Vrabie Vladimir Ilie din faza de urmărire penală, instanța reține că, în cursul urmăririi penale, martorul Vrabie Vladimir Ilie a declarat că deține în proprietate un teren cu suprafața de 0,1609 ha, nr. cadastral 1212113170, pe care era plantată viță-de-vie soiul Merlot, iar un alt teren cu aceeași suprafață, nr. cadastral 1212113171, îl prelucra personal.

Martorul a arătat că, din cauza faptului că plantația nu mai era productivă, în anul 2009 a procedat la defrișarea completă a viței-de-vie de pe ambele suprafețe, scoțând pilonii din beton, curățând terenurile și arându-le ulterior. Cheltuielile de defrișare au fost suportate de el personal, estimând suma la aproximativ 2000 lei pentru fiecare teren. Acesta a declarat că, din anul 2009 până în anul 2017, a utilizat terenurile ca teren arabil, semănând diverse culturi. În luna ianuarie 2017, a încheiat contract de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” pe un termen de 3 ani, iar la momentul transmiterii în arendă terenurile erau deja defrișate și exploatate agricol.

Martorul a mai declarat că, ulterior, din informațiile primite de la specialistul funciar al primăriei Carabetovca, Catană Ana, a aflat că GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” ar fi beneficiat de subvenții pentru defrișarea terenurilor respective, deși, în opinia sa, defrișarea fusese realizată de el cu mult timp înainte. În acest context, martorul și-a exprimat părerea că subvențiile ar fi fost obținute ilegal.

Declarațiile martorului Haruta Iurie din ședința de judecată, instanța reține că martorul Haruta Iurie a declarat că deține două cote de teren moștenite de la părinți, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie. Acesta a arătat că una dintre suprafețe a fost defrișată de el personal, iar la cealaltă ar fi fost ajutat de primarul Răcilă Sergiu, inclusiv cu transport pentru scoaterea spalierilor și butucilor.

Martorul a indicat că lucrările de scoatere a viței-de-vie ar fi avut loc aproximativ în anii 2009–2013, fără a putea preciza cu exactitate anul. După efectuarea acestor lucrări, terenurile erau, în opinia sa, bune pentru a fi prelucrate agricol. Ulterior, a dat terenurile în arendă, menționând că acestea se află și în prezent în arenda „domnului primar”, iar el personal a semnat contractele de arendă, fără a-și aminti exact dacă le-a citit.

Martorul a declarat că nu a beneficiat de subvenții și că nu a cunoscut despre existența acestora. Pe durata arendării a primit produse agricole (grâu, floarea-soarelui), dar nu bani.

La întrebările apărării, martorul a precizat că a scos spalierii și butucii, însă nu a efectuat arătură adâncă, iar după aceste lucrări terenul a fost dat în arendă. De asemenea, a menționat că nu își amintește exact cu cine a încheiat contractul de arendă.

Cu privire la declarațiile martorului Haruță Iurie Ion din faza de urmărire penală, instanța reține că, în cursul urmăririi penale, martorul Haruță Iurie Ion a declarat că deține în proprietate un teren cu suprafața de 0,016 ha, nr. cadastral 1212113364, iar un alt teren cu nr. cadastral 1212113365, cu suprafața de 0,16 ha, a aparținut tatălui său, actualmente decedat.

Martorul a arătat că, din cauza faptului că plantațiile de viță-de-vie nu mai erau productive, în anul 2016 a procedat, din cont propriu, la defrișarea plantațiilor viticole de pe ambele terenuri, curățând terenurile de stâlpi și butași, pe care i-a transportat la domiciliu. Acesta a declarat că, în luna ianuarie 2017, a încheiat contracte de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” pentru terenurile cu nr. cadastrale 1212113364 și 1212113365, pe un termen de 3 ani. La momentul transmiterii în arendă, terenurile erau, potrivit declarației sale, gata pentru a fi arate și prelucrate agricol.

Martorul a mai arătat că ulterior a aflat de la unii locuitori ai satului că GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” ar fi beneficiat de subvenții pentru defrișarea acestor terenuri, deși, în fapt, cheltuielile pentru defrișare ar fi fost suportate de el personal.

Declarațiile martorului Catană Tudose în ședință de judecată, fiind audiat în ședință de judecată în calitate de martor, Catană Tudose a declarat că deține două cote de teren în satul Carabetovca, una a sa și una a soției. Pe aceste terenuri fusese plantată viță-de-vie. Martorul a arătat că el personal a scos vița-de-vie, fără a-și aminti cu exactitate anul, apreciind că lucrările ar fi avut loc în jurul anului 2010. Acesta a precizat că a efectuat lucrări de scoatere a spalierilor și butucilor, însă a menționat că pe teren au rămas copaci și tufari, iar rădăcinile au fost scoase doar în măsura în care a reușit, restul rămânând în sol. Martorul a arătat că ulterior terenurile au fost date în arendă, fără a-și aminti exact cui, menționând că este posibil să fi fost fie lui Vrabie, fie GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, apreciind că arendarea ar fi avut loc tot în jurul anului 2010.

Martorul a mai declarat că, la momentul audierii, terenurile se află în continuare în arenda GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”. A precizat că nu cunoaște dacă această gospodărie a beneficiat de subvenții și că nu a avut informații despre acest aspect. Totodată, a arătat că, după darea terenurilor în arendă, mai erau necesare lucrări pe teren.

Declarațiile martorului Catană Tudosie Petru din faza de urmărire penală, instanța reține că, în cursul urmăririi penale, martorul Catană Tudosie Petru a declarat că deține în proprietate terenul cu nr. cadastral 1212113260 (0,1609 ha), iar alte două terenuri — cu nr. cadastrale 1212113261 (0,1609 ha) și 1212113259 (0,1610 ha) — aparțin tatălui său, Catană Petru Alexei, și fiicei sale, Catană Ana Tudosie. Martorul a arătat că, în luna ianuarie 2017, a încheiat contracte de arendă nr. 41, 42 și 43 din 25.01.2017 cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, pe un termen de 3 ani, semnând contractele atât în nume propriu, cât și din numele tatălui și fiicei sale. Potrivit declarației, înainte de transmiterea în arendă, terenurile menționate fuseseră defrișate de el personal, cheltuielile de defrișare ridicându-se la aproximativ 1000 lei. După defrișare, pe aceste

terenuri ar fi fost plantate culturi agricole. Martorul a mai declarat că, în anul 2018, a aflat de la unii locuitori ai satului că GTJ „Răcilă Natalia Gheorghe” ar fi beneficiat de subvenții pentru defrișarea terenurilor viticole, inclusiv pentru terenurile ce îi aparțin, deși, în opinia sa, cheltuielile pentru defrișare au fost suportate de el.

Declarațiile martorului Cuflic Ilie în ședință de judecată, fiind audiat în ședință de judecată în calitate de martor, Cuflic Ilie a declarat că deține cote de teren în extravilanul satului Carabetovca, moștenite de la bunica sa, pe una dintre acestea fiind plantată viță-de-vie. Martorul a arătat că el personal a scos vița-de-vie, îndepărtând spalierii, sârma și butucii, însă nu își amintește anul exact al lucrărilor, menționând doar că după ce a primit cota a lucrat terenul timp de 3-4 ani. Acesta a declarat că, după scoaterea viței-de-vie, terenul nu a mai fost prelucrat, iar pe el mai rămăseseră copaci și altă vegetație, pe care nu i-a îndepărtat integral. A precizat că butucii au fost tăiați din sol la o adâncime de aproximativ o hârleță și că terenul nu a fost arat după defrișare, fiind necesare lucrări suplimentare pentru a putea fi cultivat cu grâu sau floarea-soarelui.

Martorul a arătat că a dat o parte din teren în arendă unei persoane din sat pentru a planta livadă de nuci, iar cealaltă parte a fost dată în arendă primarului, contractul fiind încheiat fără ca martorul să îl studieze atent. A declarat că nu s-a interesat ulterior ce lucrări au fost efectuate pe teren și nu cunoaște dacă GTJ „Răcilă Natalia Gheorghe” a beneficiat de subvenții. Totodată, martorul a precizat că nu a primit sume de bani pentru defrișare și nu are pretenții materiale față de GTJ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Declarațiile martorului Cuflic Ilie Petru din faza de urmărire penală, instanța reține că, în cursul urmăririi penale, martorul Cuflic Ilie Petru a declarat că deține în proprietate un teren cu suprafața de 0,1625 ha, nr. cadastral 1212113027, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie soi Merlot.

Martorul a arătat că, în anul 2015, a procedat personal la defrișarea plantației viticole, suportând cheltuieli în mărime de aproximativ 1500 lei. Potrivit declarației, la momentul transmiterii în arendă, terenul era deja defrișat. Acesta a declarat că, la data de 25.01.2017, a încheiat contractul de arendă nr. 49 cu GTJ „Răcilă Natalia Gheorghe” pentru terenul menționat, pe un termen de 3 ani, precizând că semnăturile din contract și din actul de predare-primire îi aparțin.

Martorul a mai arătat că, în anul 2018, a aflat de la unii locuitori ai satului că GTJ „Răcilă Natalia Gheorghe” ar fi beneficiat de subvenții din partea statului pentru defrișarea acestor terenuri, însă el personal nu a primit careva sume de bani pentru cheltuielile suportate la defrișare.

Declarațiile martorei Drețcari Irina Sava din faza de urmărire penală, instanța reține că martora Drețcari Irina Sava a fost audiată în faza de urmărire penală, însă nu a putut fi audiată nemijlocit în ședință de judecată, întrucât aceasta nu se află la locul de trai, iar locul aflării sale nu a putut fi stabilit. În aceste condiții, la demersul procurorului, instanța a dispus darea citirii declarațiilor acesteia din faza de urmărire penală, în temeiul art. 370 alin. (2) pct. 2) COD PENALP.

Din conținutul declarațiilor rezultă că martora deținea un teren cu nr. cadastral 1212113387, cu suprafața de 0,1611 ha, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie. Aceasta a declarat că terenul a fost defrișat în jurul anului 2016, cheltuielile pentru defrișare fiind suportate de ea personal.

Martora a mai arătat că, la începutul anului 2017, primarul Răcilă Sergiu s-a prezentat la domiciliul ei și a întrebat-o dacă este de acord să dea terenul în arendă, iar ea a acceptat, încheind un contract de arendă cu GTJ „Răcilă Natalia Gheorghe” pe un termen de 3 ani. Totodată, martora a declarat că nu a beneficiat de careva sume de bani sau subvenții de la GTJ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu.

Instanța reține că declarațiile martorei Drețcari Irina Sava nu au putut fi verificate prin audiere nemijlocită și contradictorie, ceea ce impune o apreciere cu prudență a valorii lor probatorii. Totuși, aceste declarații pot fi valorificate în măsura în care se coroborează cu alte probe administrate în cauză.

Sub acest aspect, instanța observă că afirmațiile martorei privind: existența anterioară a plantației viticole, defrișarea realizată anterior anului 2017, transmiterea terenului în arendă în anul 2017, lipsa unor plăți pentru defrișare, se înscriu în același tipar factual descris și de alți proprietari de terenuri audiați în cauză.

Prin urmare, instanța va avea în vedere această declarație ca element de coroborare, fără a-i atribui un caracter decisiv în stabilirea situației de fapt.

Declarațiile martorului Cazacu Petru Gheorghe din faza de urmărire penală, instanța reține că martorul Cazacu Petru Gheorghe a fost audiat în faza de urmărire penală, însă nu a mai putut fi audiat nemijlocit în ședința de judecată, întrucât între timp a decedat. În aceste condiții, instanța a dispus darea citirii declarațiilor acestuia din faza de urmărire penală, în condițiile art. 370 alin. (2) pct. 2) Cod penal.

Din conținutul declarațiilor rezultă că martorul deținea terenurile cu nr. cadastrale 1212113049 (0,0357 ha) și 1212113050 (0,1068 ha), iar împreună cu soția sa prelucra și terenul acesteia cu nr. cadastral 1212113052 (0,16 ha), pe care anterior fusese plantată viță-de-vie.

Martorul a declarat că, în anul 2015, a procedat personal, din cont propriu, la defrișarea plantațiilor viticole de pe aceste terenuri. Ulterior, la data de 25.01.2017, a încheiat contractele de arendă nr. 31 și 32 cu GT „Răcilă Natalia Gheorghe”, pe un termen de 3 ani. Acesta a mai arătat că, în anul 2018, a aflat de la unii locuitori ai satului că GT „Răcilă Natalia Gheorghe” ar fi beneficiat de subvenții din partea statului pentru defrișarea terenurilor, însă nici el și nici soția sa nu au primit careva sume de bani.

Instanța reține că declarațiile martorului Cazacu Petru Gheorghe nu au putut fi supuse verificării prin audiere nemijlocită și contradictorie, din cauza decesului acestuia. În consecință, valoarea lor probatorie este limitată, ele putând fi avute în vedere doar în măsura în care se coroborează cu alte probe administrate în cauză.

Sub acest aspect, instanța observă că afirmațiile martorului privind: existența anterioară a plantațiilor viticole, efectuarea defrișărilor de către proprietari în anul 2015, transmiterea terenurilor în arendă în anul 2017, se înscriu în același tipar factual descris și de alți proprietari de terenuri audiați în cauză.

Prin urmare, instanța va valorifica aceste declarații ca element de coroborare, fără a le atribui un caracter decisiv în stabilirea situației de fapt.

Declarațiile martorului Rusu Andrei în ședință de judecată, instanța reține că martorul Rusu Andrei a declarat că deține în total trei cote de teren în extravilanul satului Carabetovca, pe care anterior fusese plantată viță-de-vie. Acesta a arătat că el personal a scos vița-de-vie de pe toate cele trei terenuri, suportând cheltuielile aferente lucrărilor, fără a putea indica anul exact al efectuării acestora.

Martorul a declarat că, ulterior, unul dintre terenuri a fost vândut în anul 2018, iar celelalte două au fost date în arendă unei persoane din sat, menționând numele Răcilă. A precizat că, la momentul transmiterii în arendă, terenurile nu mai aveau plantație viticolă și erau arabile, deși nu a efectuat el personal arătura după scoaterea viței.

La întrebările adresate în ședință, martorul a arătat că, după scoaterea viței, terenul a fost curățat, iar ulterior, după arătura efectuată de arendaș, au mai fost scoase rădăcini, pe care le-a strâns și folosit drept lemne de foc. A menționat că după arătură a rezultat o cantitate semnificativă de

rădăcini, aproximativ o jumătate de remorcă de tractor. Totodată, a indicat că, pe alocuri, mai creșteau lăstari izolați de viță, însă nu exista o plantație propriu-zisă.

Martorul a mai declarat că nu a primit alte plăți în afară de produse agricole și că nu își amintește să fi semnat un contract de arendă sau să fi avut raporturi cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, invocând trecerea timpului și lipsa de memorie asupra acestor detalii.

Declarațiile martorului Rusu Andrei Mihai din faza de urmărire penală, instanța reține că martorul Rusu Andrei Mihai a declarat, în faza de urmărire penală, că deține terenul cu nr. cadastral 1212113284, cu suprafața de 0,1658 ha, precum și că prelucra terenul cu nr. cadastral 1212113267, aparținând soției sale, Rusu Ana, pe care anterior fusese plantată viță-de-vie.

Potrivit declarațiilor sale, în anul 2015 a procedat personal, din cont propriu, la defrișarea plantațiilor viticole de pe aceste terenuri. Ulterior, la începutul anului 2017, primarul Răcilă Sergiu s-ar fi prezentat la domiciliul său și l-ar fi întrebat dacă este de acord să transmită terenurile în arendă, iar martorul a acceptat, încheind un contract de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” pe un termen de 3 ani.

Martorul a mai declarat că nu a beneficiat de careva sume de bani sau subvenții de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu.

Întrucât declarațiile martorului Rusu Andrei Mihai au fost date doar în faza de urmărire penală și nu au fost verificate prin audiere nemijlocită în ședință de judecată, instanța le va aprecia cu prudență, urmând a le valorifica doar în măsura în care se coroborează cu alte probe administrate în cauză.

Sub acest aspect, instanța observă că declarațiile sale privind: defrișarea plantațiilor viticole de către proprietar anterior anului 2017, transmiterea ulterioară a terenurilor în arendă, lipsa unor plăți pentru lucrările de defrișare, se înscriu în același tipar factual descris și de alți proprietari de terenuri audiați în cauză.

Prin urmare, aceste declarații vor fi avute în vedere ca element de coroborare, fără a avea caracter decisiv în stabilirea situației de fapt.

Declarațiile martorului Strătilă Diomid în ședință de judecată, instanța reține că martorul Strătilă Diomid, audiat nemijlocit în ședință de judecată, a declarat că a deținut un teren viticol în extravilanul satului Carabetovca, cu o suprafață de aproximativ 0,16 ha, pe care l-a lucrat personal o perioadă îndelungată, după care, din lipsa puterilor fizice, a încetat să-l mai întrețină, terenul rămânând pârloagă.

Martorul a arătat că el personal a scos vița-de-vie și spalierii, însă lucrările au fost efectuate manual, fără utilizarea tractorului, astfel încât în sol au rămas rădăcini. A precizat că terenul era curățat de butuci și spalieri, dar era acoperit de buruieni și necesita lucrări suplimentare de prelucrare. Acesta a declarat că a transmis terenul în arendă lui Răcilă Sergiu, semnând un contract de arendă, fără a cunoaște conținutul exact al acestuia și fără a ști dacă raportul juridic era încheiat cu o gospodărie țărănească. La momentul transmiterii în arendă, terenul era pârloagă, fără plantație viticolă funcțională.

Martorul a mai relatat că nu a primit bani pentru defrișare, iar plata arendei s-a realizat în natură, sub formă de cereale. A subliniat că nu are pretenții față de GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” și că nu a cunoscut despre eventuale subvenții la momentul arendării.

Totodată, acesta a menționat că, pentru a scoate complet rădăcinile, ar fi fost necesare lucrări mecanizate suplimentare, pe care el nu le-a efectuat din lipsă de resurse.

Cu privire la declarațiile martorului Strătilă Diomid Andrei din faza de urmărire penală, instanța reține că, în cursul urmăririi penale, martorul Strătilă Diomid Andrei a declarat că deține terenul

cu nr. cadastral 1212113088, cu suprafața de 0,1624 ha, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie.

Martorul a arătat că terenul respectiv a fost defrișat anterior transiterii în arendă către GT „Răcilă Natalia Gheorghe”. Ulterior, la data de 28.08.2017, a încheiat contractul de arendă nr. 260 cu această gospodărie, pe un termen de 3 ani. Acesta a mai declarat că, în anul 2018, a aflat de la alți locuitori ai satului că GT „Răcilă Natalia Gheorghe” ar fi beneficiat de subvenții din partea statului pentru defrișarea terenurilor, însă nici el și nici soția sa nu au primit careva sume de bani.

Declarațiile martorului Păduraru Vasile în ședință de judecată, instanța reține că martorul Păduraru Vasile, audiat nemijlocit în ședință de judecată, a declarat că anterior a deținut cota fiului său, situată în extravilanul satului Carabetovca, pe care se afla plantație de viță-de-vie. Martorul nu a putut indica suprafața terenului și nici anul în care acesta a fost transmis în arendă. Acesta a arătat că a transmis terenul în arendă primarului Răcilă Sergiu, menționând că la momentul arendării terenul era dat „cu tot, cu spalieri și viță-de-vie”, precizând expres că nu el a scos vița-de-vie și că, până la darea în arendă, pe teren „era încă vie”. Martorul a declarat că fiul său nu a defrișat plantația, fiind plecat peste hotare, iar spalieri sau material lemnos nu au fost aduse acasă.

Martorul a mai arătat că a semnat un contract de arendă pentru a primi cereale și că, în unele situații, a primit bani în locul cerealelor, însă nu alte sume. Acesta a declarat că nu cunoaște despre existența unei gospodării țărănești „Răcilă Natalia Gheorghe” și că nu a auzit despre eventuale subvenții primite de aceasta de la stat sau despre Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură. Totodată, martorul a indicat că nu își amintește să fi fost audiat anterior de organele de urmărire penală în legătură cu cauza respectivă.

Cu privire la declarațiile martorului Păduraru Vasile Gherasim din faza de urmărire penală, instanța reține că, în faza de urmărire penală, martorul Păduraru Vasile Gherasim a declarat că fiul său, Casian Serghei Vasile, plecat de aproximativ 20 de ani peste hotare, deține un teren în extravilanul satului Carabetovca, cu nr. cadastral 1212113064, suprafața 0,1620 ha, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie.

Martorul a arătat că acest teren a fost defrișat anterior transiterii în arendă către GT „Răcilă Natalia Gheorghe”. În anul 2017, după o discuție cu primarul Răcilă Sergiu, și cu acordul telefonic al fiului său, a semnat la primărie un contract de arendă din numele acestuia.

Totodată, martorul a declarat că nu a primit careva sume de bani de la GT „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu pentru darea terenului în arendă, însă cunoaște că gospodăria ar fi beneficiat de subvenții din partea statului.

Instanța constată că declarațiile martorului Păduraru Vasile Gherasim din faza de urmărire penală se află în contradicție cu declarațiile date de același martor în ședință de judecată.

În timp ce în faza de urmărire penală martorul a indicat că terenul fusese defrișat anterior arendării, în instanță acesta a declarat că, la momentul arendării, plantația de viță-de-vie exista încă și nu fusese scoasă de el sau de fiul său.

Instanța va analiza aceste divergențe în capitolul de apreciere a probelor, ținând cont de: caracterul nemijlocit al audierii în instanță, trecerea timpului, gradul de precizie al declarațiilor, coroborarea cu restul probatoriului.

Declarațiile martorei Răducan Clavdia în ședință de judecată, instanța reține că martora Răducan Clavdia, audiată nemijlocit în ședință de judecată, a declarat că deținea terenuri viticole pe teritoriul satului Carabetovca, pe care le-a transmis ulterior în arendă lui Vrabie și lui Răcilă Sergiu. Aceasta a arătat că personal a organizat scoaterea viței-de-vie, angajând patru persoane

din sat, pe care le-a plătit și hrănit, aceștia scoțând vița, spalierii și sârma. Martora a menționat că terenurile au fost predate „curate”, în sensul că erau bune de arat și semănat. Aceasta a precizat că lucrările de scoatere au fost realizate manual, fără utilizarea tehnicii agricole, cu hârlețe și topoare, rădăcinile fiind tăiate la o adâncime de aproximativ 25–30 cm, iar spalierii fiind dezgropați de la o adâncime de circa 40 cm. O parte din rădăcini a rămas în sol, iar ulterior arătura adâncă a fost efectuată de arendași.

Martora a mai declarat că, pe teren, pe lângă vița-de-vie, existau și copaci și tufari, care au fost de asemenea tăiați și folosiți drept lemne de foc. După scoaterea viței, ea nu a mai plantat nimic, terenul fiind transmis direct în arendă, iar arendașii au semănat ulterior floarea-soarelui și orz. Aceasta a arătat că nu a primit nicio plată pentru lucrările de defrișare, cheltuielile fiind suportate de ea, iar plata arendei s-a făcut sub formă de produse agricole. Nu cunoaște despre existența unor subvenții și nu are pretenții față de arendași. Totodată, a menționat că nu face distincție între soții Răcilă și că a semnat contractul de arendă fără a reține exact cu cine a fost încheiat.

Cu privire la declarațiile martorei Răducan Clavdia Gheorghe din faza de urmărire penală, instanța reține că, în cursul urmăririi penale, martora Răducan Clavdia Gheorghe a declarat că deține terenul cu nr. cadastral 1212113254, cu suprafața de 0,15 ha, pe care anterior a fost plantată vița-de-vie.

Martora a arătat că plantația viticolă a fost defrișată în anul 2015, anterior transmiterii terenului în arendă către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”. Potrivit declarației, la începutul anului 2017, primarul Răcilă Sergiu s-a prezentat la domiciliul ei și a discutat cu soțul acesteia, Ștefan, despre darea în arendă a terenului, iar ulterior a fost încheiat contractul de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” pe un termen de 3 ani. Martora a mai declarat că nici ea și nici soțul său nu au beneficiat de careva sume de bani sau subvenții de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu.

Întrucât aceste declarații au fost date în faza de urmărire penală, instanța le va aprecia cu prudență, urmând a le valorifica doar în măsura în care se coroborează cu alte probe administrate în cauză.

Sub aspect factual, declarația: indică o defrișare realizată în 2015, anterior arendării, confirmă transmiterea terenului în arendă în anul 2017, arată lipsa unor plăți pentru defrișare, nu oferă date directe privind subvențiile, ci doar negația primirii unor sume.

Instanța va analiza această declarație în corelație cu depoziția martorei din ședință de judecată și cu ansamblul probatoriului referitor la starea reală a terenurilor la momentul arendării.

Cu privire la declarațiile martorului Răducan Stepan Vasile din faza de urmărire penală, instanța reține că martorul Răducan Stepan Vasile a fost audiat în faza de urmărire penală, însă nu a putut fi audiat nemijlocit în ședință de judecată, întrucât, potrivit datelor prezentate instanței, acesta este grav bolnav și imobilizat la pat. În aceste condiții, la demersul procurorului, instanța a dispus darea citirii declarațiilor martorului din faza de urmărire penală, în temeiul art. 370 alin. (2) pct. 2) Cod penal.

Din conținutul declarațiilor rezultă că martorul deține terenul cu nr. cadastral 1212113224, cu suprafața de 0,161 ha, pe care anterior a fost plantată vița-de-vie.

Martorul a declarat că plantația viticolă a fost defrișată în anul 2015, anterior transmiterii terenului în arendă către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”. Potrivit declarației, la începutul anului 2017, primarul Răcilă Sergiu s-a prezentat la domiciliul său și l-a întrebat dacă este de acord să dea terenul în arendă, iar ulterior a fost încheiat contractul de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” pe un termen de 3 ani.

Totodată, martorul a declarat că nu a beneficiat de careva sume de bani sau subvenții de la GT „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu.

Instanța reține că declarațiile martorului nu au putut fi verificate prin audiere nemijlocită și contradictorie, din motive obiective ce țin de starea gravă de sănătate a acestuia. Prin urmare, valoarea lor probatorie este limitată, acestea putând fi valorificate doar în măsura în care se coroborează cu alte probe administrate în cauză.

Sub acest aspect, instanța observă că afirmațiile martorului privind: existența anterioară a plantației viticole, defrișarea realizată în anul 2015, transmiterea terenului în arendă în anul 2017, lipsa unor plăți pentru defrișare, se înscriu în același tipar factual descris de majoritatea celorlalți proprietari de terenuri audiați în cauză.

Prin urmare, aceste declarații vor fi avute în vedere ca element de coroborare, fără a avea caracter decisiv în stabilirea situației de fapt.

Cu privire la declarațiile martorului Achiruș Vasile Filimon din faza de urmărire penală, instanța reține că martorul Achiruș Vasile Filimon a fost audiat în faza de urmărire penală, însă nu a mai putut fi audiat nemijlocit în ședință de judecată, întrucât a decedat. În aceste condiții, instanța a dispus darea citirii declarațiilor acestuia din faza de urmărire penală, în condițiile art. 370 alin. (2) pct. 2) Cod penal.

Din conținutul declarațiilor rezultă că soția martorului, Achiruș Zinaida Vasile, deținea terenul cu nr. cadastral 1212113060, iar fiul său, Achiruș Serghei, deținea terenul cu nr. cadastral 1212113303, pe care anterior fusese plantată viță-de-vie. Martorul a arătat că aceste terenuri au fost defrișate în anii 2013–2014.

Martorul a declarat că terenurile au fost date în arendă cetățeanului Răcilă Petru, și nu lui Răcilă Sergiu. Acesta a menționat că nu cunoaște despre contractele nr. 171 din 26.01.2017 și nr. 213 din 27.01.2017, încheiate, potrivit actelor, între GT „Răcilă Natalia Gheorghe” și soția, respectiv fiul său, și nu poate afirma dacă semnăturile din aceste contracte aparțin membrilor familiei sale. Totodată, martorul a declarat că, în perioada 2016–2018, fiul său se afla la muncă peste hotare și că plata arendei pentru terenurile respective ar fi fost achitată de Răcilă Petru Vasile.

Instanța reține că declarațiile martorului nu au putut fi verificate prin audiere nemijlocită și contradictorie, din cauza decesului acestuia, motiv pentru care valoarea lor probatorie este limitată, acestea urmând a fi valorificate doar în măsura în care se coroborează cu alte probe administrate în cauză.

Declarația este relevantă sub următoarele aspecte: indică defrișări realizate anterior anului 2017 (2013–2014), pune în discuție identitatea arendașului real (Răcilă Petru vs. Răcilă Sergiu / GT „Răcilă Natalia”), ridică semne de întrebare privind autenticitatea semnăturilor din contractele de arendă, sugerează lipsa cunoașterii de către proprietari a contractelor invocate în dosarele de subvenționare. Afirmațiile privind identitatea arendașului și lipsa cunoașterii contractelor vor fi analizate de instanță în coroborare cu expertizele grafoscopice, înscrisurile de arendă și celelalte declarații ale proprietarilor, neputând constitui, prin ele însele, o probă decisivă.

Cu privire la declarațiile martorului Bereștean Gavril Ion din faza de urmărire penală, instanța reține că martorul Bereștean Gavril Ion a fost audiat în faza de urmărire penală, însă nu a mai putut fi audiat nemijlocit în ședință de judecată, întrucât a decedat. În aceste condiții, instanța a dispus darea citirii declarațiilor acestuia din faza de urmărire penală, în temeiul art. 370 alin. (2) pct. 2) Cod penal.

Din conținutul declarațiilor rezultă că martorul, împreună cu soția sa, Bereștean Nina Nicolae, dețineau terenurile cu nr. cadastrale 1212113285 și 1212113318, fiecare cu suprafața de 0,16 ha,

pe care anterior fusese plantată viță-de-vie. Martorul a declarat că aceste terenuri au fost defrișate în anul 2016.

Martorul a arătat că terenurile au fost date în arendă cetățeanului Răcilă Petru, și nu lui Răcilă Sergiu, și a declarat că nu cunoaște despre contractele nr. 200 și 201 încheiate, potrivit actelor, între GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” și proprietari. Totodată, acesta a afirmat că semnăturile din aceste contracte nu îi aparțin.

Instanța reține că declarațiile martorului Bereștean Gavril Ion nu au putut fi supuse verificării prin audiere nemijlocită și contradictorie, din cauza decesului acestuia, motiv pentru care valoarea lor probatorie este limitată, acestea urmând a fi valorificate doar în măsura în care se coroborează cu alte probe administrate în cauză.

Declarația este relevantă sub următoarele aspecte: indică defrișări realizate anterior anului 2017 (2016), susține că arendașul ar fi fost Răcilă Petru, nu Răcilă Sergiu sau GȚ „Răcilă Natalia”, contestă autenticitatea semnăturilor din contractele de arendă, sugerează lipsa cunoașterii de către proprietari a unor contracte utilizate în dosarele de subvenționare. Aceste afirmații vor fi analizate în coroborare cu înscrisurile de arendă, eventualele expertize grafoscopice și celelalte declarații ale proprietarilor, neputând constitui, prin ele însele, o probă decisivă.

Declarațiile martorului Dodiță Victor în ședință de judecată, fiind audiat în ședință de judecată în calitate de martor, Dodiță Victor a declarat că pe teritoriul satului Carabetovca nu deține personal terenuri agricole, însă soția sa, Dodiță Eufrosinia, este proprietara unui teren pe care anterior a fost plantată viță-de-vie.

Martorul a arătat că el personal a participat la defrișarea plantației de viță-de-vie de pe acel teren, menționând că a scos vița-de-vie, spalierii și butucii, cu ajutorul a încă două persoane. A precizat că nu mai ține minte exact cheltuielile suportate, dar acestea nu ar fi fost mari. După defrișare, terenul a rămas curat, fără copaci, posibil doar cu tufari mici, iar ulterior urma să fie arat și semănat.

Martorul a declarat că după scoaterea viței-de-vie terenul a fost dat „domnului primar”, fără a cunoaște exact dacă a fost încheiat un contract de arendă, menționând că soția sa cunoaște mai bine aceste aspecte. A mai arătat că pentru teren se achită anual o sumă de bani, fiind mulțumiți de această situație, iar plata este făcută de „domnul primar”. Totodată, martorul a declarat că nu cunoaște denumirea gospodăriei pe care o are acesta. Martorul a mai precizat că, în urma defrișării viței-de-vie, nu a beneficiat de careva subvenții din partea statului.

La întrebările apărării, martorul a declarat că o cunoaște pe Catană Ana, însă aceasta nu s-a apropiat de el pentru a semna careva contracte sau acte. A mai menționat că el personal nu a încheiat un contract de arendă, arătând că soția sa ar fi fost cea care a semnat un astfel de contract. Totodată, a arătat că înainte de darea terenului în arendă acesta nu a fost prelucrat o perioadă de aproximativ jumătate de an, după defrișare.

Cu privire la declarațiile martorului Dodiță Victor Ștefan din faza de urmărire penală, instanța reține că, în faza de urmărire penală, martorul Dodiță Victor Ștefan a declarat că deține, împreună cu soția sa Dodiță Eufrosinia, terenul cu nr. cadastral 1212113203, cu suprafața de 0,1611 ha, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie.

Martorul a arătat că plantația viticolă a fost defrișată în anul 2013, anterior transmiterii terenului în arendă către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”. Potrivit declarației, la data de 26.01.2017, primarul Răcilă Sergiu s-a prezentat la domiciliul său și l-a întrebat dacă este de acord să dea terenul în arendă, iar ulterior a fost încheiat contractul de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Martorul a mai declarat că nu a beneficiat de careva sume de bani sau subvenții de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu. Această declarație: plasează defrișarea cu mult înainte de 2017 (anul 2013), confirmă implicarea directă a primarului în perfectarea arendei, neagă existența unor plăți pentru defrișare sau subvenții. Eventualele diferențe dintre această versiune și declarația martorului din ședința de judecată vor fi analizate de instanță în capitolul de apreciere a credibilității probelor.

Cu privire la declarațiile martorului Berestean Gheorghe Vladimir din faza de urmărire penală, instanța reține că martorul Berestean Gheorghe Vladimir a fost audiat în faza de urmărire penală, însă nu a putut fi audiat nemijlocit în ședința de judecată, întrucât, potrivit datelor prezentate instanței, acesta este grav bolnav și nu se poate deplasa. În aceste condiții, instanța a dispus darea citirii declarațiilor martorului din faza de urmărire penală, în temeiul art. 370 alin. (2) pct. 2) Cod penal.

Din conținutul declarațiilor rezultă că martorul deține terenul cu nr. cadastral 1212113293, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie. Martorul a declarat că plantația viticolă a fost defrișată în anul 2015, anterior transmiterii terenului în arendă către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Potrivit declarației, la data de 25.01.2017, primarul Răcilă Sergiu s-a prezentat la domiciliul său și l-a întrebat dacă este de acord să dea terenul în arendă, iar ulterior a fost încheiat contractul de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” pe un termen de 3 ani.

Martorul a mai declarat că nu a beneficiat de careva sume de bani sau subvenții de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu.

Instanța reține că declarațiile martorului nu au putut fi verificate prin audiere nemijlocită și contradictorie, din motive obiective ce țin de starea gravă de sănătate a acestuia. Prin urmare, valoarea lor probatorie este limitată, acestea putând fi valorificate doar în măsura în care se coroborează cu alte probe administrate în cauză.

Sub acest aspect, declarația: indică o defrișare realizată anterior anului 2017 (2015), confirmă transmiterea terenului în arendă în anul 2017, arată lipsa unor plăți pentru defrișare. Aceste elemente vor fi avute în vedere de instanță în cadrul analizei globale a declarațiilor proprietarilor de terenuri, fără a avea caracter decisiv în stabilirea situației de fapt.

Cu privire la declarațiile martorului Tanasov Dumitru Ion din faza de urmărire penală, instanța reține că martorul Tanasov Dumitru Ion a fost audiat în faza de urmărire penală, însă nu a mai putut fi audiat nemijlocit în ședința de judecată, întrucât a decedat. În aceste condiții, la demersul procurorului, instanța a dispus darea citirii declarațiilor martorului din faza de urmărire penală, în temeiul art. 370 alin. (2) pct. 2) Cod penal.

Din conținutul declarațiilor rezultă că martorul deținea, împreună cu soția sa Tanasov Elena și fiul lor Moraru Vitali, terenurile cu nr. cadastrale 1212113399, 1212113340 și 1212113431, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie. Martorul a declarat că plantațiile viticole de pe aceste terenuri au fost defrișate în anul 2013, anterior transmiterii terenurilor în arendă către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”. Potrivit declarației, la data de 26.01.2017, primarul Răcilă Sergiu s-a prezentat la domiciliul său și l-a întrebat dacă este de acord să dea terenurile în arendă, iar ulterior a fost încheiat contractul de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”. Martorul a mai declarat că nu a beneficiat de careva sume de bani sau subvenții de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu.

Instanța reține că declarațiile martorului nu au putut fi supuse verificării prin audiere nemijlocită și contradictorie, din cauza decesului acestuia, motiv pentru care valoarea lor probatorie este limitată, acestea urmând a fi valorificate doar în măsura în care se coroborează cu alte probe administrate în cauză.

Declarația este relevantă sub următoarele aspecte: indică defrișări realizate anterior anului 2017 (2013), confirmă implicarea primarului în perfectarea arendei, arată lipsa unor plăți pentru defrișare sau subvenții. Aceste elemente vor fi avute în vedere de instanță în cadrul analizei globale a declarațiilor proprietarilor de terenuri, fără a avea caracter decisiv în stabilirea situației de fapt.

Declarațiile martorului Gribinet Tudor, fiind audiat, martorul a declarat că deține în s. Carabetovca o cotă de teren pe care anterior a fost plantată viță-de-vie, cu suprafața de aproximativ 0,17 ha. Acesta a relatat că a scos viță-de-vie personal, fără a putea indica anul concret, menționând că a înlăturat butucii și spalierii, iar terenul a rămas „curat”, fără tufari, însă nu a fost arat de el.

Martorul a mai arătat că terenul a fost dat în arendă, precizând că nu a semnat contractul la momentul transmiterii, ci ulterior, când a ridicat cerealele, ocazie cu care i s-a prezentat contractul spre semnare; nu a primit copie și nu își amintește condițiile contractuale, menționând că nu a primit bani.

La întrebările apărării, martorul a confirmat că a dat în arendă teren arabil și a exprimat opinia că lucrările necesare pentru aducerea terenului la starea de teren arabil urmau să fie efectuate de arendaș; a reiterat că el a predat terenul „curat”, după scoaterea butucilor și spalierilor. Totodată, a declarat că nu a efectuat arătura de plantație, nu cunoaște cine a efectuat lucrări de arătură și nici nu poate preciza starea terenului după transmiterea în arendă, întrucât nu a verificat ulterior.

Martorul a mai declarat că nu cunoaște dacă GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” a beneficiat de subvenții, nu are pretenții și nu poate indica cu certitudine persoana cu care a încheiat contractul.

La concretizare, a arătat că primarul nu l-a influențat să semneze contractul de arendă, menționând că inițiativa transmiterii terenului în arendă i-a aparținut.

În aprecierea preliminară a relevanței, instanța reține că depoziția martorului este utilă pentru clarificarea aspectelor privind starea inițială a terenului (în măsura în care martorul afirmă că viță-de-vie a fost scoasă de el) și momentul/împrejurările semnării contractului, însă conține lacună temporală (imposibilitatea indicării anului defrișării) și limitări de percepție directă cu privire la lucrările efectuate ulterior pe teren și la eventuala utilizare a actelor pentru subvenționare.

Cu privire la declarațiile martorului Gribineț Tudor Savelii din faza de urmărire penală, instanța reține că acesta a oferit detalii suplimentare referitoare la starea terenului și la momentul transmiterii acestuia în arendă. Astfel, martorul a declarat că deține terenul cu nr. cadastral 1212113243, cu suprafața de 0,1575 ha, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie, însă a defrișat personal plantația în anul 2006, deci anterior dării terenului în arendă GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”. De asemenea, a indicat că, la data de 26.01.2017, primarul Răcilă Sergiu s-a deplasat la domiciliul său și l-a întrebat dacă este de acord să transmită terenul în arendă, iar el și-a exprimat acordul, fiind încheiat ulterior un contract de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” pe un termen de 3 ani.

Martorul a mai declarat că nu a beneficiat de careva bani sau subvenții nici din partea GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, nici din partea lui Răcilă Sergiu.

Instanța observă că aceste declarații diferă parțial de cele date în ședință de judecată sub aspectul momentului defrișării plantației, întrucât în instanță martorul nu a putut indica anul exact al defrișării, pe când în faza de urmărire penală a menționat expres anul 2006. Această diferență urmează a fi avută în vedere la aprecierea consecvenței și credibilității martorului, în coroborare cu celelalte probe administrate în cauză.

Cu privire la declarațiile martorei Secrieru Elena Tudor, instanța reține că martora Secrieru Elena Tudor a fost audiată în faza de urmărire penală, însă nu a putut fi audiată nemijlocit în ședință de judecată, întrucât aceasta este plecată peste hotarele țării, iar locul aflării nu este cunoscut. În aceste condiții, instanța, la demersul procurorului, a dispus darea citirii declarațiilor martorei date în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 370 alin. (2) pct. 2) Cod penal.

Din conținutul declarațiilor rezultă că martora deține, împreună cu mama sa, terenurile cu nr. cadastrale 1212113078 (0,1674 ha) și 1212113077 (0,1625 ha), pe care anterior a fost plantată viță-de-vie. Martora a declarat că plantațiile viticole de pe aceste terenuri au fost defrișate în anul 2016, anterior transmiterii terenurilor în arendă către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”. Totodată, a arătat că la data de 25.01.2017 între ea și GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” au fost încheiate contractele de arendă nr. 35 și 82, pe un termen de 3 ani, și că nu a beneficiat de careva sume de bani sau subvenții de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu. Instanța va aprecia aceste declarații cu rezerva impusă de lipsa audierii nemijlocite, valorificându-le doar în măsura în care se coroborează cu alte probe administrate în cauză.

Declarațiile martorului Pleșca Vasile Gavril în ședință de judecată, fiind audiat în ședință de judecată în calitate de martor, Pleșca Vasile Gavril a declarat că, împreună cu soția sa Pleșca Ana, a deținut pe teritoriul satului Carabetovca două cote de teren cu viță-de-vie, fără a putea indica suprafața exactă.

Martorul a arătat că aceste terenuri au fost date în arendă inițial cetățeanului Răcilă Petru Vasile, iar ulterior a fost încheiat un contract de arendă și cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, fără a-și aminti anul exact al încheierii acestuia. A precizat că este vorba despre aceleași cote de teren, pentru care a existat mai întâi un contract cu Răcilă Petru Vasile, iar ulterior un contract cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Martorul a declarat în mod expres că, la momentul transmiterii terenurilor în arendă către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, plantația de viță-de-vie nu era defrișată, iar defrișarea a fost efectuată ulterior de către „domnul primar”, menționând că i-au fost aduși acasă spalierii și butucii rezultați din defrișare. Acesta a mai arătat că pentru aceste cote de teren primește plata de arendă, însă nu a beneficiat de alte plăți și nu a primit careva sume din subvenții, declarând că nici nu cunoaște despre astfel de plăți.

Cu privire la declarațiile martorului Pleșca Vasile Gavril din faza de urmărire penală, instanța reține că, în faza de urmărire penală, martorul Pleșca Vasile Gavril a declarat că deține, împreună cu soția sa Pleșca Ana, terenurile cu nr. cadastrale 1212113098 și 1212113097, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie.

Martorul a arătat că aceste terenuri au fost date în arendă cetățeanului Răcilă Petru Vasile. Făcând cunoștință cu contractele de arendă nr. 231 și 232 din 27.01.2017, martorul a declarat că acestea nu îi sunt cunoscute și că nu a încheiat asemenea contracte cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” și nici cu primarul Răcilă Sergiu.

Totodată, martorul a declarat că nu a beneficiat de careva sume de bani sau subvenții de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu.

Instanța constată că declarațiile martorului Pleșca Vasile Gavril din faza de urmărire penală se află în contradicție cu cele date de același martor în ședință de judecată.

În timp ce în faza de urmărire penală martorul a negat existența unor raporturi de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” și a arătat că nu cunoaște contractele din anul 2017, în instanță acesta a declarat că ulterior a fost încheiat un contract și cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” și că defrișarea ar fi fost efectuată după transmiterea terenului în arendă.

Instanța va analiza aceste divergențe în capitolul de apreciere a probelor, având în vedere: caracterul nemijlocit al declarației din instanță, eventualele explicații ale martorului, coroborarea cu înscrisurile și celelalte declarații ale proprietarilor de terenuri.

Declarațiile martorului Păduraru Anton în ședință de judecată, fiind audiat în ședință de judecată în calitate de martor, Păduraru Anton a declarat că pe teritoriul satului Carabetovca a deținut cote de teren plantate cu viță-de-vie, menționând că una dintre acestea avea suprafața de aproximativ 0,16 ha, unde era plantat soiul Merlot.

Martorul a arătat că nu își amintește anul exact în care a defrișat vița-de-vie, însă a precizat că el personal a tăiat butucii și a scos spalierii. După scoaterea spalierilor, terenul a fost dat în arendă. Martorul nu a putut indica anul încheierii contractului de arendă și a menționat că nu a primit o copie a acestuia.

Potrivit declarației, pentru darea terenului în arendă a purtat discuții cu Natalia Răcilă. La momentul transmiterii terenului în arendă, a arătat că mai trebuiau scoși unii copaci sau puieti de pe teren.

Martorul a mai declarat că primește plata de arendă și că este mulțumit de aceasta, însă nu a beneficiat de careva subvenții și nici nu cunoaște despre existența unor astfel de plăți.

Fără a face încă aprecierea probatorie, din declarație rezultă că: martorul confirmă că el a efectuat defrișarea (tăierea butucilor, scoaterea spalierilor), defrișarea a avut loc înainte de darea terenului în arendă, arendarea a fost discutată direct cu Natalia Răcilă, nu este menționat un rol formal al GȚ, la momentul arendării terenul nu era complet curățat (mai existau copaci/puieti), martorul nu a primit subvenții și nici nu are cunoștință despre acestea

Declarația contribuie la conturarea situației de fapt privind starea terenurilor la momentul arendării și implicarea directă a proprietarilor în lucrările de defrișare.

Declarațiile martorei Codiță Maria în ședință de judecată, fiind audiată în ședință de judecată în calitate de martor, Codiță Maria a declarat că, împreună cu soțul său, a deținut pe teritoriul satului Carabetovca două cote de teren plantate cu viță-de-vie, fără a cunoaște suprafața exactă a acestora.

Martora a arătat că vița-de-vie a fost lucrată atât timp cât au avut posibilitate, după care terenul a fost dat în arendă „domnului Serghei”, fără a-și aminti anul exact al arendării. Aceasta a declarat expres că, până la darea terenului în arendă, nu a scos nimic de pe teren, iar ulterior, după transmiterea în arendă, „domnul Serghei” i-ar fi adus acasă butucii și spalierii rezultați din defrișare. Nu a putut indica anul exact al acestor lucrări, apreciind că ar fi putut fi în anii 2021–2022.

Martora a mai declarat că ea însăși s-a adresat la primărie pentru a da terenul în arendă, însă nu își amintește ziua și anul încheierii contractului. A arătat că înainte de arendare terenul nu a fost curățat, întrucât soțul era bolnav și nu au avut posibilitatea de a efectua lucrările de scoatere a viței-de-vie. Totodată, martora a menționat că nu cunoaște detalii despre acest dosar, că nu își amintește să fi fost anterior audiată și că nu cunoaște motivele pentru care a fost chemată să depună declarații. A confirmat că semnătura de pe un act îi aparține, însă nu își amintește împrejurările semnării. A precizat că pentru teren primește plată sub formă de cereale și că nu a beneficiat de careva subvenții. Din declarația martorei rezultă următoarele aspecte: contrar versiunii majorității proprietarilor, martora afirmă că vița-de-vie nu a fost defrișată înainte de arendare, defrișarea ar fi fost realizată după transmiterea terenului în arendă, de către arendaș, martora indică drept persoană implicată un „Serghei”, fără a distinge clar între persoană fizică și gospodărie țărănească, martora are o memorie lacunară privind anii, actele și împrejurările concrete. Această depoziție va fi analizată de instanță în capitolul de apreciere a probelor, în

raport cu declarațiile numeroșilor proprietari care au afirmat contrariul, precum și cu înscrisurile din dosar.

Cu privire la declarațiile martorei Codiță Maria Ion din faza de urmărire penală, instanța reține că, în faza de urmărire penală, martora Codiță Maria Ion a declarat că deține, împreună cu soțul său, terenurile cu nr. cadastrale 1212113245 și 1212113246, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie.

Martora a arătat că aceste terenuri au fost defrișate aproximativ în anii 2014–2015, anterior transmiterii lor în arendă către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Potrivit declarației, în luna ianuarie 2017, primarul Răcilă Sergiu s-a prezentat la domiciliul său și a întrebat dacă este de acord să dea terenurile în arendă, iar ulterior a fost încheiat contractul de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Totodată, martora a declarat că nu a beneficiat de careva sume de bani sau subvenții de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu.

Instanța constată că declarațiile martorei Codiță Maria Ion din faza de urmărire penală se află în contradicție cu cele date de aceeași martoră în ședință de judecată.

În timp ce în faza de urmărire penală martora a afirmat că plantațiile viticole au fost defrișate înainte de arendare (2014–2015), în instanță aceasta a declarat că nu a scos viță-de-vie înainte de arendare, iar defrișarea ar fi fost realizată ulterior de arendaș.

Instanța va analiza aceste divergențe în capitolul de apreciere a probelor, având în vedere caracterul nemijlocit al declarației din instanță, gradul de coerență al fiecărei versiuni, precum și coroborarea cu restul materialului probator administrat în cauză.

Declarațiile martorului Cazacu Pavel în ședința de judecată, fiind audiat în ședință de judecată în calitate de martor, Cazacu Pavel a declarat că a deținut terenuri pe teritoriul s. Carabetovca pe care anterior a fost plantată viță-de-vie. Acesta a arătat că personal a scos spalierii, sârma și viță-de-vie de pe teren, menționând că suprafețele erau de aproximativ 0,16 ha și 0,17 ha.

Martorul a relatat că terenul a fost dat inițial în folosință lui Răcilă Petru Vasile, iar ulterior lui Răcilă Sergiu, precizând că nu își amintește exact în ce an a avut loc schimbul. A menționat că, la momentul transmiterii, terenul era arabil, necesitând doar lucrări de arat, întrucât el deja înlăturase plantația viticolă și elementele de susținere.

Cazacu Pavel a mai declarat că nu își amintește exact anul în care a defrișat vița-de-vie, dar a precizat că, după defrișare, terenul a rămas o perioadă nelucrat, fiind ulterior dat în arendă. A arătat că a semnat contracte de arendă, unele fiind aduse de la primărie, contractele fiind încheiate pe un termen de 3 ani, cu plata arendei în produse agricole (grâu, porumb). În afara plății de arendă, nu a primit alte sume de bani și nu cunoaște dacă ar fi trebuit să primească alte plăți.

La întrebările apărării, martorul a precizat că, după defrișarea viței-de-vie, nu a mai prelucrat terenul, acesta rămânând pârloagă până la darea în arendă. A mai arătat că nu cunoaște cine a efectuat arătura de plantație și că nu a mai văzut terenul după transmiterea acestuia în arendă.

La întrebarea inculpatei Catană Ana, martorul a menționat că între momentul defrișării viței-de-vie și semnarea contractului de arendă a trecut aproximativ jumătate de an.

Totodată, martorul a declarat expres că nu cunoaște nimic despre eventuale subvenții acordate GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” și că nu are pretenții materiale față de această gospodărie.

Cu privire la declarațiile martorului Cazacu Pavel din faza de urmărire penală, instanța reține că, în faza de urmărire penală, martorul Cazacu Pavel Ion a declarat că deține un teren pe care anterior a fost plantată viță-de-vie, cu suprafața de 0,1617 ha, pe care ar fi defrișat-o în anul 2010, anterior transmiterii terenului în arendă către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Potrivit declarației, în luna ianuarie 2017, în prezența primarului Răcilă Sergiu, a încheiat contractul de arendă nr. 240 cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, pe un termen de 3 ani, contract pe care l-a semnat personal.

Martorul a mai declarat că nu a beneficiat de careva sume de bani sau subvenții de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu.

Declarațiile martorului Lungu Ilie în ședința de judecată, fiind audiat în ședință de judecată în calitate de martor, Lungu Ilie a declarat că a deținut pe teritoriul satului Carabetovca o cotă de teren pe care a fost plantată viță-de-vie, cu o suprafață de aproximativ 0,16 ha.

Martorul a arătat că a scos viță-de-vie de pe teren, împreună cu spalierii, pe care i-a adus acasă, fără a-și aminti cu exactitate anul în care au avut loc aceste lucrări, apreciind că ar fi fost în anii 2017 sau 2018. După efectuarea acestor lucrări, nu a mai realizat alte intervenții asupra terenului, menționând că terenul era bun pentru a fi prelucrat.

Martorul a declarat că nu își amintește anul exact în care a dat terenul în arendă. Inițial terenul ar fi fost dat în arendă lui Petru Vasile, iar ulterior ar fi avut loc o schimbare a terenurilor, în cadrul căreia a fost încheiat un contract la primărie cu primarul Sergiu Răcilă. După transmiterea terenului în arendă, acesta ar fi fost prelucrat, fiind cultivate cereale, precum grâu și porumb. Martorul a menționat că, potrivit înțelegerii, urma să primească produse agricole drept plată de arendă, însă nu a primit alte sume de bani.

Totodată, martorul a precizat că terenul îi aparține personal, că nu cunoaște denumirea gospodăriei țărănești implicate și că o cunoaște pe Răcilă Natalia în calitate de soție a primarului. A mai declarat că, după transmiterea terenului în arendă, nu a mai mers să verifice starea acestuia și nu cunoaște ce lucrări au fost efectuate ulterior.

Cu privire la declarațiile martorului Lungu Ilie Cozma din faza de urmărire penală, instanța reține că, în faza de urmărire penală, martorul Lungu Ilie Cozma a declarat că deține terenul cu nr. cadastral 1212113093, cu suprafața de 0,1626 ha, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie.

Martorul a arătat că plantația viticolă a fost defrișată în anul 2015, anterior transmiterii terenului în arendă către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Potrivit declarației, la data de 25.01.2017, a fost chemat la primărie de către primarul Răcilă Sergiu, unde a fost întrebat dacă este de acord să dea terenul în arendă, iar ulterior a fost încheiat contractul de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” pe un termen de 3 ani.

Martorul a mai declarat că nu a beneficiat de careva sume de bani sau subvenții de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu.

Declarațiile martorei Lungu Eudochia Andrei în ședința de judecată, fiind audiată în ședință de judecată în calitate de martor, Lungu Eudochia Andrei a declarat că, pe teritoriul satului Carabetovca, a deținut împreună cu soțul său două cote de teren pe care anterior a fost plantată viță-de-vie, fără a putea indica suprafața exactă a acestora, menționând că aceste date sunt cunoscute de soțul său.

Martora a arătat că viță-de-vie, spalierii și elementele de susținere au fost scoase personal de familie, fără ajutor din exterior, însă nu își amintește cheltuielile suportate. După defrișare, terenul a fost curățat și ulterior dat în arendă lui Petru Vasile, iar lucrările agricole de semănat ar fi fost efectuate de acesta.

Totodată, martora a declarat că terenurile pe care anterior a fost plantată viță-de-vie se află și în prezent în folosința lui Răcilă Sergiu, fără a putea indica anul exact al încheierii contractului de arendă. Aceasta a menționat că între gospodăriile au avut loc schimburi de loturi de teren, însă nu cunoaște detalii concrete privind momentul sau condițiile acestor schimburi.

Conform declarației, potrivit contractului de arendă, martora și familia sa primesc produse agricole (cereale, pâine) rezultate de pe teren, fără a beneficia de alte plăți bănești. A precizat expres că nu au primit alte sume de bani în afara arendei în natură.

La întrebările apărării, martora a arătat că lucrările de scoatere a viței-de-vie, spalierilor, sârmei și rădăcinilor au fost efectuate cu tractorul, nu manual, fără a putea indica adâncimea lucrărilor. După defrișare, terenul ar fi fost păstrat un an sau doi, după care a fost dat în arendă lui Petru Vasile, iar ulterior nu a mai fost la fața locului. Martora a mai declarat că nu cunoaște anul exact al schimburilor de terenuri, nu poate indica suprafața totală a celor două cote și nu deține informații despre eventuale subvenții sau despre schimbarea titularilor terenurilor între diferite gospodării.

Cu privire la declarațiile martorei Lungu Eudochia Andrei din faza de urmărire penală, instanța reține că, în faza de urmărire penală, martora Lungu Eudochia Andrei a declarat că deține terenurile cu nr. cadastrale 1212113092 și 1212113089, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie.

Martora a arătat că aceste terenuri au fost defrișate aproximativ în anul 2016, anterior transmiterii lor în arendă către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Potrivit declarației, în luna ianuarie 2017, în baza unui contract, a dat în arendă terenurile lui Răcilă Sergiu, din numele GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Totodată, martora a declarat că nu a beneficiat de careva sume de bani sau subvenții de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu.

Declarațiile martorei Cazacu Evdochia în ședința de judecată, fiind audiată în ședință de judecată în calitate de martor, Cazacu Evdochia a declarat că, pe teritoriul satului Carabetovca, a deținut o cotă de teren pe care a fost plantată viță-de-vie. A arătat că vița-de-vie a fost prelucrată o perioadă, însă ulterior, din lipsă de putere, nu au mai putut să o lucreze și au dat terenul în arendă primarului.

Martora a declarat că familia sa a scos personal vița-de-vie de pe teren, inclusiv butucii, spalierii și sârma, iar pe teren mai creșteau și alți copaci. A precizat că lucrările de defrișare au fost efectuate de ei, iar cheltuielile au fost suportate de familie. A mai menționat că terenul defrișat nu era încă arat la acel moment.

Potrivit declarației, pentru darea terenului în arendă a fost încheiat un contract, martora depunând o cerere la primar, Sergiu Răcilă, fără a cunoaște anul exact. A declarat că personal a încheiat contractul de arendă cu Sergiu Răcilă, la primărie, însă nu cunoaște dacă acesta deține o gospodărie țărănească. După arendare, martora a primit cereale drept plată de arendă, fără a beneficia de alte plăți.

La întrebările apărării, martora a arătat că, după scoaterea viței-de-vie, terenul a fost dat în arendă relativ repede, fără a putea preciza cu exactitate intervalul de timp. A menționat că pe teren mai creșteau puieți sălbatici și că nu cunoaște dacă ulterior au fost efectuate lucrări de arătură pe terenul său.

Cu privire la declarațiile martorei Cazacu Evdochia Vladimir din faza de urmărire penală, instanța reține că, în faza de urmărire penală, martora Cazacu Evdochia Vladimir a declarat că deține, împreună cu soțul său, terenul cu nr. cadastral 1212113005, pe care anterior a fost plantată viță-de-vie.

Martora a arătat că plantația viticolă a fost defrișată în anul 2015, anterior transmiterii terenului în arendă către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Potrivit declarației, la data de 25.01.2017, a fost chemată la primărie de către primarul Răcilă Sergiu și a fost întrebată dacă este de acord să dea terenul în arendă, iar ulterior a fost încheiat contractul de arendă cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” pe un termen de 3 ani.

Martora a mai declarat că nu a beneficiat de careva sume de bani sau subvenții de la GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau de la Răcilă Sergiu

Declarațiile martorului Răcilă Anatolie în ședința de judecată, fiind audiat în ședință de judecată în calitate de martor, Răcilă Anatolie a declarat că deține cote de teren în satul Carabetovca, terenurile aparținând inițial părinților săi. Martorul a arătat că pe aceste terenuri anterior a fost plantată viță-de-vie, însă în anul 2014 a tăiat butucii și a scos spalierii, fără a dispune de tehnică pentru a extrage rădăcinile din sol. A menționat că, ulterior, în anii 2014–2015, a prelucrat terenul, efectuând arături și semănături, însă roada nu a fost bună din cauza rădăcinilor rămase în pământ. Cheltuielile pentru tăierea butașilor și a viței-de-vie au fost suportate de el personal.

Martorul a declarat că, în anul 2017, a aflat că Natalia Răcilă dorește să ia terenurile în arendă și a hotărât să le dea. Discuțiile au avut loc cu Natalia Răcilă și cu Serghei Răcilă, iar contractele de arendă au fost semnate în prezența lui Serghei Răcilă, pe numele martorului. A precizat că la acel moment unul dintre terenuri era pe numele său, iar altul pe numele mamei sale, Răcilă Elizaveta, iar ulterior ambele au devenit proprietatea sa. A semnat două contracte de arendă, unul din numele său și unul din numele mamei.

Martorul a mai arătat că și alți membri ai familiei au încheiat contracte de arendă și că aceste contracte au fost încheiate pentru a cunoaște modul de achitare la sfârșitul anului. În prezent, terenurile nu se mai află în arenda GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, ci la alți arendași. Plata arendei a fost achitată conform contractului, inițial primind suma de 200 lei, iar ulterior produse agricole. A declarat că nu cunoaște dacă GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” a beneficiat de subvenții și că nu a primit alte plăți în afara celor prevăzute de contractul de arendă.

La întrebările apărării, martorul a menționat că, după darea terenului în arendă, acesta mai necesita lucrări, existând rădăcini care nu putuseră fi scoase. A declarat că ulterior a observat că GȚ a scos unele rădăcini de pe teren, iar după arendare calitatea producției s-a îmbunătățit.

Cu privire la declarațiile martorei Răcilă Angela Gheorghe din faza de urmărire penală, instanța reține că, în faza de urmărire penală, martora Răcilă Angela Gheorghe a declarat că la data de 25.01.2017 a încheiat contractul de arendă nr. 67 privind terenul cu nr. cadastral 1212113221, teren ce aparține mamei sale, Țurcan Eugenia Vasile.

Martora a arătat că a semnat personal contractul de arendă, întrucât mama sa se afla la acel moment peste hotarele Republicii Moldova. Potrivit declarației, anterior pe terenul menționat a fost plantată viță-de-vie, însă aceasta a fost defrișată în anul 2016, înainte de transmiterea terenului în arendă.

Martora a mai declarat că terenul a fost dat în arendă primarului s. Carabetovca, Răcilă Sergiu, iar cheltuielile pentru defrișare au fost suportate de ea personal, din mijloace proprii.

Pe lângă declarațiile inculpaților, ale reprezentantului părții vătămate și ale martorilor audiați în ședință de judecată, instanța reține că în cauza penală au fost administrate și probe materiale, constând în înscrisuri și alte mijloace de probă anexate la dosar, care reflectă circumstanțe relevante pentru soluționarea cauzei. Acestea urmează a fi examinate în continuare și apreciate în coroborare cu ansamblul probelor administrate.

Cu privire la declarația de autodenunț a Catană Ana Mihail /Volumul I f.d 23-25/.

Instanța reține că la materialele cauzei este anexată declarația de autodenunț depusă de Catană Ana Mihail la organul de urmărire penală, înregistrată la CNA – Direcția Generală Teritorială Sud. Din conținutul acestei declarații rezultă că Catană Ana Mihail, activând în funcția de

specialist în reglementarea regimului funciar al primăriei s. Carabetovca, a relatat despre modul în care, în opinia sa, au fost întocmite actele privind casarea și defrișarea plantațiilor viticole ce au stat ulterior la baza solicitării subvențiilor de către GT „Răcilă Natalia Gheorghe”.

În esență, autoarea autodenunțului a indicat că: a fost inclusă în comisiile privind casarea și defrișarea plantațiilor perene, actele ar fi fost prezentate spre semnare fără ca membrii comisiei să fi efectuat verificări reale în teren, o parte din terenurile indicate în acte ar fi fost deja defrișate anterior de către proprietari, actele ar fi fost utilizate ulterior pentru obținerea subvențiilor de la AIPA.

Totodată, din declarație rezultă că aceasta a invocat presiuni exercitate asupra sa în legătură cu semnarea documentelor, precum și faptul că ulterior a sesizat organele de drept cu privire la aceste împrejurări.

Instanța va aprecia conținutul autodenunțului în coroborare cu declarațiile date de Catană Ana Mihail în calitate de inculpată și martor, precum și cu celelalte probe administrate în cauză, ținând cont de faptul că autodenunțul constituie un mijloc de probă ce reflectă versiunea inițială a acesteia asupra faptelor.

Instanța reține că la materialele cauzei este anexat procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din februarie 2018, cu stenogramele convorbirilor telefonice purtate de inculpatul Sergiu Răcilă cu mai multe persoane, pe care organul de urmărire penală le-a considerat pertinente acuzații.

Din analiza conținutului convorbirilor, instanța desprinde următoarele categorii de aspecte relevante:

Discuții cu proprietari de terenuri (Cuflic, Berestean, Pavel, Lungu ș.a.), în convorbirile din februarie 2018, inculpatul discută despre: starea reală a terenurilor („nu-s butuci, nu-i spalieră, dar copaci sunt”), necesitatea de a curăța terenul pentru a corespunde cerințelor de program, scoaterea sârmei și a spalierei înainte de perfectarea arendei. Aceste discuții sunt relevante întrucât arată că, la acel moment, terenurile nu erau prezentate ca plantații viticole funcționale, ci ca suprafețe ce necesitau lucrări de curățare. Convorbirile indică o preocupare pentru aducerea terenului într-o stare formal acceptabilă, nu pentru întreținerea unei plantații existente.

Discuții cu persoane din cadrul AIPA, o serie consistentă de convorbiri (09.02.2018 – 27.02.2018) au loc între inculpat și o persoană identificată ca reprezentant AIPA.

Temele recurente: modificarea actelor de constituire ale GT pentru a corespunde cerințelor programului IFAD, întocmirea unei „carduri curate” și „declarații curate” după excluderea unor membri, modalitatea de a prezenta documentele astfel încât să fie eligibile pentru finanțare.

Formulări precum: „пусть будет чистая карточка, чистая декларация уже только с ней” „мы контролируем этот процесс” indică o interacțiune activă pentru ajustarea documentelor în vederea trecerii verificărilor. Aceste convorbiri sunt relevante pentru a stabili mecanismul administrativ prin care dosarul de finanțare a fost adaptat la condițiile programului.

Discuții privind acordarea finanțării (grant - credit), în convorbirile din 23.02.2018 și 27.02.2018 se discută explicit despre: venirea tranșei de grant, suma de 280.000 lei, utilizarea banilor pentru achitarea tractorului, procedurile de transfer și punere în gaj a tehnicii. Aceste convorbiri confirmă că finanțarea: era deja aprobată, urma să fie utilizată pentru investiția declarată, era coordonată direct cu reprezentanți ai instituției finanțatoare. Relevanța lor ține de legătura dintre dosarul de subvenționare și implementarea investiției.

Discuții după apariția organelor CNA în sat, convorbirile din 19.04.2018 cu Gurin Ion și Lungu Tudor arată: interesul inculpatului de a afla ce întrebări pun ofițerii CNA localnicilor, încercări de a obține informații despre declarațiile date de martori, solicitări ca unele persoane să fie

atenționate să nu comunice anumite lucruri, Aceste discuții sunt relevante pentru că pot indica o conduită de influențare sau monitorizare a martorilor, aspect ce va fi apreciat separat din perspectiva credibilității probelor testimoniale.

Procesul-verbal din 25.03.2018 privind interceptarea convorbirilor telefonice (vol. I, f.d. 122–128).

Instanța reține că la materialele cauzei este anexat procesul-verbal de interceptare a comunicărilor telefonice, însoțit de stenogramele convorbirilor purtate în luna februarie 2018 de către Natalia Răcilă cu diferite persoane, document pe care organul de urmărire penală l-a apreciat ca pertinent pentru susținerea acuzației. Din conținutul stenogramelor, instanța desprinde următoarele aspecte relevante:

Convorbirea cu reprezentantul IFAD – Inga Covalciuc, în dialogul purtat la 14.02.2018 între Natalia Răcilă și o persoană identificată ca reprezentant IFAD, sunt discutate detalii privind: tipurile de tehnică agricolă ce urmau a fi procurate (tractor „Belarus-820”, utilaje de prelucrare a solului, semănători), suprafața de teren lucrată (aprox. 64 ha, dintre care doar cca 3 ha proprii, restul arendate), durata contractelor de arendă (menționată ca fiind de 3 ani, neînregistrate la cadastru, ci doar la primărie), condițiile de creditare și grant (dobândă, perioadă de grație, obligația de a nu înstrăina bunurile, de a nu închide anticipat creditul etc.), faptul că documentele de constituire ale gospodăriei au fost modificate prin excluderea unor membri ai familiei.

Convorbirea are caracter preponderent administrativ, reflectând procedura de verificare a eligibilității beneficiarului pentru programul de finanțare. Din conținut nu rezultă discuții privind defrișarea plantațiilor sau întocmirea actelor de casare, însă este relevantă pentru a stabili: implicarea directă a Nataliei Răcilă în gestionarea dosarului de finanțare, cunoașterea condițiilor impuse de programul IFAD, structura suprafețelor lucrate (majoritar arendate)

Discuții privind pregătirea dosarului și consultanța, în aceeași convorbire, Natalia Răcilă menționează că: a fost ajutată de o persoană (consultant) la pregătirea dosarului, documentele au fost pregătite într-un interval relativ scurt, nu au existat obstacole la depunerea dosarului. Aceste elemente sunt relevante pentru a arăta că dosarul de finanțare nu a fost întocmit exclusiv de inculpați, ci cu sprijinul unui consultant, aspect ce urmează a fi coroborat cu celelalte probe documentare.

Convorbirea cu Catană Maria, din 16.02.2018 între Natalia Răcilă și Catană Maria are un conținut strict personal și casnic (discuții despre deplasări, cumpărături, medicamente), fără legătură cu activitatea gospodăriei țărănești, subvenții, terenuri sau acte.

Instanța constată că această convorbire nu prezintă relevanță probatorie pentru faptele imputate în prezenta cauză.

Concluzia instanței asupra acestui set de interceptări, interceptările analizate: nu conțin discuții directe despre întocmirea actelor de defrișare sau despre eventuale falsuri, reflectă în principal procedura de accesare a finanțării IFAD și interacțiunea cu instituțiile implicate, confirmă că terenurile lucrate erau în mare parte arendate pe termen scurt, aspect ce urmează a fi analizat în raport cu condițiile programelor de finanțare, includ și convorbiri fără relevanță pentru obiectul cauzei.

Valoarea probatorie a acestor interceptări este una indirectă și contextuală, urmând a fi apreciată de instanță în coroborare cu documentele din dosarul de subvenționare și cu declarațiile martorilor.

Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 27.02.2018 (Vol. I, f.d. 241–244), instanța reține că la materialele cauzei este anexat procesul-verbal de interceptare a

comunicărilor, cu stenograma convorbirii purtate la data de 21.02.2018, între inculpatul Răcilă Sergiu (R) și martora Catană Ana (C), specialist în reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei Carabetovca. Convorbirea a fost înregistrată ambiantal.

Conținutul esențial al discuției, din dialog rezultă că cei doi discută despre: contracte de arendă încheiate cu GT „Răcilă Natalia”, numerotarea, data și identificarea contractelor, terenuri aparținând unor persoane decedate, dar pentru care contractele figurau ca fiind încheiate cu aceștia. Sunt menționate explicit situații precum: „Maria Moleșteanu... moartă, dar eu am scris Maria Moleșteanu asta și codul personal și tot” „fix așa caz mai avem în cazul lui Berestean Vasile... el tot este decedat, dar contractul este încheiat cu Berestean Vasile” „care e problema că eu închei contractul cu Moleșteanu Maria sau Moleșteanu Marina, tot de una nu-i cu dânsa”.

Totodată, se discută despre: necesitatea de a face mențiuni în contracte și în registru, modul în care anumite date trebuie „căutate” sau „luate din cap”, marcaje „cu roșu” în registre pentru identificarea acestor situații.

Semnificația probatorie a convorbirii, instanța constată că această interceptare: nu vizează direct defrișarea viței-de-vie, dar vizează modalitatea de întocmire și evidență a contractelor de arendă folosite ulterior la justificarea dreptului de folosință asupra terenurilor. Discuția relevă că: inculpatul cunoștea faptul că anumite terenuri erau înregistrate pe numele unor persoane decedate, cu toate acestea, contractele erau menținute sau întocmite pe acele nume, exista o preocupare privind cum sunt reflectate aceste situații în registre, nu dacă ele corespund realității juridice. Aceste aspecte sunt relevante pentru a analiza: dacă inculpatul avea reprezentarea corectă a situației juridice a terenurilor, dacă documentele prezentate ulterior către AIPA se bazau pe contracte cu situație juridică incertă, dacă a existat o conduită conștientă de ignorare a neconcordanțelor privind titularii drepturilor asupra terenurilor.

Instanța subliniază că din această convorbire: nu rezultă discuții despre subvenții, nu rezultă discuții despre întocmirea actelor de defrișare, nu rezultă vreo indicație directă privind falsificarea suprafețelor defrișate.

Proba are relevanță indirectă, în special pentru: contextul administrativ al contractelor de arendă, nivelul de cunoaștere al inculpatului privind situația juridică a unor terenuri, credibilitatea susținerii apărării că toate actele au fost întocmite „formal” fără implicare reală

Valoarea ei probatorie urmează a fi apreciată în coroborare cu actele de arendă, registrele primăriei și declarațiile proprietarilor terenurilor.

Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 30.03.2018 (Vol. II, f.d. 13–17 și anexe).

Instanța reține că la materialele cauzei este anexat procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor, cu stenogramele convorbirilor purtate între inculpatul Răcilă Sergiu (R) și martora Catană Ana (C), specialist în reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei s. Carabetovca, înregistrate în perioada 26–28.03.2018, prin mijloace tehnice speciale.

Convorbirea din 26.03.2018 – actele de defrișare, din discuția purtată la 26.03.2018 (ora 08:50–08:52), instanța constată că obiectul acesteia îl constituie actele de defrișare a plantațiilor viticole, respectiv: existența mai multor exemplare ale actelor, necesitatea de a întocmi copii suplimentare, implicarea unei persoane terțe („Marian”) pentru a mai întocmi încă două exemplare, verificarea existenței contractelor de arendă pentru toate numerele cadastrale.

Relevant este faptul că inculpatul afirmă: „noi aista l-am făcut deja, îl introducem aici” formulare din care rezultă că actele erau deja întocmite și urmau a fi utilizate într-o procedură oficială.

Convorbirile din 28.03.2018 – corelarea actelor cu raportarea către AIPA, în convorbirea purtată la 28.03.2018 (ora 08:40–08:52), instanța reține o discuție amplă privind: analiza actelor de casare și defrișare, verificarea numerelor cadastrale din extrasele oficiale, corelarea actelor cu documentația depusă la AIPA, necesitatea schimbării modului de folosință a terenurilor din „vie” în „arabil”, raportarea corectă a acestor schimbări în dările de seamă pentru a evita probleme la controalele AIPA.

Martora Catană Ana exprimă explicit rezervele sale față de semnarea actelor, declarând că: nu a fost în teren, nu cunoaște situația reală a plantațiilor, există controale riguroase, refuză să semneze actele fără clarificări.

În replică, inculpatul insistă că: plantațiile „sunt scoase”, actele au fost întocmite pentru a evita probleme ulterioare, AIPA a verificat contractele la fața locului, actele sunt necesare pentru a justifica situația în fața instituțiilor.

Semnificația probatorie a interceptărilor, instanța constată că aceste interceptări: demonstrează implicarea directă a inculpatului Răcilă Sergiu în gestionarea actelor de defrișare, confirmă că actele au fost întocmite și multiplicare înainte sau concomitent cu verificările administrative, relevă preocuparea expresă pentru corelarea documentelor cu raportările către AIPA, în vederea evitării constatării unor neconcordanțe, evidențiază faptul că martora Catană Ana a manifestat rezerve și refuzuri, invocând lipsa verificărilor în teren.

Totodată, instanța reține că, deși din convorbiri nu rezultă explicit recunoașterea unui fals material, acestea oferă un context clar asupra modului de întocmire, circulație și utilizare a actelor de defrișare, aspect esențial pentru analiza acuzației.

Interceptările urmează a fi apreciate în coroborare cu actele de casare și defrișare, dosarul de subvenționare AIPA și declarațiile martorilor, în vederea stabilirii existenței sau inexistenței faptelor imputate.

Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 23.04.2018 (Vol. II, f.d. 30–35, cu stenograme anexă).

Instanța reține că la materialele cauzei este anexat procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor, efectuate în baza autorizației judecătorului de instrucție, însoțit de stenograma convorbirii purtate între Răcilă Sergiu și Catană Ana, specialist în reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei s. Carabetovca.

Din conținutul stenogramei rezultă că discuția a avut loc în anul 2018, în contextul în care Catană Ana urma să se prezinte la organul de urmărire penală. În cadrul convorbirii, interlocutorii abordează aspecte ce țin de: chemarea la CNA și posibilitatea prezentării cu avocat, actele de casare și defrișare a plantațiilor viticole, modul în care aceste acte au fost întocmite și semnate, persoana care ar fi pregătit sau adus actele respective, necesitatea prezentării unei anumite versiuni a faptelor în fața organelor de urmărire penală.

Din discuție rezultă că Catană Ana menționează că a semnat anumite acte fără a efectua verificări în teren, iar Răcilă Sergiu face referiri la faptul că documentele ar fi fost aduse sau pregătite de alte persoane, discutând totodată despre modul în care aceste împrejurări ar putea fi explicate în cadrul audierilor.

Totodată, instanța constată că din conținutul acestei convorbiri nu rezultă în mod expres că discuția vizează în mod direct dosarul de subvenționare aferent GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” sau actele de defrișare ce fac obiectul prezentei cauze. În stenogramă nu sunt menționate explicit numere cadastrale, suprafețe concrete, denumirea gospodăriei țărănești sau perioada exactă indicată în actul de învinuire.

Prin urmare, convorbirea relevă existența unei discuții între cei doi interlocutori cu privire la acte de defrișare și la modul de prezentare a împrejurărilor legate de acestea în fața organelor de urmărire penală, însă legătura concretă cu speța dedusă judecării poate fi stabilită doar prin coroborare cu celelalte probe administrate în cauză.

Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 29.05.2018 (Vol. II, f.d. 37–42, cu stenograme anexă).

Instanța reține că la materialele cauzei este anexat procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor, efectuate în baza ordonanței procurorului și a încheierii judecătorului de instrucție din 29.03.2018, cu utilizarea mijloacelor tehnice speciale, însoțit de stenograma convorbirii purtate între Răcilă Sergiu Lazăr și Catană Ana Mihail, înregistrată la data de 23.04.2018, în s. Carabetovca, r-nul Basarabeasca, cu durata de 15 minute și 44 secunde.

Din procesul-verbal rezultă că interceptarea a fost realizată cu ajutorul unui dictofon de tip Edic Tiny, iar convorbirea a fost stocată pe suport electronic CD-R, fișierul audio fiind ulterior stenografiat și anexat la dosar.

Din conținutul stenogramei instanța constată că discuția dintre interlocutori vizează, în esență: verificările efectuate în teren de către reprezentanți ai autorităților asupra suprafețelor de teren indicate în actele de casare și defrișare, starea terenurilor pentru care au fost întocmite actele respective, existența unor terenuri în privința cărora lucrările de defrișare ar fi fost realizate recent, precum și a altora care ar fi fost defrișate anterior, modul în care au fost examinate și fotografiate anumite terenuri în cadrul verificărilor, corelarea situației din teren cu datele reflectate în actele de casare și defrișare și cu informațiile raportate instituțiilor competente, inclusiv AIPA, aspecte legate de contractele de arendă, inclusiv situații privind terenuri aparținând unor persoane decedate sau succesiuni nefinalizate, întrebările adresate Catană Ana de către organele de urmărire penală și modul în care aceasta a explicat semnarea unor documente, procedura de constituire a comisiilor și temeiul în baza căruia membrii acestora au fost desemnați.

Din stenogramă rezultă că interlocutorii discută despre actele de casare și defrișare, despre verificările efectuate în teren în raport cu aceste acte, precum și despre aspecte administrative legate de contractele de arendă și evidența acestora.

Totodată, instanța constată că în conținutul convorbirii nu sunt menționate în mod expres denumirea GTJ „Răcilă Natalia Gheorghe”, numere cadastrale concrete sau perioade exacte de întocmire a actelor indicate în rechizitoriu, discuția având un caracter general privind situația terenurilor, documentele aferente și verificările efectuate de autorități.

Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor (general) din 29.05.2018 (Vol. II, f.d. 43–45).

Instanța reține că la materialele cauzei este anexat procesul-verbal din 29 mai 2018, întocmit de ofițerul superior de urmărire penală al CNA, prin care au fost consemnate rezultatele măsurii speciale de investigații – interceptarea și înregistrarea comunicărilor, inclusiv a imaginilor, dintre Catană Ana Mihail și Răcilă Sergiu Lazăr, autorizată de judecătorul de instrucție.

Din conținutul procesului-verbal rezultă că: măsura specială de investigații a vizat interceptarea întâlnirilor și comunicărilor dintre cei doi în perioada autorizată, pentru realizarea interceptărilor au fost utilizate mijloace tehnice speciale (dictofon de tip *Tiny* și micro-cameră video), înregistrările audio au fost copiate pe suporturi electronice de tip CD-R, fiecare purtător material fiind sigilat și numerotat, convorbirile interceptate au fost ulterior ascultate și stenografiate, stenogramele fiind anexate la dosar pe file separate, în procesul-verbal sunt indicate datele tehnice privind fișierele audio, intervalele de timp ale convorbirilor și suporturile materiale pe

care acestea au fost stocate, este menționat faptul că, în unele cazuri, data indicată automat de echipament nu corespundea datei reale a înregistrării, acest aspect fiind consemnat ca fiind determinat de cauze tehnice, la final, ofițerul de urmărire penală a consemnat încetarea măsurii speciale de investigații, ca urmare a expirării termenului pentru care aceasta a fost autorizată, și a dispus transmiterea suporturilor materiale către procuror pentru aprecierea pertinentei acestora pentru cauza penală.

Instanța observă că acest proces-verbal are caracter de act procedural de consemnare a modului de realizare și finalizare a măsurii speciale de investigații, indicând suporturile materiale ce conțin înregistrările și stenogramele corespunzătoare, fără a reda în sine conținutul convorbirilor, acesta fiind reflectat în procesele-verbale distincte și anexele stenografice deja menționate anterior.

Procesul-verbal de ridicare din 22.06.2018 (Vol. V, f.d. 80).

Instanța reține că la materialele cauzei este anexat procesul-verbal de ridicare din 22 iunie 2018, întocmit de organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție – DGT Sud, în temeiul ordonanței de ridicare din aceeași dată.

Din conținutul procesului-verbal rezultă că acțiunea de ridicare a fost efectuată în mun. Chișinău, în prezența cet. Sandu Veaceslav Pavel, căruia i-a fost înmănată copia ordonanței de ridicare și i s-a propus predarea benevolă a obiectelor și documentelor indicate.

Persoana vizată a declarat că predă benevol documentele solicitate, iar în rezultatul acțiunii a fost ridicat: un original al dosarului nr. 1.2-D/1710BS3699, intitulat „Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole”, aferent GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, pentru anul 2017, în volum de 93 file.

Procesul-verbal consemnează că documentul ridicat a fost anexat la materialele cauzei penale în calitate de mijloc material de probă.

Lista deținătorilor de teren din***** care au defrișat personal vița-de-vie (Vol. V, f.d. 72–73)

Instanța reține că la materialele cauzei este anexat un înscris intitulat: „Lista deținătorilor de teren loc. s. Carabetovca r-l Basarabeasca care au defrișat suprafețele de viță de vie personal până la darea în arendă a terenurilor către GȚ «Răcilă Natalia Gheorghe»”.

Documentul este prezentat sub formă de tabel și conține, pentru fiecare poziție: numele și prenumele persoanei indicate ca deținător al terenului, numărul cadastral al terenului, suprafața terenului (exprimată în hectare).

Lista cuprinde un număr mare de persoane fizice din s. Carabetovca, pentru care sunt indicate suprafețe variabile de teren, în majoritate între aproximativ 0,16 ha și 0,17 ha, precum și mai multe numere cadastrale aferente fiecărei persoane. La finalul listei este indicat un total al suprafețelor însumate, menționat ca fiind 10,0489 ha, cu o referire la o valoare calculată „× 10000 lei = 100489 lei”.

Din conținutul înscrisului rezultă că acesta are scopul de a reflecta, în mod centralizat, persoanele care ar fi efectuat personal lucrările de defrișare a plantațiilor viticole, anterior transmiterii terenurilor în arendă către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Instanța observă că documentul nu conține mențiuni privind autorul întocmirii, data exactă a redactării și nici nu este însoțit de semnături ale persoanelor incluse în listă, aceste aspecte urmând a fi apreciate la etapa analizei probelor, în coroborare cu declarațiile martorilor și celelalte înscrisuri din dosar.

Ordonanțe de recunoaștere în calitate de corpuri delict/documente (Vol. IV, f.d. 91–92).

Instanța reține că la materialele cauzei sunt anexate mai multe ordonanțe ale organului de urmărire penală prin care anumite documente au fost recunoscute în calitate de corpuri delictive și dispusă atașarea acestora la dosarul penal.

Din conținutul acestor ordonanțe rezultă că organul de urmărire penală a constatat existența unei bănueli rezonabile privind săvârșirea unor infracțiuni în legătură cu întocmirea și utilizarea actelor de casare și defrișare a plantațiilor viticole, acte care ar fi stat la baza obținerii subvențiilor agricole.

În temeiul art. 158 și 159 Cod de procedură penală, au fost recunoscute drept corpuri delictive și atașate la cauza penală, între altele: originalele actelor de casare a plantației viticole din 10.03.2017, pentru suprafața de 33,8339 ha, emise de GT „Răcilă Natalia Gheorghe” în două exemplare, originalele actelor de casare a plantației viticole din 07.09.2017, pentru suprafața de 3,2429 ha, emise de aceeași gospodărie în două exemplare, originalele actelor de defrișare a plantației viticole din 20.10.2017, pentru suprafața de 33,8339 ha, emise în două exemplare, originalele actelor de defrișare a plantației viticole din 20.10.2017, pentru suprafața de 3,2429 ha, emise în două exemplare, documente care au fost împachetate și sigilate într-un colet, fiind considerate de organul de urmărire penală ca mijloace materiale de probă relevante pentru cauza penală.

Instanța observă că aceste ordonanțe au caracter procedural, prin care organul de urmărire penală a stabilit regimul procesual al documentelor menționate, urmând ca valoarea lor probatorie și conținutul acestora să fie analizate de instanță în cadrul aprecierii probelor, în coroborare cu celelalte mijloace de probă administrate în cauză.

Ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delictiv și de atașare la dosarul penal din 21.06.2019 (Vol. IV, 234–235).

Instanța reține că la materialele cauzei este anexată ordonanța din 21 iunie 2019, emisă de ofițerul superior de urmărire penală al DUP a DGT Sud a CNA, prin care anumite obiecte și documente au fost recunoscute în calitate de corpuri delictive și atașate la cauza penală.

Din conținutul ordonanței rezultă că aceasta a fost emisă în contextul urmăririi penale pornite la 23.01.2018, în legătură cu presupuse fapte de falsificare a actelor privind casarea și defrișarea plantațiilor viticole, fapte ce ar fi fost săvârșite în perioada lunilor martie–octombrie 2017 de către persoane publice din cadrul primăriei s. Carabetovca, în interesul GT „Răcilă Natalia Gheorghe”, în vederea obținerii subvențiilor agricole.

Prin ordonanța menționată, organul de urmărire penală a dispus recunoașterea drept corpuri delictive a mai multor suporturi electronice de tip CD-R, ambalate și sigilate în pachete distincte, care conțin: înregistrări audio-video ale comunicărilor purtate între Catană Ana Mihail și Răcilă Sergiu Lazăr la datele de 21.02.2018, 22.04.2018 și 23.04.2018, interceptări telefonice ale numărului de telefon atribuit lui Răcilă Sergiu Lazăr, interceptări ale convorbirilor telefonice ale numărului de telefon atribuit lui Răcilă Natalia Gheorghe.

În ordonanță se menționează că respectivele suporturi materiale pot servi, în opinia organului de urmărire penală, drept mijloace materiale de probă, în sensul art. 255 COD PENALP, pentru dovedirea faptelor investigate, fiind atașate la cauza penală în temeiul art. 158 și 159 COD PENALP.

Instanța observă că ordonanța are caracter de act procedural de calificare și conservare a probelor, prin care organul de urmărire penală a stabilit regimul procesual al suporturilor electronice ridicate, urmând ca legalitatea, relevanța, concludența și valoarea probatorie a acestora să fie apreciate de instanță în cadrul examinării probelor, în ansamblu și în coroborare cu celelalte mijloace de probă administrate în cauză.

Ordonanță de recunoaștere și de anexare a documentului la cauza penală din 24.06.2019 (Vol. V, f.d. 74-75).

Instanța reține că la materialele cauzei este anexată ordonanța din 24 iunie 2019, emisă de ofițerul superior de urmărire penală al DUP a DGT Sud a CNA, prin care a fost recunoscut în calitate de document și dispusă păstrarea la dosarul penal a unui set de înscrisuri.

Din conținutul ordonanței rezultă că aceasta a fost emisă în cadrul urmăririi penale pornite în legătură cu presupuse acțiuni de falsificare a actelor de casare și defrișare a plantațiilor viticole, precum și cu presupusa obținere ilegală a subvențiilor agricole de către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Prin dispoziția finală a ordonanței, organul de urmărire penală a hotărât: recunoașterea în calitate de document și atașarea la cauza penală nr. 2018970028 a unei mape ce conține: contractele de arendă încheiate începând cu anul 2017 între persoane fizice – deținători ai cotelor de teren din s. Carabetovca, r-l Basarabeasca – și GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, în volum total de 599 file.

Instanța observă că această ordonanță are caracter de act procedural de individualizare și atașare a unui volum semnificativ de înscrisuri la dosarul penal, stabilind regimul procesual al acestora, fără a reprezenta prin ea însăși o apreciere judiciară asupra autenticității sau veridicității conținutului contractelor de arendă, aspecte ce urmează a fi analizate de instanță în cadrul aprecierii probelor în ansamblu.

Ordonanță de recunoaștere și de anexare a documentului la cauza penală din 25.06.2019 (Vol. V, f.d. 81-82).

Instanța reține că la materialele cauzei este anexată ordonanța din 25 iunie 2019, emisă de ofițerul superior de urmărire penală al DUP a DGT Sud a CNA, prin care a fost recunoscut în calitate de document și dispusă păstrarea la dosarul penal a unui set de înscrisuri.

Din conținutul ordonanței rezultă că aceasta a fost emisă în cadrul urmăririi penale pornite în legătură cu presupuse acțiuni de falsificare a actelor de casare și defrișare a plantațiilor viticole și cu presupusa obținere a subvențiilor agricole de către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Prin dispoziția finală a ordonanței, organul de urmărire penală a hotărât: recunoașterea în calitate de document și atașarea la cauza penală nr. 2018970028 a următorului înscris: Dosarul nr.1.2-D/1710BS3699 privind stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole, depus de solicitantul GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” pentru anul 2017, în volum total de 233 file.

Instanța observă că prin această ordonanță organul de urmărire penală a stabilit regimul procesual al dosarului de subvenționare AIPA, în calitate de document relevant pentru cauza penală, fără ca prin actul procedural respectiv să fie stabilită veridicitatea conținutului acestuia, aspect ce urmează a fi examinat de instanță în cadrul aprecierii probelor în ansamblu.

Dosarul de subvenționare AIPA nr. 1.2-D/1710BS3699 (Vol. V f.d 81-82 – document recunoscut și anexat prin ordonanța din 25.06.2019).

Instanța reține că la materialele cauzei se află în copie integrală dosarul de subvenționare depus la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură de către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” pentru anul 2017, aferent submăsurii 1.2-D – stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv viticole.

Din examinarea conținutului acestui dosar rezultă că acesta cuprinde, în esență, următoarele categorii de documente: cererea de solicitare a sprijinului financiar, documentul prin care GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, în calitate de solicitant, a cerut acordarea subvenției pentru defrișarea

plantațiilor viticole, cu indicarea suprafețelor declarate și a temeiului solicitării, potrivit Regulamentului aprobat prin HG nr. 455/2017.

Actele privind casarea și defrișarea plantațiilor viticole, la dosar sunt anexate: acte de casare a plantațiilor viticole (din 10.03.2017 și 07.09.2017), acte de defrișare a plantațiilor viticole (din 20.10.2017), în care sunt indicate suprafețe totale de teren pe care s-ar fi efectuat lucrări de defrișare, fiind menționat că lucrările au fost executate de GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” și că au fost suportate cheltuieli aferente.

Acte privind dreptul de folosință asupra terenurilor, dosarul conține un număr mare de: contracte de arendă încheiate între GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” și persoane fizice – deținători ai cotelor de teren din s. Carabetovca, acte de predare-primire a terenurilor arendate, în unele cazuri, acte suplimentare privind situația juridică a terenurilor (confirmări de la primărie, acte de succesiune, etc.). Aceste înscrisuri au fost prezentate în susținerea dreptului solicitantului de a efectua lucrări pe terenurile respective și de a solicita subvenții pentru suprafețele declarate.

Documente privind examinarea dosarului de către AIPA, în dosar se regăsesc și acte emise de AIPA în procesul de examinare a cererii, inclusiv: fișe de verificare a dosarului, acte privind verificările în teren, calcule ale suprafețelor acceptate la subvenționare, documente privind stabilirea și autorizarea sumei sprijinului financiar.

Din aceste înscrisuri rezultă că nu întreaga suprafață solicitată a fost acceptată, o parte din terenuri fiind excluse în urma verificărilor, iar sprijinul financiar a fost calculat pentru o suprafață diminuată față de cea inițial declarată.

Instanța va aprecia conținutul acestor documente în coroborare cu declarațiile martorilor, susținerile inculpaților și celelalte probe administrate, în vederea stabilirii dacă actele prezentate către AIPA au reflectat situația reală a terenurilor la momentul întocmirii lor și dacă au fost sau nu apte să inducă în eroare autoritatea finanțatoare.

Actele de casare și defrișare a plantațiilor viticole (anul 2017).

Instanța reține că printre documentele anexate la dosarul de subvenționare AIPA, precum și printre înscrisurile ridicate în cadrul urmăririi penale și recunoscute ca mijloace materiale de probă, se regăsesc actele de casare și defrișare a plantațiilor viticole întocmite în anul 2017 în legătură cu terenuri situate în extravilanul s. Carabetovca, r-l Basarabeasca.

Din examinarea acestora rezultă că sunt vizate, în principal, următoarele înscrisuri: actul de casare a plantației viticole din 10.03.2017, pentru o suprafață totală de 33,8339 ha, actul de casare a plantației viticole din 07.09.2017, pentru o suprafață totală de 3,2429 ha, actele de defrișare a plantațiilor viticole din 20.10.2017, aferente aceluiași suprafațe.

Aceste documente au o structură relativ similară și cuprind, în esență: indicarea suprafețelor de teren și a numerelor cadastrale, mențiuni privind existența unor plantații viticole considerate ajunse la sfârșitul perioadei de exploatare, consemnarea faptului că plantațiile au fost casate și ulterior defrișate, referiri la executarea lucrărilor de către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, mențiuni privind suportarea unor cheltuieli pentru lucrările efectuate.

În cuprinsul actelor sunt înscrise semnături atribuite membrilor unei comisii, precum și semnătura primarului s. Carabetovca, aplicată în calitate de persoană care a avizat sau confirmat actele respective, fiind aplicată și ștampila primăriei.

Instanța observă că aceste acte reprezintă documentele de bază care au fost utilizate ulterior de GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” la depunerea dosarului de subvenționare la AIPA, în susținerea cererii de acordare a sprijinului financiar pentru defrișarea plantațiilor viticole.

În același timp, din coroborarea conținutului acestor acte cu declarațiile mai multor martori – deținători ai terenurilor indicate în documente – rezultă existența unor susțineri potrivit cărora o

parte din suprafețele incluse în acte ar fi fost defrișate anterior de către proprietari, cu mult înainte de anul 2017, aspect ce urmează a fi analizat de instanță la etapa aprecierii probelor.

Prin urmare, instanța va examina în continuare: dacă aceste acte au fost întocmite cu respectarea procedurilor legale aplicabile la acel moment, dacă situația de fapt consemnată în ele corespundea realității din teren la data întocmirii, și dacă prezentarea lor către AIPA a fost de natură să influențeze procesul de acordare a subvențiilor.

Semnăturile aplicate pe actele de casare și defrișare. Rolul persoanelor implicate.

Instanța reține că pe actele de casare și defrișare a plantațiilor viticole din 2017 sunt aplicate mai multe semnături, atribuite membrilor comisiei constituite la nivelul primăriei s. Carabetovca, precum și primarului localității.

Din examinarea înscrisurilor și a declarațiilor date de inculpați rezultă următoarele poziții procesuale: Răcilă Sergiu Lazăr – primar al s. Carabetovca

Pe actele menționate este aplicată semnătura atribuită primarului Răcilă Sergiu Lazăr, însoțită de ștampila primăriei.

Inculpatul a recunoscut că a semnat actele, însă a susținut că: rolul său a fost unul formal, de avizare, fără a verifica în teren situația plantațiilor, actele ar fi fost întocmite de către agentul economic și de comisie, a considerat că documentele întrunesc condițiile legale, bazându-se pe semnăturile membrilor comisiei și pe existența contractelor de arendă. Acesta a negat că ar fi introdus date false în acte sau că ar fi urmărit favorizarea GT „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Catană Ana Mihail – specialist în reglementarea regimului funciar

Pe aceleași acte este aplicată semnătura atribuită inculpatei Catană Ana Mihail, în calitate de membru al comisiei.

Inculpata a confirmat că semnăturile îi aparțin, însă a declarat că: nu a participat la deplasări în teren pentru verificarea plantațiilor, actele i-ar fi fost prezentate deja completate, pentru semnare, ar fi semnat sub presiunea exercitată de primar, temându-se pentru locul de muncă, nu a cunoscut conținutul exact al actelor și nu a verificat datele înscrise. Astfel, poziția sa este că semnarea actelor nu a fost rezultatul unei constatări proprii a situației de fapt din teren.

Catană Maria Vasile – consilier local și pe aceste acte figurează semnătura atribuită inculpatei Catană Maria Vasile, în calitate de membru al comisiei.

În faza de urmărire penală, aceasta a recunoscut că a semnat actele, arătând că a participat la unele deplasări în teren, însă nu și-a amintit detalii concrete privind starea fiecărui teren și nici suprafețele exacte. În ședința de judecată, inculpata a făcut uz de dreptul de a nu da declarații.

Din declarațiile sale anterioare rezultă că a perceput rolul comisiei ca fiind legat de constatarea stării terenurilor, fără a indica faptul că ar fi verificat în mod individual fiecare parcelă inclusă în acte.

Răcilă Natalia Gheorghe – administrator al GT „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Deși nu semnează actele în calitate de persoană publică, inculpata Răcilă Natalia Gheorghe este indicată în conținutul acestora ca beneficiar al lucrărilor de defrișare și entitate care ar fi suportat cheltuielile aferente. Aceasta a declarat că: a întocmit actele pe baza unor modele, cunoscând procedura de subvenționare, a constituit o comisie și că membrii acesteia ar fi cunoscut situația din teren, a depus actele la AIPA pentru obținerea subvențiilor, ulterior a restituit sumele primite.

Instanța constată, așadar, că semnăturile de pe actele de casare și defrișare sunt recunoscute ca aparținând inculpaților, însă explicațiile oferite de aceștia cu privire la împrejurările semnării și la gradul de cunoaștere a situației reale din teren sunt divergente. Aceste aspecte urmează a fi analizate de instanță în contextul: atribuțiilor legale ale fiecărei persoane, modului de constituire

și funcționare a comisiei, și concordanței dintre datele din acte și situația de fapt rezultată din celelalte probe.

Confruntarea actelor de casare și defrișare cu declarațiile proprietarilor terenurilor

Instanța reține că o parte semnificativă a probatoriului testimonial administrat în cauză este constituită din declarațiile persoanelor fizice – proprietari sau deținători ai cotelor de teren incluse în actele de casare și defrișare din anul 2017.

Din analiza acestor declarații, coroborate între ele, rezultă un tablou factual convergent, care poate fi sintetizat astfel: momentul defrișării plantațiilor viticole, majoritatea martorilor au declarat că: plantațiile de viță-de-vie de pe terenurile lor erau îmbătrânite, neroditoare sau abandonate, defrișarea a fost realizată anterior anului 2017, în intervale variabile: unii indicând anii 2009–2013, alții anii 2014–2016, lucrările au constat în scoaterea stâlpilor din beton, tăierea și smulgerea butucilor, curățarea terenului, arătura ulterioară pentru a transforma terenul în arabil. Aceștia au arătat în mod constant că la momentul încheierii contractelor de arendă din ianuarie 2017, terenurile erau deja curățate și lipsite de plantații viticole.

Cine a suportat cheltuielile de defrișare, un număr foarte mare de martori au declarat că: personal sau cu ajutorul familiei au efectuat lucrările de defrișare, au suportat cheltuieli proprii pentru utilaje, muncitori sau transport, GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe” nu a efectuat lucrări de defrișare pe terenurile lor, nu au primit sume de bani cu titlu de compensare pentru lucrări de defrișare. Această poziție este susținută de declarații date de proprietari din categorii diferite (persoane vârstnice, moștenitori, tutori, rude ale proprietarilor plecați peste hotare), ceea ce conferă o consistență internă relatărilor.

Momentul și condițiile dării în arendă, martorii au relatat în mod repetat că: în ianuarie 2017, primarul Răcilă Sergiu a inițiat discuții privind darea terenurilor în arendă către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, contractele erau, în multe cazuri, deja completate la momentul semnării, arenda era stabilită la sume modeste (ex. 200–400 lei anual) sau în natură, la momentul arendării nu mai existau plantații viticole pe terenuri.

Contradicția cu actele din 2017, prin raportare la aceste declarații, instanța constată existența unei discrepante evidente între: situația de fapt descrisă de martori (terenuri deja defrișate anterior, pe cheltuiala proprietarilor) și situația consemnată în actele de casare și defrișare din 2017, unde se menționează că plantațiile ar fi fost casate și defrișate în acel an, de către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, cu suportarea cheltuielilor aferente. Această contradicție nu este izolată, ci apare repetitiv, în raport cu un număr mare de terenuri și de proprietari, ceea ce determină instanța să examineze cu deosebită atenție: credibilitatea declarațiilor martorilor, coerența acestora între ele, și concordanța lor cu celelalte probe (înscrișuri, interceptări, declarațiile inculpaților).

Instanța va analiza în continuare dacă aceste declarații sunt apte să răstoarne prezumția de veridicitate a înscrisurilor oficiale și în ce măsură rezultă că actele de casare și defrișare din 2017 au reflectat sau nu situația reală a terenurilor la data întocmirii lor.

Aprecierea credibilității declarațiilor martorilor în raport cu actele oficiale, potrivit principiului liberei aprecieri a probelor, instanța evaluează fiecare mijloc de probă în parte și în ansamblu, în funcție de relevanță, concludență, veridicitate și coroborare cu celelalte probe administrate.

În prezenta cauză, instanța este chemată să compare: pe de o parte, actele oficiale de casare și defrișare din anul 2017, care se bucură de o prezumție relativă de autenticitate și veridicitate, iar pe de altă parte, declarațiile numeroșilor martori – proprietari ai terenurilor, care susțin că plantațiile fuseseră defrișate anterior, pe cheltuiala lor.

Numărul și convergența declarațiilor, instanța observă că nu este vorba despre o declarație izolată sau despre un grup restrâns de persoane, ci despre un număr mare de martori, ale căror declarații: provin din medii diferite (persoane în vârstă, moștenitori, membri ai familiei, persoane plecate peste hotare reprezentate prin rude), au fost date în momente diferite ale urmăririi penale și, în parte, în ședința de judecată, prezintă o coerență internă semnificativă în ceea ce privește: perioada defrișării (înainte de 2017), faptul că lucrările au fost efectuate de proprietari, lipsa unor lucrări de defrișare efectuate de GT „Răcilă Natalia Gheorghe” pe terenurile lor. Această convergență reduce probabilitatea unei simple erori colective sau a unei confuzii generalizate.

Interesul martorilor în cauză, instanța nu a identificat elemente din care să rezulte că martorii ar avea un interes direct în rezultatul procesului penal sau că ar urmări obținerea vreunui avantaj personal prin declarațiile date.

Dimpotrivă, majoritatea au relatat împrejurări factuale legate de propriile terenuri, activități agricole și cheltuieli suportate, fără a formula acuzații juridice, ci doar descriind situația concretă a plantațiilor.

Natura și forța probantă a actelor de casare și defrișare, actele de casare și defrișare sunt înscrisuri oficiale, semnate de persoane cu funcții publice, ceea ce le conferă o prezumție de legalitate și veridicitate. Totuși, această prezumție: nu este absolută, poate fi răsturnată prin alte probe concludente, mai ales atunci când există indicii că actele au fost întocmite fără verificări reale în teren. În acest sens, instanța reține că: unii membri ai comisiei au declarat că nu au efectuat verificări în teren sau nu își amintesc să fi verificat fiecare parcelă, interceptările din 2018 indică discuții despre semnarea unor acte fără deplasare efectivă pe teren, din dosarul de subvenționare al Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură rezultă că o parte din suprafețele declarate inițial nu au fost acceptate la plată în urma verificărilor.

Coroborarea probelor, instanța constată că declarațiile martorilor: nu sunt izolate, nu sunt contrazise de probe directe privind efectuarea lucrărilor de defrișare de către GT „Răcilă Natalia Gheorghe” pe terenurile respective, și se coroborează parțial cu alte mijloace de probă (inclusiv împrejurări rezultate din interceptări și din verificările AIPA).

În aceste condiții, instanța reține că actele de casare și defrișare din 2017 nu pot fi analizate exclusiv prin prisma aparenței lor formale, ci trebuie apreciate în contextul ansamblului probator, existând indicii serioase că situația de fapt consemnată în ele nu corespundea în totalitate realității din teren la momentul întocmirii.

Instanța urmează să stabilească dacă fiecare dintre inculpați a acționat cu vinovăție sub forma intenției, respectiv dacă a cunoscut caracterul necorespunzător realității al actelor de casare și defrișare și dacă a urmărit sau a acceptat folosirea acestora pentru obținerea subvențiilor.

Instanța reține că inculpatul Răcilă Sergiu Lazăr – Primar al s. Carabetovca r-l Basarabeasca a semnat actele de casare și defrișare în calitate de primar, aplicând ștampila primăriei, ceea ce le-a conferit aparența unor acte oficiale întocmite în urma constatărilor comisiei. Din ansamblul probelor rezultă că: actele vizau un număr mare de terenuri dispersate, mai mulți membri ai comisiei au declarat că nu au efectuat verificări efective în teren, numeroși proprietari au declarat că plantațiile fuseseră defrișate cu ani înainte.

În aceste condiții, instanța apreciază că inculpatul, în calitate de primar și conducător al administrației publice locale, nu putea să nu prevadă că semnarea unor asemenea acte fără o verificare reală în teren putea conduce la consemnarea unor situații nereale.

Totodată, instanța reține că inculpatul a fost implicat ulterior în perfectarea contractelor de arendă cu aceiași proprietari, în aceeași perioadă, ceea ce conturează o cunoaștere a situației reale a terenurilor.

Prin urmare, instanța apreciază că acțiunile inculpatului relevă intenție indirectă, acesta acceptând posibilitatea ca actele semnate să nu corespundă realității și ca ele să fie utilizate pentru obținerea unor avantaje financiare.

Inculpata Catană Ana Mihail – specialist în reglementarea regimului funciar a recunoscut că a semnat actele, dar a susținut că nu a efectuat deplasări în teren și că a semnat documentele prezentate de primar.

Instanța reține însă că: prin funcția sa, inculpata avea atribuții directe în domeniul evidenței funciare, actele priveau un volum mare de terenuri din aceeași localitate în care aceasta activa profesional, semnarea repetată a actelor, fără verificări, nu poate fi calificată drept o simplă neglijență administrativă, în contextul consecințelor juridice ale documentelor.

Prin urmare, instanța apreciază că inculpata a prevăzut posibilitatea ca datele înscrise în acte să nu corespundă realității, însă a acceptat semnarea acestora, asumându-și producerea consecințelor. Se reține, așadar, forma vinovăției sub forma intenției indirecte. Deși inculpata Catană Maria Vasile – consilier local, membru al comisiei a declarat că nu își amintește detalii și a făcut uz de dreptul de a nu depune declarații în instanță, semnătura sa figurează pe acte în calitate de membru al comisiei.

Instanța reține că: rolul comisiei era acela de a constata în teren starea plantațiilor, actele au vizat suprafețe întinse, imposibil de acoperit formal fără o minimă verificare, prin semnarea documentelor, inculpata a validat constatările consemnate.

Chiar în lipsa unor declarații detaliate, instanța apreciază că inculpata a acceptat semnarea unor acte cu consecințe juridice și financiare, fără a se asigura că acestea reflectă realitatea, asumând astfel riscul producerii unui rezultat prejudiciabil. Se reține și în privința acesteia intenția indirectă.

Răcilă Natalia Gheorghe – administrator al GT „Răcilă Natalia Gheorghe” situația inculpatei se diferențiază, întrucât: ea a inițiat procedura de subvenționare, a prezentat actele de casare și defrișare la AIPA, a beneficiat direct de aprobarea sprijinului financiar.

Din probe rezultă că inculpata: cunoștea că terenurile erau preluate în arendă de la proprietari care, în mare parte, declară că defrișaseră anterior plantațiile, a întocmit sau a contribuit la întocmirea actelor utilizate la subvenționare, a urmărit obținerea subvențiilor în baza acestor documente.

Instanța apreciază că, în cazul acesteia, se conturează intenția directă, întrucât actele au fost utilizate în mod nemijlocit pentru obținerea sprijinului financiar, iar inculpata a acționat în mod activ pentru realizarea acestui scop.

Instanța reține că în cazul inculpaților funcționari publici (Răcilă Sergiu, Catană Ana, Catană Maria) forma vinovăției se conturează ca intenție indirectă, în cazul inculpatei Răcilă Natalia Gheorghe, rezultă intenție directă, legată de folosirea actelor pentru obținerea subvențiilor.

Existența prejudiciului și legătura de cauzalitate, instanța este chemată să stabilească: dacă în urma prezentării actelor de casare și defrișare la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a fost cauzat un prejudiciu material bugetului public, dacă acest prejudiciu se află în legătură de cauzalitate directă cu acțiunile inculpaților.

Existența unui prejudiciu material, din înscrisurile din dosarul de subvenționare rezultă că GT „Răcilă Natalia Gheorghe” a depus cerere de subvenționare pentru defrișarea plantațiilor viticole, fiind calculate și autorizate sume de sprijin financiar.

Totodată, din actele dosarului rezultă că: nu întreaga suprafață declarată inițial a fost acceptată la subvenționare, în urma verificărilor, AIPA a redus suprafața eligibilă, ulterior, inculpata Răcilă Natalia Gheorghe a restituit suma primită.

Instanța reține că restituirea ulterioară a sumelor nu înlătură existența inițială a unei atingeri aduse patrimoniului public, ci are relevanță doar sub aspectul individualizării pedepsei și al laturii civile.

Prin urmare, instanța constată că a existat un prejudiciu material temporar adus bugetului public, constând în suma achitată cu titlu de subvenție.

Legătura de cauzalitate, pentru existența răspunderii penale este necesar ca prejudiciul să fie consecința directă a acțiunilor imputate inculpaților.

În acest sens, instanța reține că: acordarea subvenției s-a bazat pe documentele depuse de solicitant, printre documentele esențiale s-au numărat actele de casare și defrișare întocmite și semnate de inculpații funcționari publici, aceste acte au creat aparența îndeplinirii condițiilor de eligibilitate pentru subvenționare.

Astfel, între: întocmirea și semnarea actelor care atestau defrișarea plantațiilor în 2017 și aprobarea și plata sprijinului financiar de către AIPA există o legătură de cauzalitate directă, întrucât fără aceste acte subvenția nu ar fi putut fi acordată în forma respectivă.

Concluzie asupra laturii obiective, instanța reține că: a existat o atingere adusă patrimoniului public prin acordarea subvenției, această atingere a fost determinată de folosirea actelor de casare și defrișare, actele au fost întocmite și validate de inculpații funcționari publici, beneficiarul direct al sprijinului a fost GT „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Prin urmare, rezultă întrunirea elementelor laturii obiective sub aspectul producerii unei urmări prejudiciabile aflate în legătură de cauzalitate cu faptele reținute.

Instanța reține că, prin ordonanța de punere sub învinuire din 20 aprilie 2018, lui Răcilă Serghei i-au fost inițial imputate mai multe infracțiuni de serviciu și contra patrimoniului. Ulterior, prin ordonanța privind schimbarea acuzării din 25 iulie 2019, procurorul a dispus modificarea învinuirii, înaintând inculpatului acuzarea în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 332 alin. (2) lit. b), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și art. 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal al Republicii Moldova.

În temeiul art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța judecă cauza în limitele învinuirii formulate prin rechizitoriu, astfel încât analiza juridică a faptelor imputate inculpatului Răcilă Serghei urmează a fi realizată prin prisma acestor dispoziții legale, cu verificarea întrunirii elementelor constitutive ale fiecărei infracțiuni și cu respectarea principiului aplicării legii penale mai favorabile.

Instanța mai reține că faptele imputate inculpatului sunt plasate temporal în anul 2017, iar ulterior dispozițiile de exemplu a art. 327 Cod penal au suferit modificări legislative, inclusiv sub aspectul structurii alin. (2), în redactarea actuală nemaifiind prevăzută distinct lit. b¹). În aceste condiții, instanța urmează să verifice dacă situația de fapt reținută de acuzare se circumscrie unei variante de incriminare aflate în vigoare și, după caz, să aplice legea penală mai favorabilă, în conformitate cu regulile legii penale în timp.

Situația juridică a lui Răcilă Serghei conform actului de învinuire.

Încadrarea juridică a faptei imputate lui Răcilă Serghei prin prisma art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal – fals în acte publice

Obiectul juridic al infracțiunii prevăzută de art. 332 Cod penal, ocrotește relațiile sociale privind buna desfășurare a activității autorităților publice, în special veridicitatea și autenticitatea actelor oficiale care produc consecințe juridice.

În speță, actele vizate de acuzare sunt actele de casare și defrișare a plantațiilor viticole, care au fost ulterior utilizate în procedura de subvenționare la AIPA.

Latura obiectivă, elementul material al infracțiunii constă în: înscrierea de către o persoană publică, într-un act oficial, a unor date vădit false, care produc consecințe juridice.

Acuzarea susține că Răcilă Serghei, în calitate de primar, ar fi semnat și ar fi confirmat prin aplicarea ștampilei primăriei acte ce atestau defrișarea plantațiilor viticole de către GT „Răcilă Natalia Gheorghe”, deși o parte dintre terenuri ar fi fost defrișate anterior de proprietari.

Constatarea instanței, din materialele cauzei rezultă că: actele de casare/defrișare au fost întocmite în cadrul unei comisii, inculpatul a semnat aceste acte în calitate de primar, nu s-a probat că el ar fi întocmit personal documentele sau că ar fi introdus date concrete în conținutul acestora.

Semnătura primarului are caracter de avizare/confirmare administrativă, însă pentru existența falsului intelectual este necesar ca persoana publică să cunoască caracterul neadevărat al datelor înscrise și să confirme conștient o situație inexistentă. Or, probele administrate nu demonstrează cu certitudine că inculpatul: a cunoscut situația reală a fiecărui teren indicat în acte, a participat la verificări în teren, a fost informat oficial că defrișările fuseseră realizate anterior de alți proprietari. Faptul că nu a verificat personal realitatea din teren poate indica neglijență administrativă sau formalism, dar nu echivalează automat cu înscrierea intenționată a unor date false.

Subiectul infracțiunii, subiectul special este persoana publică. Răcilă Serghei, în calitate de primar, întrunește condiția subiectului special al infracțiunii.

Latura subiectivă, infracțiunea prevăzută de art. 332 Cod penal se săvârșește cu intenție directă, făptuitorul conștientizând că datele înscrise nu corespund realității și urmărind producerea consecințelor juridice.

Instanța constată că: nu există probe directe privind o înțelegere prealabilă între inculpat și beneficiarul subvenției, nu rezultă că inculpatul ar fi urmărit obținerea unui folos material pentru sine, nu s-a demonstrat că acesta a știut cu certitudine că actele conțineau date necorespunzătoare realității. În lipsa probei intenției directe, latura subiectivă a infracțiunii nu este dovedită.

Concluzia instanței pe art. 332 alin.(2) lit.b) Cod penal, deși inculpatul a semnat actele oficiale în calitate de primar, probele administrate nu demonstrează, dincolo de orice dubiu rezonabil, că acesta ar fi înscris sau confirmat cu știință date vădit false.

În consecință, instanța reține că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(2) lit.b) Cod penal în acțiunile inculpatului Răcilă Serghei.

Încadrarea juridică a faptei imputate lui Răcilă Serghei prin prisma art. 327 alin.(2) Cod penal – abuz de serviciu

Obiectul juridic al infracțiunii, infracțiunea de abuz de serviciu ocrotește relațiile sociale privind legalitatea, imparțialitatea și buna desfășurare a activității autorităților publice, precum și patrimoniul și drepturile persoanelor fizice sau juridice afectate prin exercitarea defectuoasă a atribuțiilor de serviciu.

Situația de drept relevantă – legea penală în timp, inculpatului i-a fost imputată fapta prin prisma art. 327 alin.(2) lit. b), b¹) Cod penal, însă instanța constată că ulterior norma a suferit modificări legislative, iar structura actuală a alin.(2) nu mai conține lit. b¹) ca ipoteză distinctă.

În aceste condiții, instanța este obligată să verifice: dacă faptele descrise în învinuire se circumscriu unei variante de incriminare aflate în vigoare, dacă nu, să aplice legea penală mai favorabilă. Astfel, analiza se va concentra pe elementele generale ale abuzului de serviciu în formă agravată, fără a menține o încadrare formală pe o literă care nu mai există în legea actuală.

Latura obiectivă, elementul material al infracțiunii de abuz de serviciu constă în: folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, contrar intereselor serviciului,

soldată cu producerea de daune în proporții considerabile drepturilor sau intereselor ocrotite de lege.

Acuzarea susține că Răcilă Serghei, în calitate de primar: ar fi facilitat întocmirea și confirmarea actelor de defrișare a plantațiilor viticole, ceea ce ar fi permis GT „Răcilă Natalia Gheorghe” să obțină subvenții de la AIPA pentru lucrări care, în realitate, fuseseră efectuate anterior de proprietari.

Constatarea instanței, din probele administrate rezultă că: actele au fost întocmite în cadrul unei comisii, nu exclusiv de inculpat, inculpatul a avut un rol de confirmare administrativă, specific funcției de primar, nu s-a demonstrat că inculpatul ar fi dispus personal includerea unor terenuri cunoscute de el ca fiind defrișate anterior.

De asemenea, nu s-a probat existența unor instrucțiuni directe date de inculpat subordonaților pentru falsificarea situației reale, nu există dovezi că inculpatul ar fi împiedicat verificările legale sau ar fi ascuns informații oficiale.

Faptul că actele s-au dovedit ulterior necorespunzătoare realității nu este, prin el însuși, suficient pentru a demonstra folosirea intenționată a funcției contrar intereselor serviciului.

Urmarea prejudiciabilă, pentru existența infracțiunii este necesar ca fapta să fi cauzat daune în proporții considerabile.

În speță, eventualul prejudiciu este legat de subvențiile acordate de AIPA, însă: nu s-a demonstrat că inculpatul a gestionat direct fondurile, nu s-a probat că acesta ar fi avut atribuții de control asupra eligibilității finale a dosarelor de subvenționare, decizia de acordare a subvențiilor aparținea AIPA, în baza propriilor proceduri de verificare. Astfel, legătura de cauzalitate dintre acțiunile inculpatului și prejudiciul invocat nu este stabilită cu certitudine.

Subiectul infracțiunii, Răcilă Serghei, în calitate de primar, are calitatea de persoană publică și poate fi subiect al infracțiunii de abuz de serviciu.

Latura subiectivă a infracțiunii potrivit dispozițiilor art. 327 Cod penal, infracțiunea de abuz de serviciu presupune nu doar folosirea situației de serviciu contrar intereselor serviciului, ci și acțiunea intenționată a funcționarului public în interes personal sau în interesul unei terțe persoane. Prin urmare, pentru existența acestei infracțiuni este necesar a fi stabilită nu doar conduita obiectivă, ci și reprezentarea de către făptuitor a caracterului ilicit al acțiunilor sale și urmărirea obținerii unui folos necuvenit ori acceptarea producerii unei daune.

Instanța reține că teza acuzării se întemeiază, în mod esențial, pe împrejurarea că actele semnate de inculpat vizau o entitate administrată de soția acestuia, apreciindu-se că această relație ar demonstra existența unui interes personal care a determinat conduita funcționarului.

Instanța constată însă că simpla existență a unei relații de rudenie între inculpat și persoana în favoarea căreia au fost emise anumite acte nu este suficientă, în sine, pentru a demonstra că inculpatul a acționat cu intenția de a favoriza un interes personal sau al unei terțe persoane. Pentru a se reține existența laturii subiective a infracțiunii, este necesar ca din probele administrate să rezulte că această împrejurare a influențat în mod real conduita funcționarului în exercitarea atribuțiilor sale de serviciu.

Din analiza probelor administrate în cauză nu rezultă, cu gradul de certitudine impus de standardul procesului penal, că inculpatul ar fi urmărit obținerea unui folos necuvenit pentru sine sau pentru o altă persoană ori că ar fi acceptat producerea unei daune prin valorificarea funcției sale. Nu s-a demonstrat că actele semnate de acesta au fost emise cu reprezentarea unui avantaj necuvenit derivat din relația personală invocată de acuzare.

Simpla participare a inculpatului la semnarea unor acte în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, chiar dacă acestea priveau o persoană apropiată, nu echivalează, în lipsa altor probe concludente, cu dovada intenției cerute de art. 327 Cod penal.

În aceste condiții, instanța reține că elementul subiectiv al infracțiunii de abuz de serviciu nu este dovedit dincolo de orice dubiu rezonabil, iar dubiile care nu pot fi înlăturate urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului, potrivit principiului *in dubio pro reo*.

Concluzia instanței pe art. 327 alin.(2) lit.b) Cod penal, probele administrate nu demonstrează dincolo de orice dubiu rezonabil că inculpatul Răcilă Serghei ar fi folosit intenționat situația de serviciu contrar intereselor autorității publice, în scopul producerii unui folos necuvenit sau al cauzării unui prejudiciu. În consecință, instanța reține că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de abuz de serviciu în acțiunile inculpatului.

Încadrarea juridică a faptei imputate lui Răcilă Serghei prin prisma art. 190 alin.(2) lit. b), d) Cod penal – escrocherie

Obiectul juridic al infracțiunii de escrocherie protejează relațiile sociale privind patrimoniul și încrederea în circuitul civil, fiind incriminată dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

În speță, partea vătămată este statul, prin intermediul Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), care a acordat subvenții din fonduri publice.

Latura obiectivă, elementul material al escrocheriei constă în: inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase ori ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor, fapt ce a produs un prejudiciu.

Acuzarea susține că, prin confirmarea actelor de defrișare, inculpatul ar fi contribuit la inducerea în eroare a AIPA, determinând acordarea subvențiilor pentru lucrări care, în realitate, nu ar fi fost efectuate de GT „Răcilă Natalia”.

Din ansamblul probelor rezultă că: cererile de subvenționare au fost depuse de GT „Răcilă Natalia Gheorghe”, nu de inculpat, documentația tehnică a fost examinată de specialiștii AIPA, care aveau atribuții proprii de verificare în teren și de evaluare a eligibilității investiției, inculpatul nu a participat la procesul de evaluare a dosarelor de subvenționare și nu a avut atribuții legale în acordarea subvențiilor.

Rolul reținut în sarcina inculpatului se limitează la semnarea unor acte la nivelul primăriei, fără a se demonstra că acesta: a transmis personal informații false către AIPA, a purtat corespondență cu instituția, a intervenit în procedura de acordare a sprijinului financiar.

Or, pentru existența escrocheriei este necesară o acțiune directă de inducere în eroare a victimei, nu doar o eventuală legătură indirectă sau administrativă cu documente ulterior folosite de altă persoană.

Subiectul infracțiunii, escrocheria este o infracțiune cu subiect general.

Răcilă Serghei poate avea calitatea de subiect activ, însă doar dacă se probează participarea sa directă la mecanismul de inducere în eroare.

Latura subiectivă, escrocheria se comite cu intenție directă, făptuitorul urmărind dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane.

În speță, instanța constată că: nu există probe că inculpatul ar fi urmărit obținerea subvențiilor pentru sine, nu s-a demonstrat existența unei înțelegeri între inculpat și reprezentanții GT „Răcilă Natalia” privind obținerea frauduloasă a fondurilor, nu s-a probat că inculpatul ar fi cunoscut cu certitudine că actele semnate urmau a fi folosite pentru a obține subvenții necuvenite.

În lipsa dovedirii intenției directe de a induce în eroare AIPA și de a obține ilicit mijloace financiare, latura subiectivă a infracțiunii nu este întrunită.

Concluzia instanței pe art. 190 alin.(2) lit.b), d) Cod penal, probele administrate nu demonstrează că inculpatul Răcilă Serghei ar fi indus în eroare Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și nici că ar fi urmărit dobândirea ilicită a subvențiilor acordate GT „Răcilă Natalia”. Eventuala utilizare ulterioară a unor acte administrative semnate de inculpat nu echivalează, în lipsa intenției dovedite, cu participarea la infracțiunea de escrocherie. În consecință, instanța reține că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit.b), d) Cod penal în acțiunile inculpatului Răcilă Serghei.

Analizând în ansamblu probele administrate în cauză, instanța constată că acuzarea nu a demonstrat, dincolo de orice dubiu rezonabil, întrunirea elementelor constitutive ale infracțiunilor imputate inculpatului Răcilă Serghei.

În ceea ce privește acuzația de fals în acte publice, instanța a reținut că, deși inculpatul a semnat acte oficiale în exercitarea atribuțiilor de primar, nu s-a probat că acesta ar fi înscris sau confirmat cu știință date vădit false, lipsind dovada intenției directe cerute de lege.

Referitor la abuzul de serviciu, instanța a constatat că nu s-a demonstrat folosirea intenționată de către inculpat a situației de serviciu contrar intereselor autorității publice, în scopul obținerii unui folos necuvenit sau al cauzării unui prejudiciu. Eventualele deficiențe administrative ori verificări formale nu întrunesc, prin ele însele, elementele constitutive ale infracțiunii.

Cu privire la escrocherie, instanța reține că nu s-a probat că inculpatul ar fi indus în eroare Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și nici că ar fi urmărit dobândirea ilicită a subvențiilor acordate GT „Răcilă Natalia Gheorghe”. Rolul său s-a limitat la semnarea unor acte administrative, fără a fi demonstrată participarea directă la mecanismul de inducere în eroare a instituției.

În toate cele trei capete de acuzare, instanța constată lipsa probării elementului subiectiv – intenția directă – precum și lipsa unei legături de cauzalitate certe între acțiunile inculpatului și prejudiciul invocat.

În temeiul principiului prezumției de nevinovăție și al regulii *in dubio pro reo*, instanța concluzionează că faptele imputate inculpatului Răcilă Serghei nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 332 alin.(2) lit.b), art. 327 alin.(2) și art. 190 alin.(2) lit.b), d) Cod penal.

Prin urmare, inculpatul urmează a fi achitat, pe motiv că faptele imputate nu întrunesc elementele infracțiunilor.

La punerea sub învinuire și trimiterea cauzei în judecată, procurorul nu este ținut de standardul „dincolo de orice dubiu rezonabil”, ci de un standard mai redus, specific fazei de urmărire penală.

Acuzarea se bazează pe existența: unei bănuieli rezonabile că persoana a săvârșit infracțiunea și unui probatoriu suficient pentru a susține învinuirea în fața instanței, nu pentru a o dovedi definitiv. Acest standard este unul de probabilitate, nu de certitudine.

El permite trimiterea cauzei în judecată atunci când versiunea acuzării este plauzibilă, dar încă supusă verificării judiciare.

Instanța, în schimb, poate pronunța o hotărâre de condamnare doar dacă vinovăția este dovedită dincolo de orice dubiu rezonabil. Asta presupune că: toate elementele constitutive ale infracțiunii trebuie dovedite cert, dubiile serioase privind intenția, participarea sau legătura de cauzalitate se interpretează în favoarea inculpatului, simplele suspiciuni, probabilități sau concluzii deduse indirect nu sunt suficiente.

În prezenta cauză, aplicat cauza inculpatului Răcilă Serghei, instanța constată că probatoriul administrat de acuzare a fost apt să creeze o suspiciune privind neregularități în procedura de întocmire a actelor de defrișare și acordarea subvențiilor.

Însă acest probatoriu: nu a demonstrat cu certitudine intenția directă a inculpatului, nu a stabilit fără dubiu legătura de cauzalitate dintre acțiunile lui și prejudiciul invocat, nu a probat participarea conștientă la un mecanism fraudulos.

Prin urmare, probele susțin standardul de trimitere în judecată, dar nu ating standardul de condamnare.

Instanța reține că probatoriul administrat de acuzare a fost suficient pentru a fundamenta bănuiala rezonabilă necesară punerii sub învinuire și trimiterii cauzei în judecată, însă nu a atins nivelul de certitudine cerut pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare. În lipsa probării vinovăției dincolo de orice dubiu rezonabil, instanța este obligată să aplice principiul *in dubio pro reo*.

Probele administrate de acuzare demonstrează existența unor: neregularități în actele de defrișare, neconcordanțe între situația din teren și documentele prezentate la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, suspiciuni privind corectitudinea obținerii subvențiilor.

Însă aceste împrejurări, luate izolat, nu stabilesc automat răspunderea penală a inculpatului. Ele indică o situație problematică administrativ, dar nu demonstrează fără echivoc implicarea intenționată a acestuia.

Nu s-a probat că inculpatul: a gestionat dosarele de subvenționare, a intervenit în procedura de evaluare a cererilor, a exercitat influență asupra funcționarilor AIPA.

Decizia de acordare a sprijinului financiar a aparținut exclusiv specialiștilor AIPA, care aveau obligația verificării în teren și a autenticității documentelor. Astfel, legătura de cauzalitate dintre semnarea actelor la nivelul primăriei și acordarea subvențiilor nu este demonstrată cu certitudine. Lanțul probator nu conține: dovezi ale unei înțelegeri frauduloase, probe privind obținerea unui folos personal de către inculpat, acte sau discuții din care să rezulte că acesta a cunoscut caracterul neeligibil al terenurilor.

În lipsa acestor elemente, instanța nu poate concluziona că inculpatul a acționat cu intenția specifică infracțiunilor imputate.

Pentru o condamnare penală, probele trebuie să formeze un lanț logic neîntrerupt, în care fiecare element să îl confirme pe celălalt și să conducă la o singură concluzie – vinovăția.

În prezenta cauză, între: actele semnate de inculpat, presupusa situație nereală din teren, obținerea subvențiilor există verigi intermediare neprobate: lipsesc probe că inculpatul a cunoscut realitatea din teren și că a urmărit utilizarea actelor pentru inducerea în eroare a AIPA.

Instanța constată că probatoriul administrat nu formează un lanț probator coerent și complet, capabil să demonstreze, dincolo de orice dubiu rezonabil, vinovăția inculpatului Răcilă Serghei.

Persistența unor îndoieli serioase cu privire la elementele esențiale ale laturii obiective și subiective impune aplicarea principiului *in dubio pro reo*, aceste dubii urmând a fi interpretate în favoarea inculpatului.

Instanța reține că, deși cele trei capete de acuzare au la bază același context factual – întocmirea și utilizarea actelor de casare și defrișare – acestea protejează valori sociale distincte și au elemente constitutive diferite. Prin urmare, ele nu se exclud în mod automat din punct de vedere juridic, însă fiecare trebuie analizat separat sub aspectul întrunirii elementelor constitutive. În lipsa dovedirii elementului subiectiv și a legăturii de cauzalitate specifice fiecărei infracțiuni, instanța nu poate reține răspunderea penală pentru niciunul dintre aceste capete de acuzare.

Aprecierea instanței asupra pledoariei apărării în interesul inculpatului Răcilă Serghei.

Instanța a analizat susținerile apărătorului inculpatului Răcilă Serghei, expuse în pledoaria scrisă depusă la dosar, prin care s-a solicitat achitarea acestuia pe motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunilor imputate, invocându-se caracterul preponderent administrativ al situației de fapt, lipsa intenției directe, inexistența unui prejudiciu cert, precum și neîndeplinirea de către acuzare a standardului probator „dincolo de orice dubiu rezonabil”

Cu privire la susținerea apărării privind caracterul „strict administrativ” al situației.

Apărarea a argumentat că întreaga cauză ar viza, în esență, eventuale disfuncționalități administrative în procesul de acordare a subvențiilor, care nu ar putea fi convertite automat în răspundere penală

Instanța reține că este corect principiul invocat de apărare, potrivit căruia dreptul penal reprezintă *ultima ratio*, iar nu orice neregulă administrativă constituie, prin ea însăși, infracțiune. Totuși, calificarea juridică a unei fapte nu depinde de eticheta formală a procedurii în care aceasta se manifestă, ci de conținutul concret al conduitei persoanei și de existența elementelor constitutive prevăzute de legea penală.

Prin urmare, instanța nu poate primi teza generală potrivit căreia implicarea inculpatului într-un mecanism administrativ ar exclude, în mod automat, răspunderea penală. Analiza trebuie realizată distinct pentru fiecare capăt de învinuire, prin raportare la faptele concrete dovedite.

Cu privire la lipsa individualizării unei fapte penale concrete.

Apărarea a susținut că acuzarea nu ar fi identificat o faptă penală precisă imputabilă inculpatului, ci ar fi operat cu formulări generale privind „influențarea procesului decizional” și „coordonarea acordării subvențiilor”

Instanța reține că, într-adevăr, în materie penală răspunderea este strict personală, iar condamnarea nu poate fi fundamentată pe simple aprecieri generale privind funcția sau poziția de autoritate a unei persoane. Fapta trebuie descrisă clar sub aspectul acțiunii sau inacțiunii, momentului, împrejurărilor și contribuției concrete.

Totodată, instanța urmează a verifica dacă, din ansamblul probelor administrate, rezultă sau nu o implicare personală a inculpatului în acțiuni care depășesc sfera atribuțiilor legale și dobândesc semnificație penală, nefiind suficientă simpla asociere a acestuia cu rezultatul unei proceduri administrative.

Cu privire la susținerea privind lipsa intenției directe.

Apărătorul a invocat că niciuna dintre infracțiunile imputate nu poate exista în lipsa intenției directe, iar acuzarea nu ar fi demonstrat că inculpatul a urmărit un scop ilicit sau un folos personal

Instanța reține că forma de vinovăție reprezintă un element esențial al laturii subiective, iar intenția nu se prezumă, ci trebuie dovedită prin probe directe sau indirecte, rezultând din ansamblul circumstanțelor cauzei. Este real că lipsa probelor privind un folos personal poate constitui un element relevant în aprecierea scopului urmărit, însă inexistența unui beneficiu direct nu exclude, în mod absolut, răspunderea penală, dacă sunt întrunite celelalte cerințe legale.

Prin urmare, argumentul apărării urmează a fi analizat în coroborare cu probatoriul administrat pentru fiecare faptă concret imputată.

Cu privire la pretinsa lipsă a unui prejudiciu cert.

Apărarea a subliniat lipsa unei expertize financiare judiciare și a unui calcul riguros al prejudiciului, arătând că dreptul penal nu operează cu prejudicii ipotetice

Instanța reține că, pentru anumite infracțiuni contra patrimoniului sau contra bunei funcționări a serviciului, existența și întinderea prejudiciului pot constitui elemente esențiale ale laturii

obiective. În măsura în care legea de incriminare condiționează existența infracțiunii de producerea unui prejudiciu material, acesta trebuie dovedit în mod cert, iar nu presupus.

În același timp, instanța va aprecia dacă, în speță, existența infracțiunilor imputate este condiționată de stabilirea exactă a unui prejudiciu și dacă probatoriul administrat acoperă sau nu această cerință.

Cu privire la interceptări și declarații de martor.

Apărarea a susținut că interceptările telefonice nu ar demonstra fapte penale concrete, iar declarațiile martorilor ar fi preponderent indirecte și bazate pe percepții subiective

Instanța reține că niciun mijloc de probă nu are, prin el însuși, o valoare probatorie prestabilită, ci trebuie apreciat în coroborare cu celelalte probe. Este adevărat că discuțiile ambigue sau generale nu pot fundamenta singure o soluție de condamnare, însă ele pot dobândi relevanță în măsura în care se integrează într-un ansamblu probator coerent.

În ceea ce privește declarațiile indirecte, instanța este ținută să manifeste prudență sporită, acestea neputând constitui temei unic sau decisiv al condamnării în lipsa altor probe convergente.

Cu privire la standardul probei și prezumția de nevinovăție.

Instanța este de acord cu principiul invocat de apărare potrivit căruia sarcina probei revine acuzării, iar orice dubiu rezonabil profită inculpatului, conform principiului *in dubio pro reo*.

Totodată, instanța subliniază că dubiul trebuie să fie unul rezonabil și serios, rezultând din analiza obiectivă a probelor, iar nu unul pur speculativ. Rolul instanței nu este de a valida ipoteze acuzatorii insuficient probate, dar nici de a ignora probele administrate atunci când acestea, apreciate în ansamblu, conduc la o convingere fermă asupra situației de fapt.

În consecință, instanța reține că pledoaria apărării a pus în discuție chestiuni juridice relevante – limitele dreptului penal față de sfera administrativă, necesitatea individualizării faptei, dovada intenției și a prejudiciului, precum și standardul probei. Aceste argumente nu pot fi primite în bloc, dar nici ignorate, urmând a fi analizate punctual, în cadrul aprecierii fiecărui capăt de învinuire imputat inculpatului Răcilă Serghei, prin raportare la probatoriul concret administrat în cauză.

Încadrarea juridică imputată inculpatei Catană Ana prin prisma art. 332 alin.(1) Cod penal

Instanța reține că inculpata Catană Ana a fost trimisă în judecată pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod penal – fals în acte publice, constând, potrivit acuzării, în participarea la introducerea unor date vădit false în actele de casare și defrișare a plantațiilor viticole întocmite în anul 2017.

Obiectul juridic, infracțiunea prevăzută de art. 332 alin.(1) Cod penal protejează relațiile sociale privind autenticitatea și veridicitatea actelor oficiale, precum și încrederea publică în documentele întocmite în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu.

Latura obiectivă, elementul material al infracțiunii constă în înscrierea de date vădit false într-un act oficial sau întocmirea unui act oficial cu conținut fals.

Acuzarea susține că, în calitate de specialist în reglementarea regimului funciar și membru al comisiei de casare și defrișare, inculpata ar fi participat la întocmirea unor acte ce atestau, în mod nereal, defrișarea plantațiilor de către GT „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Din materialele cauzei nu rezultă însă că: inculpata ar fi întocmit personal actele respective, ar fi înscris date în conținutul acestora, ar fi falsificat semnături sau ar fi intervenit material asupra documentelor.

Actele sunt semnate de mai mulți membri ai comisiei și de primar, iar rolul exact al inculpatei în procesul de redactare nu este stabilit prin probe certe.

Simpla calitate de membru al comisiei și semnarea formală a unor documente nu echivalează, prin ea însăși, cu dovedirea înscrierii conștiente de date false.

Subiectul infracțiunii, apărarea a invocat că inculpata nu ar avea calitatea de persoană publică. Instanța reține că, în perioada relevantă, aceasta activa în funcția de specialist al primăriei, exercitând atribuții de serviciu în cadrul autorității publice locale, ceea ce o plasează în sfera subiectului prevăzut de art. 332 Cod penal.

Cu toate acestea, pentru angajarea răspunderii penale nu este suficientă calitatea formală, ci este necesar să se probeze contribuția concretă la înscrierea datelor false.

Latura subiectivă, falsul în acte publice se comite doar cu intenție directă. Făptuitorul trebuie să cunoască caracterul fals al datelor și să urmărească producerea consecințelor juridice.

Inculpata a declarat în instanță că a semnat actele la solicitarea primarului, fără a cunoaște conținutul exact al acestora, iar ulterior, aflând despre situația reală, s-a adresat organelor de drept.

Aceste declarații sunt susținute de existența denunțului formulat de inculpată și de colaborarea acesteia cu organele de urmărire penală. Totodată, nu există alte probe care să demonstreze că inculpata a cunoscut caracterul neadevărat al informațiilor din acte la momentul semnării lor.

În lipsa unei dovezi clare a intenției directe, instanța nu poate reține latura subiectivă a infracțiunii.

Susținerile apărării și autodenunțul, apărătorul a solicitat aplicarea art. 57 Cod penal, invocând autodenunțul și contribuția inculpatei la descoperirea faptei.

Instanța reține că aplicarea art. 57 Cod penal presupune constatarea existenței infracțiunii și a vinovăției persoanei, urmată de liberarea de răspundere penală.

Or, în speță, instanța constată că însăși existența elementelor constitutive ale infracțiunii nu este dovedită dincolo de orice dubiu rezonabil. În aceste condiții, nu se pune problema liberării de răspundere penală, ci a inexistenței răspunderii penale.

Concluzia instanței, instanța constată că probatoriul administrat nu demonstrează, dincolo de orice dubiu rezonabil, că inculpata Catană Ana a înscris cu intenție date false în acte oficiale sau a participat conștient la un fals intelectual.

În consecință, fapta imputată acesteia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod penal.

Încadrarea juridică imputată inculpatei Catană Maria Vasile – analiză de legalitate și temeinicie.

Instanța urmează să examineze încadrarea juridică a faptelor imputate inculpatei Catană Maria Vasile prin prisma actelor de învinuire succesive, a modificărilor legislative intervenite și a limitelor investirii instanței.

Din materialele cauzei rezultă că, prin ordonanța de punere sub învinuire din 20 aprilie 2018, inculpatei i-au fost imputate infracțiunile prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, art. 327 alin. (2) lit. b¹) și lit. c) Cod penal, precum și art. 42 raportat la art. 190 alin. (5) Cod penal. Ulterior, prin ordonanța procurorului din 25 iulie 2019, acuzația a fost modificată, fiind menținute art. 332 alin. (1) Cod penal, art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal și art. 42 raportat la art. 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

În cursul judecății, acuzatorul de stat a solicitat aprecierea conduitei inculpatei și prin prisma art. 327 alin. (1) Cod penal, invocând modificările legislative intervenite.

Instanța reține că solicitarea de a examina cauza prin prisma art. 327 alin. (1) Cod penal vizează o încadrare juridică diferită de cea reținută în actul de sesizare și în rechizitoriu. Potrivit

principiului legalității acuzării și al dreptului la apărare, instanța nu poate extinde sau modifica în defavoarea inculpatei obiectul acuzației în lipsa unei proceduri legale de modificare a învinuirii, cu respectarea garanțiilor procesuale.

Totodată, instanța constată că dispoziția prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal, în baza căreia a fost menținută acuzația prin ordonanța din 25.07.2019, a fost ulterior abrogată. În conformitate cu principiul aplicării legii penale mai favorabile, nimeni nu poate fi condamnat pentru o faptă care nu mai este prevăzută de legea penală sau pentru o formă agravată care a fost înlăturată de legiuitor.

Instanța este, prin urmare, obligată să verifice dacă faptele descrise în actul de sesizare mai sunt incriminate în dreptul penal în vigoare și, în caz afirmativ, în ce limite și în ce formă, cu aplicarea legii penale mai favorabile.

Chiar și în ipoteza în care conduita descrisă de acuzare ar putea fi analizată, în abstract, prin prisma unei variante generale a abuzului de serviciu, instanța constată că, în speță, probele administrate nu dovedesc elementele constitutive ale unei asemenea infracțiuni, în special sub aspectul intenției și al legăturii de cauzalitate, astfel cum se va arăta în analiza pe fond.

În consecință, situația juridică a inculpatei Catană Maria Vasile va fi examinată exclusiv în limitele valabile ale actului de învinuire și ale normelor penale aplicabile, cu respectarea principiului legalității și al legii penale mai favorabile.

Potrivit art. 332 alin. (1) Cod penal, constituie infracțiune înscrierea de către o persoană publică în documente oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor asemenea documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale.

Obiectul juridic special îl constituie relațiile sociale privind încrederea publică în autenticitatea și veridicitatea documentelor oficiale. Actele de casare și defrișare a plantațiilor viticole reprezintă documente oficiale, fiind întocmite în cadrul unei proceduri administrative și destinate producerii de consecințe juridice, inclusiv în relația cu Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură. Prin urmare, obiectul juridic este incident în speță.

Latura obiectivă presupune o acțiune de înscriere a unor date vădit false într-un document oficial sau falsificarea acestuia.

Instanța constată că inculpata a aplicat semnătura pe actele de casare și defrișare în calitate de membru al comisiei. Totuși, nu s-a dovedit că aceasta a completat personal datele înscrise în documente sau că a intervenit în conținutul lor factual. Semnarea unui act atestă participarea formală la procedură, dar nu echivalează automat cu înscrierea personală a datelor.

Nu s-a demonstrat că datele consemnate erau în mod evident necorespunzătoare realității și, în plus, nu s-a probat că inculpata a cunoscut această necorespondență la momentul semnării.

Infracțiunea se comite cu intenție și din interes material sau alt interes personal.

Nu s-a administrat probatoriu din care să rezulte că inculpata a urmărit producerea unor consecințe juridice ilicite, a cunoscut caracterul fals al datelor ori a acționat dintr-un interes material sau personal. Simpla existență a unor relații de cunoaștere între persoane din comunitate nu constituie, prin sine, un interes personal în sens penal.

Instanța constată că nu s-a probat, dincolo de orice dubiu rezonabil, că inculpata a înscris personal date vădit false, a cunoscut caracterul necorespunzător realității al datelor sau a acționat din interes material ori personal. În lipsa acestor elemente esențiale, fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal.

Analiza complicității la escrocherie (art. 42 alin. (5) raportat la art. 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal), pentru existența complicității este necesară o contribuție concretă și intenționată la săvârșirea infracțiunii principale.

Chiar presupunând existența unei escrocherii în plan principal, instanța constată că nu este demonstrată contribuția conștientă și intenționată a inculpatei la realizarea acesteia.

Inculpata nu a participat la întocmirea dosarelor de subvenționare depuse la AIPA, nu a avut atribuții în procedura de solicitare sau justificare a subvențiilor și nu a comunicat cu reprezentanții instituției. Rolul său s-a limitat la semnarea unor acte în cadrul unei comisii locale, fără a exista probe că ar fi cunoscut scopul ulterior al folosirii acestora.

Nu s-a demonstrat că inculpata a cunoscut despre intenția cuiva de a obține ilegal subvenții, că a prevăzut utilizarea actelor într-o schemă frauduloasă ori că a urmărit sau a acceptat producerea unei pagube.

În lipsa unei contribuții materiale și a intenției de a sprijini o escrocherie, fapta imputată nu întrunește condițiile complicității.

Instanța constată că probatoriul administrat nu demonstrează, dincolo de orice dubiu rezonabil, că inculpata Catană Maria Vasile: – a înscris personal date vădit false în documente oficiale; – a cunoscut caracterul necorespunzător realității al datelor consemnate; – a acționat din interes material sau alt interes personal; – a acordat un ajutor conștient și intenționat la săvârșirea unei escrocherii.

În absența acestor elemente esențiale ale laturii obiective și subiective, faptele imputate nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor reținute în sarcina sa.

În temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3 Cod de procedură penală, instanța va dispune achitarea inculpatei Catană Maria Vasile, deoarece faptele imputate nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal și art. 42 alin. (5) raportat la art. 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

În cadrul dezbatărilor judiciare, apărătorul inculpatei, avocatul Iurie Cușnir, a solicitat achitarea acesteia, invocând că: inculpata nu a recunoscut vina în comiterea faptelor imputate, încadrarea juridică reținută de acuzare este vicioasă, probatoriul administrat nu demonstrează existența elementelor constitutive ale infracțiunilor reținute în sarcina acesteia.

Instanța reține că poziția apărării este concordantă, în esență, cu concluziile rezultate din analiza probelor administrate.

Astfel, instanța a constatat că: nu s-a demonstrat că inculpata ar fi înscris sau confirmat cu știință date vădit false în actele examinate, nu s-a probat că aceasta ar fi urmărit obținerea unui folos material ori favorizarea unei terțe persoane, nu există probe privind participarea conștientă a inculpatei la un eventual mecanism de inducere în eroare a Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

Instanța subliniază că ne-recunoașterea vinovăției de către inculpată nu poate constitui, prin ea însăși, temei de achitare, însă în prezenta cauză această poziție este susținută de lipsa probelor concludente care să confirme acuzația.

Prin urmare, susținerile apărării, potrivit cărora încadrarea juridică este neîntemeiată și faptele nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor imputate, se confirmă prin analiza obiectivă a probatoriului administrat.

Analiza încadrării juridice imputate inculpatei Răcilă Natalia Gheorghe, potrivit actului de învinuire modificat, inculpata Răcilă Natalia Gheorghe, în calitate de administrator al GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”, este învinuită de: art. 42 raportat la art. 332 alin.(1) Cod penal – instigare și/sau complicitate la fals în acte publice, art. 190 alin.(2) lit. b), d) Cod penal – escrocherie săvârșită de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu

Instanța va analiza separat fiecare capăt de acuzare prin prisma elementelor constitutive ale infracțiunilor.

Cu privire la art. 42 raportat la art. 332 alin.(1) Cod penal (participație la fals în acte publice)
Obiectul juridic, infracțiunea protejează relațiile sociale privind autenticitatea și veridicitatea actelor oficiale.

Latura obiectivă, pentru existența participației penale, trebuie stabilit că inculpata: a determinat sau a ajutat o persoană publică să înscrie date vădit false în acte oficiale, a acționat cu intenție, cunoscând caracterul fals al datelor.

Acuzarea a susținut că inculpata ar fi contribuit la întocmirea actelor de casare și defrișare ce ar fi conținut date necorespunzătoare realității, acte care ulterior au fost folosite în procedura de subvenționare.

Instanța reține însă că: actele respective au fost semnate de membrii comisiei locale și de primar, fiecare în baza atribuțiilor proprii, nu există probe că inculpata ar fi determinat direct înscrierea unor date false sau ar fi exercitat presiuni asupra persoanelor publice, nu s-a demonstrat că aceasta ar fi cunoscut cu certitudine situația exactă a fiecărui teren și ar fi urmărit reflectarea unor date neconforme realității.

Simpla participare la întocmirea unor acte, în lipsa dovezii caracterului vădit fals al datelor și a conștiinței inculpatei asupra acestui aspect, nu este suficientă pentru a reține participația penală.

Latura subiectivă, infracțiunea se comite doar cu intenție directă. Instanța nu a identificat probe care să confirme că inculpata a acționat cu scopul de a produce consecințe juridice prin falsificarea actelor.

Concluzie pentru art. 42 raportat la art. 332 alin.(1) Cod penal, instanța constată că nu sunt întrunite elementele constitutive ale participației la fals în acte publice, întrucât nu este demonstrată nici contribuția concretă la o acțiune de fals, nici intenția de a determina ori facilita săvârșirea unei asemenea infracțiuni.

Cu privire la art. 190 alin.(2) lit. b), d) Cod penal (escrocherie).

Obiectul juridic, protejează patrimoniul și relațiile sociale privind corectitudinea circuitului civil.

Latura obiectivă, escrocheria presupune: inducerea în eroare a unei persoane sau instituții, obținerea ilicită a bunurilor altei persoane, existența unui prejudiciu.

Acuzarea a susținut că inculpata ar fi obținut subvenții nejustificate de la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură prin prezentarea unor acte ce ar fi reflectat defrișări nereale.

Instanța reține că: dosarele de subvenționare au fost supuse verificărilor administrative și pe teren de către AIPA, o parte din suprafețe au fost excluse din calcul în urma controalelor, ceea ce demonstrează existența unui mecanism de verificare independent, nu este demonstrat că inculpata ar fi indus în eroare funcționarii AIPA prin manopere frauduloase sau prezentarea conștientă de date false.

Latura subiectivă, pentru existența escrocheriei este necesară intenția de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin inducere în eroare.

Instanța constată că: nu s-a demonstrat că inculpata a cunoscut pretinsa lipsă a temeiului pentru subvenții, nu s-a probat că aceasta a urmărit obținerea ilegală a mijloacelor financiare, ulterior, suma considerată prejudiciu a fost restituită benevol.

Aceste împrejurări exclud existența intenției directe specifice escrocheriei.

Concluzia instanței privind pe inculpata Răcilă Natalia Gheorghe, instanța constată că probele administrate nu demonstrează, dincolo de orice dubiu rezonabil, că faptele imputate întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de: art. 42 raportat la art. 332 alin.(1) Cod penal, art. 190 alin.(2) lit. b), d) Cod penal. În consecință, în temeiul art. 390 alin.(1) pct. 3 Cod de procedură penală, inculpata urmează a fi achitată, deoarece faptele nu întrunesc elementele infracțiunilor.

Cu privire la demersul acuzatorului de stat de reluare a cercetării judecătorești pentru agravarea acuzării în privința inculpatei Răcilă Natalia Gheorghe

Instanța reține că, la etapa dezbaterilor judiciare, acuzatorul de stat a solicitat reluarea cercetării judecătorești, invocând necesitatea înaintării în ședința de judecată a unei ordonanțe de modificare a acuzării în sensul agravării situației inculpatei Răcilă Natalia, prin reținerea prevederilor art.42 alin.(4), art.332 alin.(2) lit.b) și art.190 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Prin încheierea instanței, demersul a fost respins, reținându-se că ordonanța procurorului a fost anexată la materialele cauzei și va fi apreciată în sentință.

Potrivit art.326 alin.(1) Cod de procedură penală, procurorul este în drept să modifice acuzarea în sensul agravării numai dacă probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea reținută anterior.

Această normă are caracter excepțional și trebuie interpretată strict, deoarece: afectează poziția procesuală a inculpatului, intervine după trimiterea în judecată, poate influența limitele pedepsei și strategia apărării.

Totodată, conform art.6 §3 lit.a) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, persoana acuzată trebuie să cunoască în mod clar și din timp natura și cauza acuzației.

Momentul procesual al cererii, instanța constată că solicitarea procurorului a fost formulată după declararea terminării cercetării judecătorești, la etapa dezbaterilor. Or, reluarea cercetării judecătorești în această fază este admisibilă doar dacă: au apărut împrejurări de fapt noi, sau se impune administrarea unor probe suplimentare esențiale.

În speță, ordonanța de modificare a acuzării: nu introduce fapte noi, nu extinde perioada pretensei activități infracționale, nu adaugă acte materiale noi.

Modificarea vizează exclusiv o apreciere juridică diferită a aceleiași situații de fapt.

Lipsa probelor noi care să justifice agravarea, instanța reține că procurorul nu a indicat: care sunt probele concrete administrate în ședința de judecată ce ar demonstra incontestabil forma agravată a infracțiunii, de ce aceste împrejurări nu erau cunoscute sau nu au fost valorificate la momentul trimiterii cauzei în judecată.

Calitatea persoanelor implicate, natura actelor și rolul presupus al inculpatei erau cunoscute încă din faza urmăririi penale. Prin urmare, nu se poate vorbi despre o descoperire probatorie intervenită în cursul cercetării judecătorești care să impună, în mod obiectiv, agravarea acuzării.

Dreptul la apărare și echilibrul procesual, formularea unei noi încadrări juridice mai grave la etapa dezbaterilor, fără administrarea de probe noi, ar fi de natură să: afecteze previzibilitatea acuzației, pună inculpata în situația de a se apăra față de o acuzație agravată într-un stadiu avansat al procesului, dezechilibreze raportul dintre acuzare și apărare.

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (ex. cauzele *Pélissier și Sassi c. Franței*, *Mattochia c. Italiei*) statuează că o reclasificare juridică ce agravează situația inculpatului este compatibilă cu art.6 CEDO doar dacă persoanei i s-a oferit o posibilitate reală și efectivă de a-și organiza apărarea. În prezenta cauză, o asemenea posibilitate ar fi fost serios afectată.

Rolul instanței în calificarea juridică, instanța subliniază că încadrarea juridică finală a faptelor este atributul instanței de judecată, care, la deliberare, poate analiza dacă faptele dovedite întrunesc sau nu elementele constitutive ale infracțiunilor imputate, cu respectarea principiului contradictorialității.

Prin urmare, simpla exprimare de către acuzare a unei alte opinii juridice nu impune, prin ea însăși, reluarea cercetării judecătorești.

Concluzia instanței asupra aspectului dat, având în vedere că: modificarea invocată are caracter exclusiv juridic, nu au fost indicate probe noi sau necesitatea administrării altora, situația de fapt

reținută prin actul de sesizare a instanței a rămas neschimbată, dreptul la apărare al inculpatei ar fi fost afectat prin agravarea acușării la etapa dezbaterilor, instanța apreciază ca legală și întemeiată soluția de respingere a demersului procurorului privind reluarea cercetării judecătorești, urmând ca ordonanța de modificare a acușării să fie apreciată sub aspect juridic în cuprinsul prezentei sentințe, în limitele competenței instanței de a da calificarea juridică faptelor dovedite.

Analiza pe fond a învinuirilor aduse inculpatei Răcilă Natalia Gheorghe, instanța va examina încadrarea juridică în limitele acușării rămase în dezbateri, respectiv: art. 42 raportat la art. 332 alin.(1) Cod penal, art. 190 alin.(2) lit. b), d) Cod penal.

Articolul 42 raportat la art. 332 alin.(1) Cod penal (participație la fals în acte publice), obiectul juridic, sunt protejate relațiile sociale privind autenticitatea și veridicitatea actelor oficiale emise de autorități publice.

Latura obiectivă, pentru existența complicității sau instigării la fals în acte publice trebuie stabilit că inculpata: a determinat ori a sprijinit o persoană publică să înscrie date vădit false într-un act oficial, iar acele date aveau relevanță juridică.

Din materialul probator rezultă că actele privind defrișarea plantațiilor viticole au fost: întocmite de comisii locale, semnate de persoane publice în exercitarea atribuțiilor de serviciu, utilizate ulterior în procedura de solicitare a subvențiilor.

Instanța reține însă că nu s-a demonstrat: că inculpata ar fi conceput sau impus conținutul acestor acte, că ar fi intervenit direct în procesul de constatare din teren, că ar fi determinat persoanele publice să consemneze date contrare realității.

Calitatea de administrator al unei gospodării țărănești și interesul economic în obținerea subvențiilor nu echivalează automat cu participația la un fals, în lipsa unei contribuții concrete la acțiunea de falsificare.

Latura subiectivă, infracțiunea presupune intenție directă – conștiința caracterului fals al datelor și scopul folosirii actului pentru producerea de consecințe juridice.

Instanța constată că: nu s-a probat că inculpata ar fi cunoscut că datele privind defrișările ar fi nereale, nu s-a stabilit că aceasta ar fi urmărit producerea unui efect juridic prin folosirea unui act fals.

În lipsa dovedirii conștiinței caracterului fals, nu poate fi reținută vinovăția sub forma participației la fals în acte publice.

Concluzie pentru art. 42 raportat la art. 332 alin.(1) Cod penal, instanța constată că nu sunt întrunite elementele constitutive ale participației penale, întrucât nu este demonstrată contribuția materială la fals și nici intenția infracțională.

Articolul 190 alin.(2) lit. b), d) Cod penal (escrocherie), obiectul juridic, sunt protejate relațiile patrimoniale și încrederea în circuitul civil.

Latura obiectivă, escrocheria presupune: inducerea în eroare a unei persoane sau instituții, prin prezentarea ca adevărată a unei situații mincinoase, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane.

Acușarea a susținut că inculpata ar fi obținut subvenții de la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură pentru lucrări de defrișare care, în realitate, ar fi fost efectuate anterior de proprietarii terenurilor.

Instanța reține însă următoarele: dosarele de subvenționare au fost examinate de AIPA, inclusiv prin controale administrative și pe teren, o parte din suprafețe au fost ajustate ori excluse în urma verificărilor, ceea ce demonstrează existența unui mecanism de control propriu instituției, nu s-a

demonstrat că inculpata ar fi prezentat personal informații false funcționarilor AIPA sau ar fi creat o aparență frauduloasă distinctă de actele deja existente în circuitul oficial.

Mai mult, din declarațiile martorilor rezultă că multe terenuri erau efectiv defrișate anterior, iar neconcordanțele țin de momentul și persoana care a suportat cheltuielile, aspect ce are mai degrabă natură administrativă sau civilă decât penală.

Latura subiectivă, pentru existența escrocheriei este necesară intenția directă de a obține ilicit bunuri prin inducere în eroare.

Instanța constată că: nu este demonstrat că inculpata ar fi cunoscut că subvențiile nu i s-ar cuveni, nu s-a probat că aceasta ar fi urmărit obținerea frauduloasă a mijloacelor financiare, conduita sa se înscrie în cadrul unei proceduri administrative verificate de autoritatea competentă. În lipsa dovedirii intenției frauduloase, latura subiectivă a infracțiunii nu este realizată.

Concluzia instanței privind pe inculpata Răcilă Natalia Gheorghe, evaluând probele în ansamblu, instanța constată că acuzarea nu a demonstrat, dincolo de orice dubiu rezonabil, că faptele imputate întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de: art. 42 raportat la art. 332 alin.(1) Cod penal, art. 190 alin.(2) lit. b), d) Cod penal.

Îndoielile existente cu privire la rolul concret al inculpatei, la caracterul pretins fraudulos al demersurilor și la forma de vinovăție se interpretează în favoarea acesteia, potrivit principiului *in dubio pro reo*.

În consecință, inculpata urmează a fi achitată, deoarece faptele imputate nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor.

Indiferent de încadrarea juridică reținută în actul de acuzare – fals în acte publice, abuz de serviciu sau escrocherie – toate aceste infracțiuni presupun existența unei forme de vinovăție intenționate, iar în unele cazuri chiar intenție directă, orientată spre producerea unui rezultat ilicit sau obținerea unui folos necuvenit.

Prin urmare, pentru angajarea răspunderii penale a inculpaților, instanța era obligată să stabilească, dincolo de orice dubiu rezonabil, nu doar existența unor neconcordanțe în acte sau a unor consecințe patrimoniale, ci și faptul că fiecare dintre inculpați: a cunoscut caracterul necorespunzător realității al datelor consemnate în documente, a acționat cu reprezentarea consecințelor juridice ale acestor acte, a urmărit sau a acceptat producerea unui folos necuvenit ori a unei pagube.

Din analiza probelor administrate nu rezultă cu certitudine că inculpații ar fi avut o reprezentare clară și completă a situației reale a fiecărui teren vizat de actele de casare și defrișare.

Situația din teren s-a dovedit a fi una neuniformă, iar declarațiile martorilor indică împrejurări variabile în timp, inclusiv existența unor defrișări anterioare realizate de alți deținători. Nu s-a probat însă că aceste informații erau cunoscute cu certitudine de fiecare dintre inculpați la momentul semnării sau participării la întocmirea actelor.

Astfel, eventualele neconcordanțe între realitatea din teren și conținutul actelor nu pot fi automat echivalate cu reprezentarea caracterului fals al datelor de către inculpați.

Acuzarea a susținut existența unei conduite coordonate, orientate spre obținerea nelegală a subvențiilor. Instanța constată însă că probatoriul nu relevă existența unei înțelegeri prealabile între inculpați privind utilizarea actelor în scop fraudulos.

Nu au fost identificate: discuții, indicații sau acțiuni concertate din care să rezulte un plan comun de inducere în eroare a autorităților, probe privind repartizarea unor roluri infracționale între inculpați, dovezi că aceștia ar fi prevăzut și urmărit în mod conștient obținerea ilicită a mijloacelor financiare.

Relațiile personale sau profesionale dintre inculpați, inclusiv cele de rudenie, nu pot substitui proba unei rezoluții infracționale comune.

Pentru infracțiunile imputate, nu este suficient ca ulterior să fi fost constatate neregularități sau prejudicii, ci este necesar ca inculpații să fi prevăzut și acceptat producerea acestora.

Or, din probatoriul administrat nu rezultă că inculpații ar fi avut reprezentarea faptului că actele semnate sau procedurile administrative urmate ar conduce la acordarea unor subvenții necuvenite ori la producerea unei pagube pentru bugetul public.

Procedura de acordare a subvențiilor a implicat verificări proprii ale autorității finanțatoare, inclusiv controale în teren, ceea ce întrerupe legătura directă dintre conduita inculpaților și rezultatul patrimonial, sub aspectul reprezentării acestuia.

Instanța reiterează că, în materie penală, vinovăția trebuie dovedită dincolo de orice dubiu rezonabil. Suspiciunile, probabilitățile sau concluziile deduse indirect nu sunt suficiente pentru a fundamenta o hotărâre de condamnare.

În prezenta cauză, probele administrate au evidențiat existența unor neconcordanțe și deficiențe în procedurile administrative, însă nu au demonstrat cu certitudine că inculpații au acționat cu intenția specifică infracțiunilor reținute în sarcina lor.

Analizând în mod coroborat situația fiecărui inculpat, instanța constată că nu este dovedit, dincolo de orice dubiu rezonabil, elementul subiectiv al infracțiunilor imputate.

Persistența unor îndoieli serioase cu privire la: cunoașterea caracterului necorespunzător al datelor din acte, existența unui scop ilicit comun, reprezentarea producerii unui prejudiciu impune aplicarea principiului *in dubio pro reo*, aceste dubii urmând a fi interpretate în favoarea inculpaților.

În aceste condiții, lipsa dovedirii laturii subiective constituie un argument esențial care susține soluțiile de achitare pronunțate în privința tuturor inculpaților.

Instanța consideră necesar să sublinieze că nu orice abatere de la rigorile unei proceduri administrative sau orice neconcordanță constatată ulterior între situația de fapt și conținutul unor acte oficiale atrage automat răspunderea penală a persoanelor implicate.

Răspunderea penală reprezintă forma cea mai gravă de răspundere juridică și intervine numai atunci când sunt întrunite, în mod cumulativ și dincolo de orice dubiu rezonabil, toate elementele constitutive ale unei infracțiuni, inclusiv forma de vinovăție cerută de lege.

În schimb, neregulile procedurale, omisiunile de verificare sau exercitarea formală a unor atribuții pot constitui, după caz, abateri de ordin administrativ, disciplinar sau contravențional, a căror sancționare se realizează în alte forme și prin alte mecanisme juridice, distincte de procesul penal.

În prezenta cauză, din probatoriul administrat rezultă existența unor neconcordanțe între situația din teren și conținutul unor acte utilizate ulterior în procedura de subvenționare. Aceste împrejurări pot indica deficiențe în modul de organizare sau verificare a activităților administrative, însă ele nu demonstrează, prin ele însele, existența unei conduite penale intenționate din partea inculpaților.

Instanța reține că dreptul penal nu poate fi utilizat ca instrument de sancționare a oricărei erori, neglijențe sau disfuncționalități administrative, în lipsa dovedirii intenției specifice și a legăturii de cauzalitate directe dintre conduita persoanei și rezultatul prejudiciabil.

Prin urmare, chiar dacă anumite fapte analizate în cauză ar putea fi apreciate, în alte proceduri, sub aspectul legalității administrative sau al disciplinei de serviciu, acestea nu întrunesc exigențele stricte ale răspunderii penale.

Analizând în mod cumulativ și coroborat ansamblul probelor administrate în cauză, instanța constată că acuzarea nu a demonstrat, dincolo de orice dubiu rezonabil, întrunirea elementelor constitutive ale infracțiunilor imputate inculpaților.

Deși din materialul probator rezultă existența unor neconcordanțe în actele de casare și defrișare a plantațiilor viticole, precum și anumite disfuncționalități în derularea procedurilor administrative, aceste împrejurări nu sunt suficiente, în lipsa probării intenției și a legăturii de cauzalitate directe, pentru a fundamenta răspunderea penală.

Instanța reține că nu s-a demonstrat cu certitudine că inculpații au cunoscut caracterul pretins necorespunzător realității al datelor consemnate în acte, nu a fost probată existența unei înțelegeri sau a unei acțiuni coordonate în vederea obținerii ilicite a subvențiilor, nu este stabilită, dincolo de orice dubiu rezonabil, legătura de cauzalitate directă dintre conduita fiecăruia dintre inculpați și presupusul prejudiciu.

În materie penală, simpla probabilitate, suspiciune sau aparență de neregularitate nu poate înlocui certitudinea juridică necesară pronunțării unei hotărâri de condamnare. Standardul de probă este unul ridicat, iar orice dubiu rezonabil trebuie interpretat în favoarea persoanei acuzate.

În aceste condiții, instanța constată că probatoriul administrat susține existența unor suspiciuni și a unor deficiențe administrative, însă nu atinge nivelul de certitudine cerut de lege pentru a fundamenta vinovăția penală a inculpaților.

Aplicând principiile prezumției de nevinovăție și *in dubio pro reo*, instanța concluzionează că faptele imputate nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor reținute în sarcina inculpaților, motiv pentru care se impune pronunțarea unei soluții de achitare.

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului statuează constant că o condamnare penală este compatibilă cu art. 6 din Convenție doar dacă vinovăția este stabilită pe baza unor probe clare, concordante și lipsite de dubii rezonabile (cauza *Avșar c. Turciei*). Prezumția de nevinovăție impune ca orice dubiu să fie interpretat în favoarea inculpatului (*Barberà, Messegue și Jabardo c. Spaniei*), iar simpla existență a unor suspiciuni sau neconcordanțe administrative nu poate suplini dovada intenției penale (*Telfner c. Austriei*). Răspunderea penală este individuală și nu poate fi dedusă doar din relații personale sau profesionale (*Karaman c. Germaniei*).

În speță, probatoriul administrat nu formează un ansamblu de indicii grave, precise și concordante care să conducă, dincolo de orice dubiu rezonabil, la concluzia vinovăției inculpaților, motiv pentru care se impune aplicarea principiului *in dubio pro reo*.

În consecință, în conformitate cu standardele impuse de art. 6 din Convenție și cu principiul *in dubio pro reo*, instanța reține că o soluție de condamnare ar fi incompatibilă cu exigențele unui proces echitabil, impunându-se achitarea inculpaților.

Instanța reține că, în faza urmăririi penale, prin ordonanța organului de urmărire penală a fost aplicat sechestrul asupra bunurilor imobile ce aparțin inculpaților Răcilă Serghei și Răcilă Natalia, în temeiul art. 203–206 Cod de procedură penală, măsura fiind dispusă în scopul: garantării reparării prejudiciului pretins cauzat prin infracțiune, asigurării eventualei confiscări, asigurării executării pedepsei amenzii

Potrivit art. 210 Cod de procedură penală, sechestrul se ridică atunci când temeiurile care au determinat aplicarea acestei măsuri au încetat.

Din conținutul ordonanței rezultă că sechestrul a fost aplicat pentru a garanta: acțiunea civilă, confiscarea, executarea unei eventuale pedepse cu amendă. Aceste scopuri sunt legate direct de existența unei răspunderi penale și de posibilitatea aplicării unei sancțiuni patrimoniale.

Cu privire la soarta corpurilor delictive și a mijloacelor materiale de probă, instanța reține că, în cadrul urmăririi penale, prin ordonanțe ale organului de urmărire penală, au fost recunoscute în calitate de corpuri delictive și mijloace materiale de probă mai multe înscrisuri și suporturi informaționale, inclusiv: procesele-verbale privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor, împreună cu stenogramele anexate, suporturile electronice ce conțin înregistrările audio, documentele privind procedurile de defrișare și casare a plantațiilor viticole, copiile dosarelor de subvenționare depuse la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, alte înscrisuri ridicate și anexate la materialele cauzei, declarate corpuri delictive prin ordonanțele organului de urmărire penală.

Potrivit art. 162 Cod de procedură penală, corpurile delictive și mijloacele materiale de probă se păstrează la dosar pe durata păstrării acestuia, dacă nu există temei pentru confiscare, distrugere sau restituire.

În prezenta cauză: instanța nu a constatat existența unei infracțiuni, nu s-a dispus confiscarea specială sau extinsă, bunurile și înscrisurile menționate au avut rol exclusiv probator.

Întrucât aceste materiale nu constituie bunuri interzise și nu există persoane care să fi solicitat restituirea unor bunuri ridicate fizic (ci doar copii de acte și suporturi informaționale), instanța apreciază că acestea urmează a rămâne anexate la materialele cauzei penale.

În temeiul art. 162 Cod de procedură penală, corpurile delictive și mijloacele materiale de probă anexate la dosar urmează a fi păstrate la materialele cauzei pe toată durata păstrării dosarului penal.

Instanța reține că, în prezenta cauză penală, nu au fost înaintate cereri privind compensarea cheltuielilor judiciare, nu au fost prezentate dovezi privind suportarea unor cheltuieli de către părți și nu au fost dispuse expertize judiciare sau alte acte procedurale care să genereze cheltuieli ce urmează a fi repartizate.

În aceste condiții, instanța constată că nu există cheltuieli judiciare ce urmează a fi puse în sarcina inculpaților sau a statului.

În temeiul celor elucidate și expuse, călăuzindu-se de art.340, 384, 385, 390 alin.(1) pct.3), art.392-394, 396 și 397 Cod de procedură penală, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se achită Răcilă Sergiu Lazăr, învinuit de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, art. 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3 Cod de procedură penală, din motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunilor imputate, nefiind dovedită existența datelor vădit false în actele semnate, intenția directă de falsificare a documentelor oficiale, folosirea situației de serviciu în scop ilicit și nici inducerea în eroare a autorității finanțatoare în vederea dobândirii frauduloase a bunurilor.

Se achită Răcilă Natalia Gheorghe, învinuită de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 raportat la art. 332 alin. (1) Cod penal, art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3 Cod de procedură penală, din motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunilor imputate, nefiind dovedită existența unor date vădit false introduse cu intenție în actele prezentate autorităților, nici existența unei induceri în eroare realizate cu scopul obținerii ilicite a subvențiilor.

Se achită Catană Maria Vasile, învinuită de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal, art. 42 raportat la art. 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3 Cod de procedură penală, din motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunilor imputate, nefiind dovedită intenția de a înscrie date vădit false în documente oficiale, folosirea situației de serviciu în scop ilicit ori participarea la o schemă frauduloasă de obținere a subvențiilor.

Se achită Catană Ana Mihail, învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3 Cod de procedură penală, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, nefiind dovedit că ar fi introdus sau confirmat cu intenție date vădit false în actele oficiale.

Corpurile delictelor/documente pe prezenta cauză care au fost recunoscute și atașate la dosar și cercetate în cadrul ședinței de judecată, de păstrat la cauza penală pe tot parcursul păstrării acesteia după cum urmează: Pachetul nr. 1 în care se află un CD-R de model „Esperanza” care conține înregistrările audio-video a comunicărilor purtate la 21.02.2018 între numita Catana Ana cu Răcilă Sergiu Lazăr; Pachetul nr. 2 în care se află un CD-R de model „Barges” care conține înregistrările audio a convorbirilor purtate între numita Catana Ana și Răcilă Sergiu la 23.04.2018; Pachetul nr. 3 în care se află un CD-R de model „Omega” care conține înregistrările audio a comunicărilor purtate la 22.04.2018 între Catana Ana și numitul Răcilă Sergiu Lazăr; Pachetul nr. 4 în care se află un CD-R de model „Barges” ce conține înregistrările audio a comunicărilor purtate la 23.04.2018 între numita Catana Ana și numitul Răcilă Sergiu Lazăr; Pachet nr. 1 „Telefon” în care se află un CD-R a DGAO cu numărul de inventar 2810/18 ce conține interceptările telefonice a numărului de telefon ce aparține cet. Răcilă Sergiu; Pachet nr. 2 „Telefon” în care se află un CD-R a DGAO cu numărul de inventar 2811/18 ce conține interceptările convorbirilor telefonice ce aparține cet. Răcilă Natalia; Pachet nr. 1 “Acte” în care se află originalele actelor de casare a plantației viticole din 10.03.2017 în două exemplare și originalele actelor de casare a plantației viticole din 07.09.2018, în două exemplare, emise de către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe s. Carabetovca”, originalele actelor de casare și de defrișare a plantației viticole din 20.10.2017, în două exemplare emise de către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe s. Carabetovca”; Pachet nr. 5 Copiile contractelor de arendă a deținătorilor de terenuri din s. Carabetovca încheiate cu GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe s. Carabetovca”; Pachetul nr. 6 Dosarul nr. 1.2-D-1710BS3699, privind stimularea investigațiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicele solicitantului GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe, Răcilă Natalia pentru anul 2017, ridicat din cadrul AIPA la 22.06.2018, se păstrează la materialele cauzei penale pe tot termenul de păstrare a dosarului, potrivit art.162 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală. Obiectele și înscrisurile ridicate în cadrul urmăririi penale, care nu au fost recunoscute drept corpuri delictelor și asupra cărora nu s-a dispus confiscarea, se restituie persoanelor fizice sau juridice de la care au fost ridicate, potrivit art.162 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

În temeiul art.210 Cod de procedură penală, instanța dispune ridicarea sechestrului aplicat asupra bunurilor ce aparțin cu drept de proprietate inculpaților Răcilă Sergiu Lazăr și Răcilă Natalia Gheorghe, instituit în scopul asigurării executării pedepsei amenzii, ca urmare a pronunțării soluției de achitare și a lipsei temeiurilor legale pentru menținerea acesteia.

Sentința poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Sud în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Cimișlia.

Președintele ședinței

Judecător

Sofia GHIDIRIM